

340

L 29

HELYTÖRTÉNEL

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
ÁLLAMIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉKE

A KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY OKTATÁSÁNAK
és
TANSZÉKEINEK TÖRTÉNETE az ELTE
JOG- és ÁLLAMTUDOMÁNYI
KARÁN
1777 - 1977 között

Az ELTE Államigazgatásjogi
Tanszékének 200 éves jubileumára

írta:

Dr. Szaniszló József

Három kötet

Harmadik kötet

Budapest, 1977.

REV. 2009.

REV. 2017.

77 393 / 3

REV. 2009.

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
ÁLLAMIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉKE

A KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY OKTATÁSÁNAK

és

TANSZÉKEINEK TÖRTÉNETE az ELTE

JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI

KARÁN

1777 - 1977 között

Móricz Zsigmond Városi Könyvtár - Tata

Az ELTE Államigazgatásjogi
Tanszékének 200 éves jubileumára

írta:

Dr. Szaniszló József

Három kötet

Harmadik kötet

Budapest, 1977.

REV. 2017.

REV. 2009.

Készült az ELTE Soksorozítóüzemében
300 példányban
Felelős kiadó: Dr. Király Tibor
Felelős vezető: Arató Tamás
Copyright: Dr. Szaniszló József, 1977
ELTE 77159

T a r t a l o m m u t a t ó

oldal

Előszó. Irta: Dr. Berényi Sándor tanszékveze-
tő egyetemi tanár..... XIII.

A MŰ ALAPVETÉSE XXI.

E l s ő k ö t e t

I. R É S Z

A KAMERALISZTIKA KORA
1777-1849

: Első fejezet

T ö r t é n e l m i e l ő z m é n y e k

1. § A Budai Egyetem Jogi Kara p o l i t i a -
l i s é s c a m e r a l i s t a n s z é k k e l
gyarapodik 1

2. § Az új studium keletkezésének történelmi
háttere 7

3. § A kamerálisztika állambölcselete 15

4. § A korai kameralisták 25

5. § A német hivatásos közzolgálat kialakulása 31

6. § A kamerálisztika tartalmi elemei az új ka-
meralisták tanításában 39

7. § A kamerálisztika helye a tudománytörténet-
ben 53

Második fejezet

A k a m e r a l i s z t i k a m a g y a r u t j a

8. § A tanszékszervezés előzményei 57

9. § A tanszék sorsa s professzorai munkássága
a jog- és államtudományi karon 67

	oldal
Gyurkovics Ferenc	74
Reviczky József	83
Sax Mihály	89
Gyurián István	93
Tipula Péter	97
Bercsényi László	104
Jegyzetek az I. R É S Z - hez	106

II. R É S Z

A KÖZIGAZGATÁSI JOG KORA

1849-1930

Harmadik fejezet

A z u t k e r e s é s i d ő s z a k a

1849-1867

10. § <u>A jog- és államtudományi kart érintő változások a szabadságharctól a kiegyezésig</u>	115
11. § <u>A kameralisztika felbomlása és a magyar közigazgatástudományi irodalom szárnybontogatása</u>	135
Karvasy Ágoston /:1849-1868:/..	
12. § <u>A közigazgatási jogtudomány alapvetése</u>	151
Récsi Emil /:1850-1862:/	
13. § <u>A közjog és a közigazgatási jog oktatásának egyesítése</u>	167
Kautz Gyula /:1863-1867:/	

oldal

Negyedik fejezet

A k i e g y e z é s t ő l a z e l s ő v i - l á g h á b o r u i g

1867-1914

14. § <u>A jog- és államtudományi kar formálódása a kiegyezés után</u>	173
<u>A közigazgatási jog oktatásának szerepe a kari reformok tükrében</u>	173
15. § <u>A közigazgatástan és kari képviselői</u> ..	195
<u>Az alkotmányi és közigazgatási politika tanszéke</u>	195
Karvasy Ágoston	199
Katz Gyula	202
Kerkapoly Károly	211
Szilágyi Dezső	212
Concha Győző	
16. § <u>A közjog és közigazgatási jog újjászervezett tanszéke</u>	221
<u>A magyar közigazgatásjogi dogmatizmus megalapozása</u>	221
Lechner Ágoston /:1869-1901:/..	
17. § <u>A közigazgatási jogpozitivizmus</u>	237
Kmetty Károly /:1896-1928:/	
18. § <u>A pénzügyi jog és a pénzügytan egyesített tanszéke</u>	247
Mariška Vilmos /:1891-1912:/...	

oldal

Ötödik fejezet

A közigazgatási jog oktatásának tulsúlyra jutása

- 19. § A második /:II.:/ közjogi és közigazgatásjogi tanszék 255
Nagy Ernő /:1912-1921:/
- 20. § A közigazgatási jog dogmatikus művelése a II.-ik tanszéken 261
Tomcsányi Móric /:1922-1945:/
Jegyzetek a II. RÉSZ - he z 273

Második kötet

III. RÉSZ

A KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY KORA

1930-1945

Hatodik fejezet

Az előkészületi idő

- 21. § Az I. sz. közjogi és közigazgatásjogi tanszék átszervezése 281
Magyar Zoltán /:1930-1945:/ 301
- 22. § A professzor-kormánybiztos 301
Magyar jogi-oktatás reformjára irányuló tervének megbuktatása 301
- 23. § Tanszéki könyvtár létesítése 321
- 24. § A Magyar Közigazgatástudományi Intézet megalapítása 335

oldal

- 25. § Magyary munkaközössége..... 355
- 26. § Magyary és tanítványai külföldi utjai .. 369

Hetedik fejezet

A Magyary-iskola tudományos hagyatéka és annak értékelése

- 27. § Az elemzés és értékelés szempontjai 391
- 28. § A Magyary-intézet jogtudományi irányzatának képviselői 397
A./ Valló József 397
B./ Martonyi János 403
C./ Martonffy Károly 408
D./ Szöllősy Zoltán 414
E./ A külföldi jogfejlődés ismertetése.. 416
a./ Menczer Károly 416
b./ Benárd Aurél-- Karcsay Sándor .. 417
c./ Karay Kálmán 418
- 29. § A Magyary-iskola közigazgatástana 421
Ténymegállapító tanulmányok 421
A./ Az emberek és a közigazgatás viszonya 422
Kiss István
B./ A közigazgatás területi alapjai 431
Hantos Gyula
C./ A közigazgatás szervezeti kérdései.. 433
Alsó László
D./ Eredményesség és gazdaságosság 439

	oldal
a./ Fluck András	440
b./ Göbel József	442
c./ Szaniszló József	444
E./ A magyar közigazgatás szervezetének történelmi kialakulása	446
Meznerics Iván - Torday Lajos	446
F./ Nemzetközi tájékozódás	447
a./ Vecseklőy József-Horváth Kálmán- Menczer Károly	448
b./ Nagy Károly	448
c./ Lovász János	449
30. § <u>A közigazgatáspolitikai irányzat</u>	451
<u>Magyar közigazgatáspolitikája</u>	451
31. § <u>Magyary Zoltán főműve</u>	487
<u>Magyar közigazgatás</u>	487
32. § <u>A Magyary-életmű értékelése</u>	503
<u>A bírálatok tagozódása</u>	503
A./ Polgári bírálatok	503
B./ Marxista bírálatok	510
a./ A "Közigazgatástudomány" c. fo- lyóiratról	512
b./ A Magyary-iskoláról	514
c./ Magyary személyéről és tudományos munkássága jelentőségéről	516
C./ Külföldi bírálatok	524
a./ Az amerikai visszhang	524
b./ Szovjet elismerés	527

	oldal
D./ A Magyary-iskola vonásai a szoci- alista államigazgatási rendszerben és hatása az államigazgatástudo- mányban	530
Nyolcadik fejezet	
A Magyary-iskola gyakorlati közigazgatáspolitikája	
33. § <u>A Komáromvármegyei Közjóléti és Gazda- sági Szövetkezet életrehívása és műkö- dése</u>	539
<u>A szociális vármegye</u>	539
Jegyzetek a III. R É S Z - hez	567
Harmadik kötet	
IV. R É S Z	
A SZOCIALISTA ÁLLAMIGAZGATÁSTUDOMÁNY KORA	
1945-1977	
Kilencedik fejezet	
A szocialista államigazgatás- tudomány alapvetése	
34. § <u>Az I. sz. közigazgatásjogi tanszék struk- turális átalakulása</u>	595
M á r t o n f f y Károly /:1945-1960:/	595
35. § <u>Az I. számú közigazgatásjogi tanszék sze- repe a szocialista államigazgatástudomány kibontakoztatásában</u>	609

oldal

Tizedik fejezet

A s z o c i a l i s t a á l l a m i g a z g a t á s -
t u d o m á n y t o v á b b f e j l e s z t é s e

36. § <u>Az államigazgatástudomány művelésének- oktatásának tartalmi és módszertani fejlesztése</u>	621
B e r é n y i Sándor /:1960 -	
Jegyzetek a IV. R É S Z - hez	651

F Ü G G E L É K E K

A./ Függelék: A Magyar-Archivum	663
B./ Függelék: A Magyar Közigazgatástudo- mányi Intézet kiadványai	665
C./ Függelék: A "KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY" tükre	669
D./ Függelék: A Magyar Közigazgatástudo- mányi Intézetben 1932-1942 közt tartott előadások, an- kétok, viták, beszámolók stb. a "Látogatási napló"- ban található bejegyzések alapján	693
E./ Függelék: A szocialista államigazga- tástudomány három évtizede - 1946 - 1976 - Tanszékünk munkatársai közreadott dol- gozataiban /:Bibliografia:/..	701
F./ Függelék: Államigazgatási Jogi Tan- szék munkatársai 1945-1977 között	747

oldal

G./ Függelék: Államigazgatási Jogi Tan- szék kiadványai	
Z u s a m m e n f a s s u n g	753
I n h a l t v e r z e i c h n i s	755

IV. R É S Z

A SZOCIALISTA ÁLLAMIGAZGATÁSTUDOMÁNY KORA

1945 - 1977

Kilencedik fejezet

A szocialista államigazgatás-
tudomány alapvetése

34. §

Az I. számú közigazgatásjogi tanszék strukturális általa-
kulása

M á r t o n f f y K á r o l y

1945 - 1960

A szocialista államigazgatástudomány 1945-től szá-
mitható időszakában tanszékünk történetében három, egy-
mástól jól elkülönülő periódus különböztethető meg.

A felszabadulást közvetlenül követő két-három év
az első - betűszerinti értelemben vett átmeneti-periódus.
Ez a Tanszék életének gyökeres átformálását hozta magá-
val. Kicserélődött személyi állománya, megváltozott tan-
anyagának előadási módja, munkájában a jogtudományi i-
rényszat művelése vált újból domináns tényezővé s ennek
következtében egy időre leszűkült tartalmi mondaniva-
lója.

A második periódus az 1948/49-es tanévvvel kezdődik
s a hatvanas évek elejéig számítódik. Jellemző vonása a
szocialista államigazgatástudomány megalapozása és ki-
bontakoztatása. A munkásosztály hatalomra jutása, a ter-
melő eszközök állami tulajdonba vétele, az új alkotmány
megteremtése, új államigazgatási szervek létrejötte, a
régiek átalakítása egyként a szocialista államrendszer
alapjainak lerakását jelentette. Ez a történelmi folya-
mat maradandó s igen jól kiolvasható nyomokat vésett

Tanszékünk arculatára. A szocializmus politikai, gazdasági, társadalmi alapjainak lerakásával egyidőben és a szocialista államigazgatási rendszer alapképleteinek kialakításával párhuzamosan le kellett rakni az államigazgatástudomány szocialista alapjait is. Tanszékünk ebben a sokoldalú munkában maradék nélkül ellátta a ráháruló feladatok megoldását.

A harmadik - a hatvanas évek elejétől napjainkig és napjainkban is tartó - periódust pedig az előző évtizedben megalapozott szocialista államigazgatástudomány művelésének, oktatásának tartalmi és módszertani fejlesztése jellemzi. A tudományág erős differenciálódása, pluridiszciplináris mivoltának kikristályosodása, tartalmi elemek bővülése, művelési és oktatási módjának elmélyülése, fogalomvilágának csiszolása a fejlesztés és továbbfejlesztés főösszeteveői.

A továbbiak során ezek a periódusok szolgálnak tanszéktörténetünk nyomdokvonalaként.

- - - - -

Magyary Zoltán 1945. március 24-én tragikus körülmények közt meghalt.¹ Megüresedett tanszékére a Kar 1945. augusztus 28-án hozott határozatával Mártonffy Károlyt, a József Nádor Műszaki és Gazdaségtudományi Egyetem nyilvános rendes tanárát hívta meg, aki ott magántanári habilitációs tárgyát: a közszolgálati jogot adta elő.² A meghívás után rövid idő múlva - 1945. nov. 1-én - megtörtént Tanszékünk nyilvános rendes tanárrá való kinevezése is.

Mártonffy Tanszékünkre történt kinevezésével véget ért az a 15 éves időszak, amelyet tudományágunk és tanszékeink történetében a Közigazgatástudomány Korának neveztünk. Az 1945/1946-os tanévvel tartalmában, tematikájában és módszertanában új korszak kezdődött: a szocialista államigazgatástudomány kora.

A felszabadulás után fokozatosan térthódító demokratikus átalakulás és Tanszékünkre ebből természetes következménnyel háruló új feladatok megjelenése mellett első szembeszökő vonása tanszéktörténetünkben e kor nyitányának a Magyary-iskola, azon belül is az elhalt professzor tanítványainak kikapcsolódása a Tanszék munkájából. A folyamat mögött igen sok, ma már csak nehezen érthető és indokolható ellentmondás húzódik meg, különösen ha azt is figyelembe vesszük, hogy Mártonffy ennek az iskolának műhelyében rakta le tudományos pályafutása alapjait s kapott magántanári habilitációt. Megkérdőjelezheti az iskola felszámolásának körülményeit az a jólismert szempont is, mely szerint éppen a demokratikus átalakulással járó sokrétű tennivaló okából igen nagy szükség volt a tudomány művelésére alkalmas személyekre s ilyenek szép számmal akadtak Magyary tanítványai között. Szamel talán állapítja meg, hogy a második világháborút közvetlenül követő esztendőben "a tudományos életben pozícionált, mennyiségileg és minőségileg számottevő, szervezett erő csak egy volt: a Magyary Zoltán féle iskola". Siet azonban hozzátenni, hogy ez "Magyary halálával elvesztette vezérét, s az egyéb kohéziós erők nem bizonyultak eleget az iskola összetartására".³ Csizmadia Andor - Karcsay Sándor 1946-ban megjelent "Magyarország közigazgatása" című könyvével és még három más szerző 1948-ban publikált egy-egy tanulmányával dokumentálja is Szamel a Magyary-iskola ez új korszakban érzékelhető szárnybontogatását.⁴ Talán nem vette észre, hogy ennél sokkalta nagyobb méretű volt az iskola vállalkozó kedve. 1945-1948 között ugyanis - a teljesség igénye nélkül történt megállapítás szerint - nyolc szerző közel negyven tanulmánya adott hirt arról, hogy gyakorlati munkája mellett a tudomány eszközeivel is részt kíván venni az ország újjáépítésében.⁵ Különösen Valló József irodalmi tevékenységével volt szembeötlő, aki a szóban forgó tanulmányok

közül tizenháromat vallhat a magéénak. Feltűnő nála az is, hogy a Magyar-iskolában a tiszta jogi irányzathoz tartozó működése ezuttal kiterjed már egyéb területre is.⁶

Ugy tűnik viszont, hogy Tanszékünk keretében a Magyar-tanítványok munkájának nem volt már helye s arra itt nem is volt szükség. Mártonffy ugyan megtartotta azt a Magyar-féle munkamódszert, amely munkaközösségre témaszkodva biztosított megbízható, részleteket is szemmeltartó, gyakorlati és elméleti háttérrel a tudományos kutatásnak, - a Magyar-féle munkaközösség helyett azonban nagyon rövid idő alatt új munkaközösséget szervezett. E tényről a tanszék "Vendégkönyv"-e tesz tanubizonyosságot. Az abban foglalt feljegyzések szerint a munkaközösségi élet 1946. március 4-én kezdődött és annak első periódusa 1950. május 22-ig tartott. A két bejegyzés között mintegy 110 különféle összejevetel /megbeszélés, előadás, munkásszeminárium stb./ volt a Tanszéken. Az érintett kérdés szempontjából legjelentősebb a második, melynek megtartására 1946. május 10-én került sor. A vendégkönyvben foglalt bejegyzés szerint az összejevetel /egyik/ célja "a Magyar Közigazgatástudományi Intézet programjának" ismertetése. A tárgy előadója Mártonffy Károly. Ezen 65 fő vett részt s közülük 14 tartozott a Magyar iskolához. A bejegyzésből két dolog érdemel különös figyelmet. Az első az, hogy Mártonffy vagy nem ismerte vagy nem vette tudomásul a Kar 1945. május 9-én hozott határozatát, amely kimondta a Magyar Közigazgatástudományi Intézet megszüntetését /24. §/. Mártonffy továbbra is megtartotta a nevet még hivatalos /pl. tanrend/ publikációkban is, sőt mint a tárgyalta téma mutatja: hosszú távon programot is tervezett a jogilag már nem létező intézet számára. A másik figyelemreméltó vonás pedig a Magyar-iskola tagjainak nagyarányú részvétele az előadáson. Ez nyilvánva-

lón annak tárgyával függött össze. Személyes megjelenésükkel is dokumentálták éppugy, mint írásbeli publikációkkal, hogy részt kívánnak venni a tudományos munkában.

Nincs írásbeli nyoma, hogy mi hangzott el az előadásban, annak tartalmáról ma már a "kollektív emlékezés" sem tud számot adni. Tény mindössze annyi, hogy a további összejeveteleken a Magyar tanítványok részvétele általában 1-3 főre zsugorodott. Közülük is az egyik Lovász János volt, aki 1947-ig az Egyetem létszámába tartozott és a Tanszéken teljesített szolgálatot. A másik pedig Valló József, aki magántanárként az 1946/47-es tanév második, az 1947/48-as tanév első és az 1948/49-es tanév második felében még előadást hirdetett. Göbel József volt az egyetlen, aki szinte napjainkig fenntartotta kapcsolatát a munkaközösséggel s ott több ízben is tartott előadást. Lovász Jánost 1947-ben Mártonffy átengedte az Államtudományi Intézetnek, Valló József pedig az 1948/49-es tanév letelte után már nem hirdetett többé előadást. Ezzel a Magyar-iskola gyakorlatilag levált a Tanszékről, - a közigazgatástudomány irodalmában pedig hosszú időre elhallgatott. Újból és erőteljesebben már csak a hetvenes évek tájékán hallat magáról Magyar tanítványainak időközben megfogyakozott gárdéja.⁷

Még tudománytörténeti szempontból is céltalan volna ma már annak a nyilvánvalóan sokféle okra visszavezethető okozat-láncolatnak a kutatása és elemzése, ami ezt a szakadást előidézte. Egyet azonban meg kell említeni, minthogy ennek fennforgása szembeszökő és mert annak lényegére a Magyar-iskolát történelmi távlatban ismerető Szamel is rátapint. Sokszor idézett művében a Magyar és Mártonffy kapcsolat elemzése során - helyesen - arra a következtetésre jut, "hogy Magyar és Mártonffy igen lényeges problémák megítélésében foglaltak el eltérő álláspontot. Nevezetesen: Magyar egész működése

folyamán szembehelyezkedett azzal a felfogással, hogy a közigazgatás egészében jogalkalmazás, vagy elsősorban jogalkalmazás lenne. Ezzel szemben Mártonffy a közigazgatást, mint funkciót, úgy tekinti, hogy az az állami akaratot kifejező törvény és egyéb jogszabály végrehajtása."⁸

Az érintett szakadás egyik eredője valóban e tételben rejlik. Mártonffy - mint az a Magyary-iskola jogi irányzatának bemutatásánál már nyilvánvalóan érzékeltetődött, - kihangsúlyozottan a közigazgatási jog, azon belül is a közszolgálati jog elkötelezettje volt. S ez ha nem is mindent, de sokat megmagyaráz. Nyilvánvalóan ezért tudta nélkülözni a Magyary-iskola több irányban is érdekelt munkaközösségét, mely utóbbi munkája semmiképpen se fért bele a közigazgatástudomány jogi irányzatú művelése kereteibe.

Mártonffy gyorsan gondoskodott az utánpótlásról, illetőleg új munkaközösség kialakításáról. Mindenekelőtt új magántanárokat habilitáltatott. /A habilitációnál minden esetben Szandtner Pál volt a második bíráló./ 1946 augusztusában dr. Székely Miklós népjóléti minisztériumi államtitkár "a közegészségügyi igazgatás elméleti és tétéles jogi alapjai" és dr. Pataky Ernő földművelésügyi miniszteri tanácsos "Földművelésügyi közigazgatás", majd 1948. április havában dr. Kubinszky Lajos miniszteri osztályfőnök "a vallás- és közoktatásügyi igazgatási jog" című tárgykörből történő habilitására tett a Karhoz előterjesztést.⁹ Mindhárom habilitáltatott is. Rövid idő múlva a Tanszék kollégiumcsoportjának előadói közt találkozzunk nevükkel.

A Magyary-iskola leszakadása mellett másik - strukturális átalakulásra mutató - vonása a Mártonffy-katedrának az, hogy a pénzügyi jog oktatásában megtörtént az első lépés az önállósulás irányába. Az I. számú tanszék már csak multjára is figyelemmel de jure mindig közigazgatási és pénzügyi jogi tanszék volt nemcsak szervezete okából, hanem azért is, mert a pénzügyi jogot mindenkor a köz-

gazgatási jog sajátos, de mindenképpen integráns alkotó elemének tekintették. Vagy élesebb megfogalmazással a közigazgatási jog professzora köteles volt a pénzügyi jogot is előadni. De mint azt a korabeli - az alábbiakban ismertetésre kerülő - tanrend egyértelműen tanusítja: Mártonffy következetesen csak közigazgatási jogból hirdetett előadásokat. A pénzügyi jogot ellenben - ugyancsak a tanrend bizonyossága szerint - mindjárt magántanár, a gyakorlati pénzügyigazgatás elismert szakértője: Takács György pü. miniszteri osztályfőnök, a Pénzügyminisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetője adta elő. Ezt az önállósulási tendenciát nyomatékolta még az a tény is, hogy Takács a magántanári tudományos fokozat mellé, mint az ekkor nem az egyetem státusába tartozó előadóknál elég gyakori volt, megkapta a tanszéki jogu előadó jellegét, ami azt jelentette, hogy quasi egyetemi tanári minőségben történt a pü. jog előadása anélkül, hogy interpretálója az egyetem létszámába tartozó egyetemi tanár lett volna. Ilyen formán de facto bár még a Mártonffy tanszék keretében ugyan, de már kibontakozott a leendő második pénzügyi jogi tanszék kontúrja. Ennek realizálására az 1950/1951-es tanévvel került sor, amikor Takácsot hasonló minőségben a pénzügyigazgatás területén ugyancsak nagy gyakorlati ismeretekkel bíró, a Pénzügyminisztérium költségvetési főosztályát vezető Timár Mátyás követte. Ekkor ténylegesen is létrejött, immár a Mártonffy-katedrától teljesen független, önálló "államháztartás-tani és pénzügyi jogi tanszék" elnevezéssel a második katedra, amelyet az 1953/1954-es tanévben "pénzügyi jogi tanszék"-ké szerveztek át. Ez 1956. szeptember 15-ig állt fenn. Ekkor az oktatásügyi miniszter 855-38/1956. számú rendeletével "Államigazgatási jogi és pénzügyi jogi tanszék" név alatt összevonta a Mártonffy-katedrával s az újjászervezett régi tanszék vezetését is Mártonffyra bízta.

Annak előrebocsátása mellett, hogy az 1945/46-os tanév tanrendje nem volt fellelhető, e rövid periódus 1946/47-es és 1947/48-as tanévek tanrendjei az előadási rendben beállt változásokat az alábbiak szerint tükrözik vissza:

Az 1946/1947-es tanév első fele:

I. Magyar közigazgatási jog

Mártonffy Károly: a/ Magyar közigazgatási jog.

Heti 4 óra;

b/ Magyar közzolgálati jog.

Heti 2 óra;

c/ Közigazgatási jogi szeminárium.

Heti 3 óra.

II. Pénzügyi jog

Takács György: Pénzügyi jog. Heti 4 óra.¹⁰
magántanár

A tanév második felében már differenciáltabb lett az előadásra kerülő anyag s szaporodott az előadók száma. Ime a tematika:

I. Magyar közigazgatási jog

A./ Mártonffy Károly: a/ Magyar közigazgatási jog.

Heti 4 óra.

b/ Magyar közzolgálati jog.

Heti 2 óra.

c/ Közigazgatásjogi szeminárium.

Heti 3 óra.

B./ Harrer Ferenc: Válogatott fejezetek a közigazgatási jog köréből, különös tekintettel a magyar jogra.

Heti 1 óra.

C./ Valló József: Közigazgatási eljárás.
magántanár

Heti 2 óra.

II. Magyar pénzügyi jog

D./ Takács György: a/ Pénzügyi jog.
magántanár

Heti 4 óra.

b/ Pénzügyi jogi szeminárium.

Heti 2 óra. /Ez utóbbi a pénzügyminisztérium könyvtárában./

E./ Teghze-Gerber Ferenc: Költségvetési jog, különös tekintettel a hazai viszonyokra.¹¹
c.r.k. t.

Az 1947/48. évi tanév első fele annyi változást mutat az előző tanév második felével szemben, hogy szinre léptek az újonnan hibilitált magántanárok. Székely Miklós "A közegészségügyi igazgatás elméleti és tételjes jogi alapjai", Pataky Ernő pedig "Földmivelésügyi közigazgatási jog" címen hirdetett 2 órás előadást. A tanév második felében csökken az előadók száma: Harrer Ferenc és Valló József már nem hirdetett előadást.¹²

A fenti két tanév tanrendje ugyanakkor arról is tanuskodik, hogy Mártonffy a közigazgatástudomány oktatásában visszatért a tiszta profilu jogi irányzathoz, továbbá, hogy tárgyában, pontosabban annak oktatási rendszerében megkezdődött a differenciálódás.

A tanrendek még egyéb változásokról is tanuskodnak. Tudományágunk oktatásának történelméről lévén szó, érdemesnek látszik ezek megemlítése is. A II. számú /közjogi és/ közigazgatásjogi tanszékre Tomcsányi Móric professzor 1945-ben történt nyugalomba vonulása után Molnár Kálmán, a Pécsi Egyetem Jog- és Államtudományi Karának professzora kapott kinevezést.

Molnár Kálmán az 1946/47. tanévben csak közjogból hirdetett előadást.¹³ Az 1947/48-as tanév mindkét felében azonban már magyar alkotmányjogi előadásokat hirdet a közigazgatási jog alapintézményeivel. De ugyane tanévben ugyancsak tudományágunkból hirdet előadást Szandtner Pál: "Általános alkotmánytan és közigazgatástan", Tomcsányi

nyi Vilmos Pál: "A közigazgatástan alapvető kérdései", Homolyai Rezső: "Az önkormányzatok joga" és Zalán Kornél: "Igazságügyi közigazgatás" címen. A Mártonffyól kezdeményezett, az I. számú tanszéken kibontakozó oktatási módszer mellett tudománygunk oktatása tehát a jogi irányzat területén kívül is differenciálódott.

Végül Tanszékünk életét alapvetően átformálja az a sokirányú reform-sorozat is, amely a második világháborút követően csaknem két évtizeden át az ország politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásával párhuzamosan mélyseges változást idézett elő Egyetemünk, közelebbről pedig a bennünket elsősorban érdeklő Jog- és Államtudományi Kar életében, szervezetében, oktatási rendjében és az általa képviselt tudományágak tartalmában, szellemében és oktatási módjában egyaránt. Nincs szándékunkban itt oly részletességgel ismertetni e reformokat, mint azt tettük az előző korszakok nyomkövetése során. Ezeket ugyanis több oldalról történő megközelítéssel és elemzéssel részletesen tárgyalja Egyetemünk utolsó negyedszázados történelméről csak nemrégiben napvilágott látott - e nap mint nap változó kor gazdag eseménysorozatát áttekinthetően tükröző - impozáns volumenű munka.¹⁴ A reformok közül csupán azokat érintjük röviden, amelyek Tanszékünk sorsának további alakulására hatást gyakoroltak, munkáját differenciálták, tananyagának a kor követelményeihez való alkalmazkodását e rövid periódusban meghatározták.

E reformok sora a 6.660/1945. V.K.M. számú rendelet kiadásával kezdődött. Az ebben foglaltak értelmében minden korlátozás nélkül újból megnyitott Karunkon a nők előtt a tanulás lehetősége.¹⁵ A kibontakozó új társadalmi rendnyitó lépése volt ez a női egyenjogúság megteremtése érdekében, - legalábbis a tanulás területén. Ugyancsak a demokratikus fejlődés útját volt hivatva egyengetni a 42.440/1945. V.K.M. rendelettel éltrehívott két éves

esti munkástanfolyam. E rendelet erejénél fogva azok a 18. életévüket betöltött szervezett dolgozók, akiknek nem volt lehetőségük 1945 előtt felsőoktatásban részt venniük, az 1945/46. tanévtől kezdve ezen a tanfolyamon sajátíthatták el az államigazgatási és jogi szakismerteket. A tanfolyam elvégzése bizonyos közigazgatási állások betöltésére adott képesítést. "Erre akkor elsősorban a reakciós közigazgatási apparátus lecserélése céljából volt szükség."¹⁶ Ezen túlmenően azonban azt is biztosította, hogy a jeles és kitűnő előmenetelű tanfolyamhallgatók a tanfolyam elvégzése után esti szemináriumokra is támaszkodó magántanulással megszerezhessek a jogi doktorátust. Ez az oktatási forma két tanéven keresztül volt érvényben. Az 1947/48-as tanévtől kezdve a kereső foglalkozást folytató dolgozók esti tagozata váltotta fel. Ebből az oktatási rendből Tanszékünk is kivette részét.

Már csak a történelmi visszapillantás kedvéért is érdemes e tanfolyam és szeminárium tanrendjére egy futó pillantást vetni, megörökítvén azt, hogy kik és milyen tárgyakkal vettek részt ebben az újfajta oktatási rendben.¹⁷

A Jog- és Államtudományi Karon tartandó "Esti munkástanfolyam" tanrendje. II. évfolyam

- 1./ Kereskedelmi jog: Dr. Szászy István e. ny.r. tanár. Minden második szerdán d.u. 6-8 óráig.
- 2./ Polgári perjog: Dr. Nizsalovszky Endre e.ny.r. tanár. Minden második szerdán d.u. 6-8 óráig.
- 3./ Szakközigazgatások és pénzügyi jog: Dr. Mártonffy Károly e.ny.r. tanár és Dr. Takács György e. magántanár pü.-miniszteri osztályfőnök. Minden csütörtökön d.u. 6-8 óráig.

- 4./ Ipari közigazgatás joga és a munkajog közigazgatási vonatkozásai Dr. Szabó Imre igazságügyminiszteriiumi tanácsos. Minden kedden d.u. 6-8 óráig.
- 5./ Községi és városi közigazgatási jog és községi politika Dr. Homolyai Rezső e. magántanár, szföv. tanácsnok. Minden hétfőn d.u. 6-8 óráig.
- 6./ Közigazgatási praktikum Dr. Dubróty Kálmán szföv. tanácsnok. Minden pénteken d.u. 6-8 óráig.

Látszik tehát a tanrendből is, hogy a hangsúly a tanfolyamok rendeltetésének megfelelően a közigazgatástudomány területére tartozó kollégiumokra esett.

A jogi doktorátusra törekvő tanfolyamhallgatók a továbbképzéshez szükséges alapokat az "esti munkásszeminarium"-okon szerezhették meg. Ennek pedig ez volt a tanrendje:

- 1./ Közgazdaságtani és pénzügytani repertorium Dr. Navratil Ákos r. nyilván. r. tanár. Minden csütörtökön d.u. 6-8 óráig.
- 2./ Magyar alkotmányjogi repertorium Dr. Močnár Kálmán egy. nyilván. rendes tanár vezetése alatt Pusztai János. Később megállapítandó időben.¹⁸

A tanrendből az tűnnék ki, hogy az "esti munkásszeminarium"-okban nem volt szerepe Tanszékünknek. Ezzel szemben az a tény, hogy Tanszékünk ebből az oktatási formából is kivette részét. A Közigazgatástudományi Intézet már említett "Vendégkönyvében" történt bejegyzések szerint ugyanis:

1947. május 11-én	90 fő,
1947. május 18-én	90 fő,
1947. június 1-én	39 fő,
1947. október 11-én	36 fő,

1947. december 6-án 30 fő,

1948. május 6-án 59 fő részvételével tartott az esti munkástanfolyamok hallgatói részére a közigazgatástudományból szemináriumi órákat. Ezekben az órákon mutatkozott be Szatmári Lajos címzetes /fizetésnélküli/ tanársegéd, s vált ez időtől kezdve Tanszékünk sokoldalu és sokat alkotó munkatársává.

Az említett két rendelet még nem módosította a Kar eddig fennállót oktatási és vizsgáztatási rendjét. 1946-ban azonban erre is sor került. A 60 000/1946.V.K.M. számú rendelettel új oktatási és vizsgarend lépett életbe. Ennek leglényegesebb vonása, hogy megszüntette azt az oktatási és vizsgáztatási rendszert, melynek értelmében Karunkon kétféle: jogi és államtudományi doktorátust /bifurkáció/ lehetett szerezni. Helyette az egységes jog- és államtudományi oklevélnek megfelelő egységes képzést rendelte el - a doktorátushoz szükséges disszertáció helyett pedig zárthelyi értekezés megírását vezette be. Ez utóbbi rendelettel kapcsolatosan meg kell említeni, hogy az ezzel bevezetett egységes jogi és közigazgatási képzés tantervében Mártonffy professzor dolgozta ki a szakirányú képzésre vonatkozó javaslatot. "Nagy történelmi műveltségével szakterületének nem csak a multját tudta áttekinteni, hanem újabb fejlődését is".¹⁹

Ezek a reformintézkedések ha önmagukban jelentősnek is minősíthetők, még nem változtattak lényegesen Karunk évszázados szervezeti és oktatási rendjén. Mindössze a fejlődés, az átalakulás első irányjelzői voltak, amelyek akkoriban - összhangban az általános politikai helyzettel - a polgári demokratikus fejlődés kibontakoztatását célozták. "Társadalmunk fejlődése a felszabadulást követő években a polgári demokratikus fejlődés irányába haladt s így a jogászképzésben, a jogi oktatásban is először a polgári demokratikus követelmények kielégítése került előtérbe."²⁰

35. §

Az I. közigazgatásjogi tanszék szerepe a szocialista államigazgatástudomány kibontakoztatásában

Az 1948/1949-es tanévvel Tanszékünk élete is fordulóponthoz érkezett. Az országban ez években elkezdődött gazdasági, politikai és társadalmi átalakulás megkövetelte tudományos munkájának, oktatási módjának és studiuma tartalmának a megindult történelmi átalakuláshoz történő alkalmazkodását. A szocialista államrendszer alapjainak lerakásával egyidőben ennek megfelelő közigazgatási rendszer és igazgatástudomány megteremtésének szükségessége is jelentkezett. Az utóbbi munkából adottságaihoz képest Tanszékünk is kivette részét.

Munkája átformálására az az általánosan érvényesülő felismerés hatott, hogy a közjog és a közigazgatási jog fogalom-világából a termelőeszközök államosítása folytán előállt gazdálkodási rendszer, a szocialista államhatalmi szervek megteremtése, új államigazgatási intézmények létrejötte, működése többé már nem volt megközelíthető s tudományosan rendszerezhető. Mindenekelőtt új, a tényleges viszonyokat tükröző államjog és annak keretei közt új államigazgatási jog, - illetőleg ezek tudományának megteremtése vált szükségessé. Ez volt a legfőbb követelmény. Ennek a realizálása viszont egyéb más, de egymással szorosan összefüggő követelményeket támasztott. Egyebek mellett a létrehozott igazgatási intézményeket el kellett látni szocialista szellemben képzett /:vagy átképzett:/ munkaerővel. Ehhez többlépcsős ki- és átképzési rend /:nappali, esti, levelező tagozat:/ biztosítására volt szükség. Ez utóbbi feladat nagy létszámu, új, a szocialista rendszert magáénak valló oktató-személyzet munkába állítását igényelte. A tudományos igények személyi feltételeinek

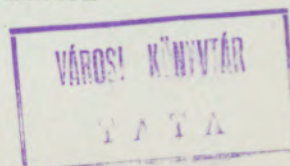
megteremtése mellett gondoskodni kellett az átalakulás nem kevésbé fontos tárgyi feltételeiről is. A hallgatókat, minthogy az új ismeretek elsajátításához szükséges tankönyvek nem álltak rendelkezésre, megfelelő más tansegédletekkel kellett ellátni. Ez a feladat csak jegyzetek kiadásával volt megoldható. /:A folyton változó és születő igazgatási intézmények ismertetésére egyébként sem lett volna alkalmas a mindenkor stabilitást feltételező s hosszabb időre szóló igényel íródo tankönyv.:/ A jegyzetek megírása azonban nem csak készséget, hozzáértést követelt, hanem meg kellett szervezni azok sokszorosítását és kiadását is, ami az adott szervezeti és anyagi viszonyok között nem volt könnyű feladat. Mindezekkel párhuzamosan a szocialista államrendszer kialakításának gyakorlati területe is igényelte a tudomány közreműködését. Ezt az igényt jól szolgálta a Tanszék köré csoportosuló - még az előző periódusban Mártonffy által szervezett, majd ebben a periódusban újraszervezett - munkaközösség, amely a tudományt és gyakorlati ismereteket képviselők köréből ötvöződött s hatott termékenyítőleg mind a tudomány, mind pedig a gyakorlat területén. E kor jellemzője, hogy rendszerint gyorsan és szinte minden területen újat kellett teremteni. Tanszékünk e sok követelményt támaztó periódusban vált a szocialista államigazgatástudomány alapjai lerakásának egyik jelentős bázisává.

Ehhez a nehéz, sok ellentmondással járó átalakuláshoz nyitotta meg az utat a 206.693/1948. V.K.M. sz. rendelet, amely az egyetemek jog- és államtudományi karait jog- és közigazgatástudományi karokká szervezte át. A névből is következtethetően az átszervezésnek elsődleges célja az volt, hogy a régi és új államhatalmi szervek részére demokratikusan képzett munkaerőt biztosítson. Ezt a rendeletet a következő évtizedben /:1948-1957:/

számos más - egymásnak sokszor ellentmondó, nem minden esetben a célzott haladást szolgáló s így sokszor korrigálásra szoruló - rendelet követte. E reform-sorozat eredményeként alakult ki végül is a hatvanas évek elejére a Kar végleges oktatási rendje, amely kisebb módosításokkal ma is érvényben van.

A Kar átszervezésével együtt megváltozott a képzés rendje is. Az első három évfolyam egységes képzést nyújtott. A IV. évfolyam ellenben már megoszlott a kifejezett jogtudományi és közigazgatástudományi szak között. A választás a hallgatók tetszésére volt bízva a szerint, hogy a gyakorlati életben a hangsúlyozottan jogi pályát vagy a közigazgatásit választják élethivatásul. Egy későbbi rendelkezés az elméleti előadások hallgatása mellett bevezette a gyakorlati órákat, majd a nyári szakmai gyakorlatot.

A Kar közigazgatási jellegének hangsúlyra jutása a képzési rend megváltoztatása mellett tudományágunk oktatása területén erős differenciálódásra vezetett. Ebben a differenciálódásban Tanszékünk megőrizte ágazata tartományában az egyetemes áttekintést biztosító jellegét s egyben ellátta a koordinációs feladatokat a gombamódra megszorodott szakigazgatási kollégiumok világában, amelyeknek mint törzstanszék, egyuttal bázisul is szolgált. Ehhez sulyt adott történelmi multja, kitűnő könyvtára, s nem utolsó sorban Mártonffy személyes tekintélye, amit dékani tiszte /:1949-1952:/ csak erősíthetett. Tanszékünk szerepét az a tény is nyomatékolhatta, hogy a Tomcsányi-Molnár-féle II. számú közjogi és közigazgatásjogi tanszék a reformok során alkotmányjogi tanszékké szerveződött át s így annak ellenére, hogy vezetését Beér János személyében hosszú közigazgatási gyakorlattal és ismerettel rendelkező tanár vette át, tanszéke jogilag megszűnt a közigazgatástudomány hordozója lenni. Mindazonáltal tanszéke kapcsolata minden-

féle vonatkozásban igen szoros maradt Tanszékünkével, aminek dokumentálásaképpen elegendőnek látszik az e korban a két tanszék által közösen végzett kutatási munkákra, az ugyancsak közösen szervezett tudományos munkaközösségi értekezletek írásos anyagaira, vagy a tanszékek korabeli publikációira utalnunk.

A IV. évfolyamra szorító szakszervezési képzés szükségessé tette, hogy az államigazgatási jog és igazgatástudomány különös része éghozatónként kerüljön előadásra. Tanszékünk ugyan a változásokat nevében is kifejezésre juttató államigazgatási jog címen továbbra is a közigazgatás egyetemességét kifejező alapintézmények ismertetésére szorított, de ugyanakkor önálló studiumként a következő tárgyakat is előadták:

- az államigazgatás szervezése-vezetése,
- az államhatalom szervei,
- közlekedésügyi igazgatás,
- szociális igazgatás,
- földművelésügyi igazgatás,
- államigazgatási iratszerkesztés,
- a kulturális igazgatás,
- építési, város- és községrendezési igazgatás,
- helyi tanácsok igazgatási feladatai,
- kereskedelmi és begyűjtési igazgatás,
- kihágási jog,
- szovjet államigazgatási jog,
- közszolgálati jog.

A felsorolt szakági tárgyak közül különös jelentősége van az elsőnek, minthogy e studium részben aktualitása s talán nem utolsósorban előadója gyakorlati életben betöltött szerepe folytán nem tartozott Tanszékünk koordinációs hatása alá. Az államigazgatás szervezése és vezetése című tárgy éppen ezért egy új közigazgatástudományi tanszék felállításának lehetőségét hordozta magában. Előadója meghívás alapján a gyakorlati

életben kiváló szervezőképességgel kitűnt **F a i t h T i b o r** személyében szintén tanszéki jogu tanár volt, aki azonban a Népgazdasági Tanács Titkárságán betöltött főállását nem volt hajlandó az egyetemi tanári katedrával felcserélni.²¹ S mint arról az előző szakaszban már szó volt, a pénzügyigazgatási ismeretek oktatása is a Faith-féle módon szervezett, önálló minősülő tanszéken történt.²² Ide kívánkozik annak megemlézése is, hogy ez az erősen differenciálódott oktatási rendszer igen termékenyítőleg hatott az államigazgatástudomány akár egyetemes, akár szakági tudományos művelésére. A korabeli szakbibliográfiák ehhez kellő bizonyítékul szolgálnak.

Az államigazgatástudománynak ez a széleskörű differenciálódása természetesen a tanszemélyzet szaporítását is jelentette. Ez háromféle módon történt. Az elsőt az jelentette, hogy a szakigazgatási ágak előadását gyakorló, - de a tudomány iránt érdeklődő és abban jártas - szaktisztviselőkre bizták. Az államapparátus különböző területein főállásban alkalmazott, szakágazatuk problémáit ismerő tisztviselők, mint meghívott /:megbizott, óraadó, tanszéki jogu stb.:/ előadók megállták helyüket a katedra szintjén is. A tanszemélyzet létszámának emelésére lehetőséget nyújtott ugyanakkor a jogakadémiák megszüntetése és a Debreceni Egyetem Jogi Fakultásának szüneteltetése folytán az ott felszabadult tanszemélyzet egy részének Karunkon akkori terminológiát használva: intézeti tanárként történő alkalmazása. Ilyen minőségben került Karunk államjogi tanszékére egyebek között **C s i z m a d i a A n d o r** egri jogakadémiai tanár /:ma a Pécsi Egyetemen tanszékvezető professzor:/, aki itt a közlekedési igazgatás, majd később a helyi tanácsok igazgatási feladatai című kollégiumot adta elő. A tanszemélyzeti utánpótlás harmadik megoldása volt azonban a legcélravezetőbb. Ez abból a felismerésből

származott, hogy a jogi oktatás elmélyítése érdekében fel kell számolni intézményesen is az "egy professzor - egy katedra" /:és senki más:/ elvet s tanszékvezető professzor munkáját főállású, a tudomány gyakorlását főhivatású "segédszeméllyel" kell megerősíteni. Mint azt a maga helyén részletesen kifejtettük, ez a felismerés Magyary oktatási reformterveinek egyik sarkalatos pontja volt. E felismerés realizálásaképpen eresztett gyökeret Tanszékünk talajában az az új törzsgárda, amely nem sokkal ezután megszabta további sorsát s kifaragta szocialista arculatát. Már 1946-ban Tanszékünkön működik Nagy Tibor és Szatmári Lajos címzetes /:díjazás nélküli:/ - "a segédszemélyzet feladatait" ellátó, különbféle címeken alkalmazott tanársegéd.²³ Őket követi Berényi Sándor, aki előbb a szociológia, 1949/1950-es tanévben a marxizmus-leninizmus tanszékére, majd 1951-ben Tanszékünkre kapott tanársegédi kinevezést. S egyelőre zárja sorukat Pécsvárad János, aki szintén 1951-ben került a Tanszékre. Ők alkotják e napról - napra változó, kemény ellentmondásokban izzó világban azt a kristályosodási pontot, amely körül lassan megformálódik Tanszékünk mostani arculata. Gyökerverésükre annál inkább is szükség volt, mert Mártonffy nagyon lekötötte e nehéz időkben különös terhet jelentő dékáni tiszttel ellátása s ezért kevesebb időt szentelhetett tanszéke vezetésének. Állandó jelenlétével tulajdonképpen az új törzsgárda biztosította a Tanszék munkájának folyamatosságát. S bár jogilag a Tanszék vezetését 1960 augusztusáig Mártonffy látta el, a vezetésre az új törzsgárda munkája nyomta rá a bélyeget.

A tudományos munka, pontosabban az irodalmi tevékenység tankönyv-pótló jegyzetek írásával kezdődött. E munkával Tanszékünk kétségtelenül az uttörők közé tartozott. Mártonffy Károly 1949-ben kiadott jegyzete "A ma-

gyar közigazgatási jog vázlata" címen a sorsforduló határmezsgyéjén mintegy lezárást jelenti a letűnt kor közigazgatása ismertetésének. Egy évvel később, 1950-ben megjelent "Államigazgatási jog" című jegyzete viszont már a bontakozó szocialista közigazgatástudomány első átfogó hírnöke.²⁴

Ettől kezdve a folyton változó államigazgatási szervezet és működési rendje helyes ismertetését szolgáló jegyzetanyag megírása már meghaladta egyetlen személy alkotási erejét. Ezért 1952-től csaknem évenként megjelenő egyetemi jegyzetek már nagy létszámú szerzői kollektiva alkotásai.²⁵

Tanszékünk munkatársai nyilvános publikációkkal is elősegítették a szocialista közigazgatástudomány alapvonalainak kifejlődését. Ezek kezdetben - különösen a fiatalabb munkatársak tollából - egy-egy tudományos munka ismertetésére szorítkoztak. Rövidesen azonban jelentkeztek a népi demokrácia közigazgatásának alapkérdéseit feszegető önálló tanulmányok is. Pl. a szocialista államigazgatás kérdései az államigazgatási jogviszonnyal kapcsolatban vagy a helyi vállalatok helyzete, irányításuk problémái, stb.²⁶

Külön említést érdemel a publikációk között az új államigazgatási szervek munkáját elősegítő művek /:aféle kézikönyvek:/ megjelentetésében való részvétel. Ilyen munka egyebek mellett az államigazgatási utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai részére.²⁷

Az ötvenes évek elején a tudományos érdeklődés a szovjet jog és a szovjet államigazgatás felé fordult. Jó néhány ismertetés ebben a témakörben is napvilágot látott. Itt jegyezzük meg, hogy Tanszékünk könyvtárának Magyary-tól még a harmincas években beszerzett szovjet anyaga ehhez jó támpontot nyújtott. További részletezés nélkül itt csak az E/Függelékben közölt bibliográfiára utalunk, amely kommentár nélkül is jól tükrözi, hogy Tanszékünk munkatársai milyen témakörben és milyen

mélységig járultak hozzá a kérdéses időben a szocialista államigazgatástudomány kibontakoztatásához.

Ugyanekkor a Tanszék Vendégeknyvének és archivanyagának tanúsága szerint komoly és eredményes munka folyt a Beér-féle államjogi tanszékkel együtt szervezett tudományos munkaközösségben is. Csak tájékoztatásul említjük, hogy a Vendégeknyvben található bejegyzések szerint a két tanszék egyesült Munkaközössége e periódusban mintegy 30 ülést tartott a Tanszéken. Ezek közül az első öt /:1952. okt. 13-1953. ápr. 27:/ a szakköri előadás nevet viselte. A többi az "államjogi és államigazgatási jogi tanszék tudományos munkaközössége ülése" megnevezéssel szerepel a Vendégeknyvben. Ezek az ülések az aktuális témák egész sora került megvitatásra és elemzésre. Ezek a viták mindazok részt vettek, akik a szönyegre kerülő téma legismertebb elméleti és gyakorlati szakembereinek számítottak. A megvitatásra kerülő témák súlyának és gazdagságának dokumentálására szolgáljanak az alábbi példák:

- 1./ 1953. XII. 2. Tárgy: Az államjog és államigazgatási jog feladatai a párthatározatok és a kormányprogram megvalósításában különös tekintettel az államigazgatási szervek munkamódszerére. /:Berényi-Pécsváradi-Szatmári előadása.:/
- 2./ 1954. I. 20. Tárgy: A lakóbizottságok problémái.
- 3./ 1954. február 17. Tárgy: A végrehajtóbizottság irányító munkája különös tekintettel a vezetés jellegeire.
- 4./ 1954. március 24. Tárgy: A helyi tanácsok végrehajtó bizottságainak igazgatóságai.
- 5./ 1954. május 5. Tárgy: A kulturális igazgatás szervezeti kérdései. /:Martonyi János előadásában.:/
- 6./ 1954. augusztus 30. Tárgy: A tanácstörvény tervezetének megvitatása. /:Előadó: Beér János:/

- 7./ 1954. okt. 6.: Tárgy: A helyi tanácsok jogszabályalkotási joga. /:Csizmadia Andor előadása.:/
- 8./ 1954. nov. 11. Tárgy: Területrendezés és területtervezés a népi demokráciában. /:Kovácsics József előadása.:/
- 9./ 1954. XII. 10. Tárgy: Az államigazgatási eljárás általános szabályai - jogszabálytervezete megvitatása.
- 10./ 1955. III. 2. Tárgy: A népfront és a tanácsok kapcsolatai.
- 11./ 1955. VI. 1. Tárgy: Az ügyészi általános felügyelet néhány kérdése. /:Előadó: Tóth Lajos, a Legfőbb Ügyészség főosztályvezetője.:/
- 12./ 1956. II. 1. Tárgy: A kisközségek problémái. /:Előadó: Beér János.:/
- 13./ 1956. IV. 11. Tárgy: A termelési elv és a funkcionális érvényesülése államigazgatási rendszerünkben. /:Előadó: Toldi Ferenc.:/
- 14./ 1956. VI. 13. Tárgy: A szabálysértés.

Aligha vitatható, hogy ezek az ülések termékenyítőleg hatottak mind az elméletre, mind pedig a gyakorlatra s alapjéul szolgáltak a szocialista államigazgatástudomány, főleg pedig az államigazgatási jog kibontakoztatásának.²⁸ Egyben szükségesnek látszik annak megemlítése is, hogy a két tanszék munkaközösségének eredményes működése javarészeben az időközben elhalálozott, de a Kar életében ez idő tájt nagy tekintélynek és köztiszteletnek örvendő Beér János professzor fáradhatatlan munkájának tudható be.

Az államigazgatási problémák munkaközösségi módszerrel történő megközelítése az ötvenes évek vége felé lépett az elméleti viták keretéből s kiszélesített bázison a gyakorlati élet területén fogott hozzá a megoldásra váró kérdések feltárásához. E törekvés jegyében Veszprém megye községeiben mélyreható tényfelmérő munka

kezdődött, amelyben Tanszékünkön kívül a Kar érdekelt tanszékei mellett részt vett a Jogtudományi Intézet, a KSH, a Pénzügyminisztérium és természetesen a Veszprém Megyei Tanács is. Az ott végzett és értékelt munka²⁹ vált alapjává azoknak a későbbi, hasonló jellegű vizsgálatoknak, amelyek új szervezélméleti koncepció kiindulási alapjául szolgáltak.

Az ötvenes évek politikai és gazdasági eseményei nem szolgálták mindenkor szilárd támaszul a tudományos munkához. Mindennek ellenére mégis ekkor bontakozott ki Tanszékünkön a szocialista államigazgatástudomány művelése s nyitotta meg az utat a későbbi fejlődés előtt.

E periódus lezárásaképpen a tanszékvezetést e nehéz időkben ellátó M á r t o n f f y Károly közszolgálati pályafutására és azzal párhuzamosan végzett tudományos működésére kell összefoglalásképpen röviden kitérni.

Gondolatindítóként azt kell megjegyeznünk, hogy Mártonffy ama kevés professzor közé tartozott, aki folyamatosan képes volt végig járni a magyar történelem választó hegyének mind a két oldalát. Kitűnő személyi adottság ez s kevesen vallhatták magukénak. Közszolgálati pályafutását Magyaryhoz hasonlóan a Vallás- és Oktatásügyi Minisztériumban kezdte s figyelme már korán a közigazgatástudományra terelődött. Az 1933. évi magántanári habilitációjánál az annak alapjául szolgáló munkáját /25. és 28. §§-ok/ megelőzően jónéhány tanulmánnyal hívta fel magára a figyelmet. Elég e tanulmányok címére egy futó fillantést vetni³⁰ s máris kiviláglik, hogy Mártonffy a közigazgatástudomány tartományán belül a jogi irányzattal, azon belül is a közszolgálati joggal jegyezte el magát. Aligha akad tudományágunk területén még magyar tudós, aki oly mélységig ismerte volna az európai, azon belül pedig a magyar közszolgálati jogot, mint Mártonffy Károly. S ha tudományos munkálkodása során néha más területre is kilépett,³¹ ez legfeljebb

széleskörű tájékozottságát, nagy olvasottságát bizonyítja, - de nem vonja el a jogi szemlélettől. Utolsó nagyobb lélegzetvételi munkája: "Államigazgatási jog" című jegyzete is erről tanuskodik.³² E munkája azért is figyelemreméltó, mert abban Karunkon elsőként kísérelte meg a szocialista jellegű - a közigazgatási jogot felváltó - államigazgatási jog területét az új államhatalmi berendezkedésnek megfelelően áttekinteni.

Magyary racionalizálási kormánybiztosságról történt lemondása után a Belügyminisztériumban a Magyary-féle irányzatnál jóval csendesebb vizeken evező "Közigazgatás-racionalizálási Bizottság"-ot hoztak létre a szakértők és egyes törvényhatóságok képviselőinek bevonásával. Mártonffyt a belügyminiszter e bizottság adminisztratív vezetőjévé nevezte ki. Hogy ez a bizottság mivel s főleg milyen eredménnyel foglalkozott, annak tárgyalása meghaladja e tanulmány kereteit.³³

Lényegesebb ennél Mártonffy itt betöltött szerepének ismertetése. E helyen volt ui. alkalma érvényre juttatni egyik legjellemzőbb adottságát: a kiváló szervezői készséget. /Erre Magyary már Mártonffy habilitálásakor is felfigyelt./ Egyebek mellett ui. e Bizottság hatáskörébe tartozott a "Közigazgatási Továbbképző Tanfolyamok" megszervezése. Ezt az egyáltalán nem könnyű feladatot gyakorlatilag Mártonffy oldotta meg s hozzá kell tenni mindjárt: kitűnő diplomáciai érzékkel s ennek megfelelő sikerrel. Nem volt éppen hálás feladat a magyar közigazgatási hierarchia különféle lépcsőfokaiban tevékenykedő vezető tisztviselők megszervezése, hogy a tanfolyamon szakágazatuk működéséről előadást tartsanak. Az előadni kívánt anyag behatárolása, az időpontok egyeztetése /figyelemmel a "ranglétra" szempontjaira is!/ nagy tárgyi és személyi ismeretet, s ezen felül nagy diplomáciai rutint, s nem utolsósorban alkalmazkodási készséget, simulékonyságot és e mellett nagy

szívósságot, következetességet igényelt. S Mártonffy mindezzel rendelkezett: éltek és jól működtek a közigazgatási továbbképző tanfolyamok. S ami még ennél is fontosabb: e tanfolyamok előadási anyaga irásban is megjelent s ez szintén Mártonffy érdemének, nem utolsó sorban szerkesztői készségének tudható be.³⁴

Ennek az anyagnak közrebocsátása ma igen nagy tudománytörténeti jelentőséggel bír. Aki Magyar Zoltán tudománygazatunk történelmi folyamatosságra alapozott művelési és oktatási rendjével gyökeresen szakító, újat kereső és távolra mutató monumentális vállalkozása mellett azt akarja tudni, hogy tételes jogi értelmezésben valójában milyen is volt a polgári rendszer utolsó másfél évtizedének közigazgatási rendje akár szervezetében, akár működésében - az e vaskos, mindezekről számot adó köteteket egyszerűen nem nélkülözheti. Forráskénti átmentésük viszont egyértelműen Mártonffy szorgalmát és szerkesztői készségét dokumentálja.

A másik kiemelendő dolog Mártonffy pályafutásáról az a tény, hogy a polgári rendszer tanári karából ő töltött leghosszabb időt - legalábbis Karunkon - a bontakozó szocialista államrendszer egyetemi katedráján. Az életkorával összefüggő nyugalomba vonulási határig szolgált és dolgozott. S ez nem kis dolog. A szocialista rendszerben kifejtett működésének viszont nem annyira tudományos munkái adják meg a rangot, hanem az az eddig nem hangsúlyozott tény, hogy katedrája keretei közt s néha talán védőszárnyai alatt kibontakoztatta s kibontakozásában céltudatosan támogatta azt a fiatal tudományosan képzett generációt, amely ennek a tanszéknek nem csak nevében - hanem mondanivalójában is szocialista jelleget adott. Ezt is kevés polgári körülmények között nevelkedett és működő tudós vállalhatja magáról.

Tizedik fejezet

A s z o c i a l i s t a á l l a m i g a z g a t á s -
t u d o m á n y t o v á b b f e j l e s z t é s e

36. §

Az államigazgatástudomány művelésének - oktatásának
tartalmi és módszertani fejlesztése

B e r é n y i S á n d o r

1960 -

Tanszékünk utolsó másfélévtizednyi periódusa még nem történelem. De találhatók benne egyfajta lezártásguk okából történelmi mozaikok is. Ilyenek tekinthető:

- a közel két évtizedes jogi oktatási reformsorozat hatvanas évek elején bekövetkezett nyugalmi állapotba jutása;
 - a Tanszék személyi állományának megnövekedett feladataihoz simuló kialakítása;
 - a pénzügyi jog előadásának a közigazgatási jog előadásából végleges jelleggel történő kiválása és önálló tanszékhez jutása;
 - az oktatás differenciálódása, módszertani és tartalmi elmélyülése;
 - az első államigazgatás-jogi tankönyv megjelenése, amely megnyitotta az utat további újabb tankönyvek kiadása előtt, s nem utolsó sorban
 - a Tanszék kutatási rendjének stabilizálódása.
- Ezek az események - legalábbis Tanszékünk életében - történelmi mozaikként értékelhetők.

Mielőtt e történelmi mozaikok jelentőségét és jellemzőit felvázolnók, szükségesnek tartjuk annak megemlítését, hogy a tudományos munkaközösségi tevékenység e periódusban is folytatódott és továbbra is szolid bá-

zist nyújtott a szocialista államigazgatástudomány továbbfejlesztéséhez. Ennek bizonyítására elegendőnek látszik, ha tárgyalási anyagából néhányat kiemelünk:

- 1./ 1962. január hó 30.: A tanácsok és a népfrentbizottságok együttműködése a tanácstagok választókerületi munkájának és a lakossággal kialakított kapcsolatainak további megszilárdítása érdekében.
- 2./ 1962. február 23.: A műszaki fejlesztés országos szintű irányításának államigazgatási problémái.
- 3./ 1962. december 20.: A szocialista demokratizmus kiszélesítése és a társadalmi erőknél az állami munkába történő fokozottabb bevonása Pest megyében.
- 4./ 1963. június 21.: Jelentés a Vas megyei kisközségekben végzett vizsgálatokról /:50 fő:/.
- 5./ 1963. november 15.: A legfelsőbb népképviselői szerv fejlődésének távlatai a szocialista államban /:Beér János előadásában:/.
- 6./ 1964. január 10.: A szabálysértési jog fejlesztésének elvi alapjai /:Szatmári Lajos előadásában:/.
- 7./ 1964. június 5.: Az ipari átszervezéssel kapcsolatos jogi problémák /:Móré András előadásában:/.
- 8./ 1964. november 27.: Egy összevont iparvállalat helyzete és működése /:Fülöp Sándor előadásában:/.
- 9./ 1966. május 20.: A tanácsi szervek közhatalmi tevékenységének fogalma és csoportosítása /:Varga József előadásában:/.
- 10./ 1966. július 1.: A bejelentések, a panaszok intézéséről szóló törvénytervezet vitája /:Toldi Ferenc előadásában:/.
- 11./ 1966. szeptember 11.: A gazdaságirányítási viszonyok jogi szabályozásának néhány kérdése /:Ficzere Lajos előadásában:/.
- 12./ 1966. december 16.: A közművállalatok irányításának egyes kérdései /:Göbel József előadásában:/.

Az említett témák önmagukban is jelzik az államigazgatástudomány továbbfejlesztésének feszítő kérdéseit.

Visszatérve a történelmi mozaikok kérdéséhez a legdöntőbb ezek közül - lévén a többi mozaiknak is az előfeltétele - a hosszú oktatási reformsorozat viszonylagos nyugalmi állapotba jutása, s az annak során akarva nem akarva elkövetett hibák, túlzások kiküszöbölése. Az ötvenes évek elején e területen észlelhető, kellően át nem gondolt és meg nem alapozott intézkedések /:pl. a doktorátus eltörlése, a Kar Jog- és Közigazgatástudományi fakultássá történt átszervezése, a tananyag áttekinthetlenségig történő széttördelése, állandó változtatása, a szorgalmi idők többszöri módosítása stb.:/ a Kar és felső vezetés egybehangolt céltudatos munkája nyomán lépésről-lépésre kiküszöbölődtek, a céltévesztettek pedig egyszerűen a felsőoktatás történelmének lomtárába kerültek. Egy jó évtizednyi következetes munka eredményeként kialakult a Kar ez idő szerint viszonylag lezártnak tekinthető szervezeti és oktatási rendje. A helyes irányba történt fejlődést a háttérül szolgáló szocialista gazdasági, politikai és társadalmi rend stabilizálódása tette lehetővé. Ez a stabilizáció volt az alapja annak, hogy a "Karon a tudományos alkotó munka kedvező légköre valósult meg".³⁵

A Tanszék személyi állományának a rá háruló feladatokhoz alkalmazkodó kialakulása is e történelmi periódus eredménye. A Tanszék vezetésére 1960. augusztus 1-én B e r é n y i S á n d o r kapott megbízást. Berényi tanszékvezetővé történt kinevezése önmagában garancia volt az "őrségváltás" zökkenőmentességének biztosítására. Az új tanszékvezető ugyanis szinte egyetemi hallgató korától e tanszék neveltje. Ekként kora ifjúságtól kezdve módjában állt betekinteni annak "műhelytitkaiba", megőrzésre érdemes hagyományaiiba, szellemi műhelyébe /:könyvtár, archivum stb./, s ami legalább

ennyire fontos: részt kérnie és vállalnia a gondozására bizott tudományág szocialista jellegének kimunkálásában. E periódusban a tanszemélyzet állománya is tovább gyarapodott. 1957-ben ugyan F é c s v á r a d i János kivált a Tanszék kötelékéből. Nemsokára azonban új főállású munkatársak egész sora kapcsolódott be a Tanszék munkájába. 1960-ban L é v a i I m r e , 1962-ben M a d a r á s z T i b o r , 1964-ben N a g y T i b o r G y u l a , 1966-ban pedig V e r e b é l y i I m r e nyert a Tanszékre kinevezést. A gyarapodás további folyamatát napjainkig - az időrendi sorrendhez alkalmazkodva - S z a l a i É v a /:1972:/, V a r g á n é , Z o l t á n E d i t /:1973:/, T o l d i F e r e n c /:1973:/, F a l u d i G á b o r /:1976:/ és J u t a s i G y ö r g y /:1976:/ Tanszékünk létszámába kerülése jelenti.

A személyi gyarapodás mellett két fájdalmas vesztés is érte a Tanszékét. 1965-ben elhunyt L é v a i Imre adjunktus, akinek nagyon rövid időre /:1960-1965:/ szorító munkálkodása is /:államigazgatási példatár, tansegédletek, eljárási tanulmányai stb.:/ elegendő annak dokumentálására, hogy a magyar államigazgatástudomány sokatigéző munkatársát vesztette el személyében.

1973-ban pedig S z a t m á r i Lajos egyetemi tanár távozott az élők sorából, aki közel három évtizeden át /:1946-1973:/ tartozott a Tanszék törzsállományába. E hosszú idő alatt "jogész generációkat oktatót és nevelt". Egyebek között e súlyos veretű megállapítással bucsuzott tőle az Állam és Igazgatás³⁶, melynek e három évtized alatt hűséges munkatársa volt. Működése a szocialista korszak mindhárom periódusára kiterjedt. Egyaránt részt vett az alapozásban, a szocialista államigazgatástudomány kibontakoztatásában s végül jó tollal írta be nevét annak továbbfejlesztésébe is. "Az államigazgatási felelősség és a szankciórendszer - tudományos munkássága

fókusz, amelyben maradandó örökséget hagyott hátra. Az államigazgatási jog számos kérdésében a hazai és nemzetközi szakvélemény által méltán magasra értékelt műveket alkotott. Munkássága e mellett kiterjedt az államigazgatás-tudomány sok más kérdésére /:a személyzeti rendszer, az intézeti jog stb.:/. Számos nemzetközi tudományos kongresszus nemzeti referátuma szerzőjeként szerzett elismerést hazánk számára.³⁷ Az E/ Függelékben közreadott bibliográfiája hű képe sokirányú érdeklődési területének, alkotókészségének s egyben maradandó emléke a szocialista államigazgatás-tudomány meg-alapozásában és fejlesztésében való részvételének.

1973-ban nyugdíjba vonult Szádeczky-Kardoss László, a Tanszék könyvtárosa, aki a könyvtárosi teendők ellátása mellett tudományos munkásságával /:úrjogi kutatások:/ is beírta nevét Tanszékünk történetébe. A könyvtárosi teendőket 1975. augusztus óta Tenki Istvénné látja el, az adminisztrációs ügyeket pedig 1965. augusztusa óta Haári Vilmosné intézi. A Tanszék állandó /:főhivatásu:/ és külső munkatársainak névsorát az 1946-1977. közé eső évekről az F/ Függelékben tüntettük fel.

Ugyancsak e stabilizálódó periódusra esik a pénzügyi jog oktatásának kiválása a Tanszék kereteiből /1965. augusztus 1./ . Ennek az eseménynek előzményei tulajdonképpen husz évvel korábbra nyulnak vissza. Az 1945-ben katedránkra kerülő Mártonffy Károly a közigazgatási jog e klasszikus, s legjobban kiművelt részének előadását nyomban Takács György magántanárnak engedte át anélkül még, hogy ez az oktatási mód tanszéke oktatási anyagának szellemi egységét érintette volna. Az intézkedés azonban az egység megbontása irányában hatott. Ezt az egységet nem érintette még az az átmeneti állapot sem, amelyben Tanszékünk mellett a pénzügyi közigazgatási ismeretek oktatására /:1950-1956:/ időlegesen önálló pénzügyi tanszéket szerveztek. Az 1965-ben bekövetkezett

kiválás azonban már a közigazgatási jog ezideig mindenkor pénzügyi jogot is jelentő fogalomvilágában és oktatási rendjében jelentett határkövet, ahonnan az immár kétfajta kollégium működésének utjai, úgy tűnik, véglegesen elkülönülnek.

Az új tanszék vezetésére Nagy Tibor kapott megbízást, aki még 1946-ban került Tanszékünkre s ekként csaknem két évtizeden át segítette szocialista arculatának kimunkálását. A pénzügyi jog önállósulása eredményeként ugyancsak kivált Tanszékünk kötelékéből Tóth János és Wessely Antal is. Az előbbi 1958-ban, az utóbbi 1960-ban kapott a még egységes tanszékre kinevezést.

A tudományok szocialista és általános nemzetközi fejlődése talaján e periódusban a közigazgatási jog, illetve az államigazgatási tudományok oktatásának új, elmélyültebb színvonala, egyben új, magasabb szintézise formálódott ki. Ez mindenekelőtt a tananyag tartalmi részére vonatkozik. Elsősorban a szocialista államigazgatási jogdogmatika elméleti alapjainak a megteremtésére kell rámutatnunk, de ugyanakkor kimutatható az államigazgatási jelenségek igazgatástudományi, szociológiai, politikatudományi aspektusait rendszerező tananyag kikristályosodása is. Ezzel párhuzamosan - fáradságos munka és hosszú kísérletezés eredményeként - kifermálódtak az államigazgatási jog és igazgatástudomány korszerű, pedagógiai kísérletekkel igazolt oktatási módszerei is. Az oktatási módszerek didaktikailag oly mértékben kidolgozóttak, hogy a Tanszék többféle feladat és funkció ellátására is képes vállalkozni. Ennek az a jelentősége, hogy korunkban a felsőoktatás változó, ezen belül a jogi oktatás gyakorlathoz igazodó feladatait a tantervek gyakori változása miatt csak a követelményekhez gyorsan alkalmazkodó, didaktikailag kiforrt módszerekkel rendelkező tanszék képes ellátni. Az oktatási módszerek fejlődését mutatja

az a tény is, hogy a tanórák 50 %-a kiscsoportos foglalkozás.

A tananyag tartalmi fejlesztésének legfőbb eredménye az, hogy a szocialista államigazgatási jogdogmatika az Általános Részt illetően kiépült s nincs olyan tananyag-rész, amely ma már ne a szocialista joggyakorlat, kodifikáció és a nemzetközileg kialakított elmélet szintézisének alapulna. Ez a megállapítás szűkebb értelemben már a Különös Részre is vonatkozik, amelynek számos fejezete elszakadt már a pozitív tételes jog rendszerezésétől s az adott jogintézmény államigazgatásjogi elméletét képviseli. Ennek ellenére a Különös Rész számos intézménye mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban a jogfejlődés változó és gyorsuló üteme következtében még korántsem tekinthető zárt, összefüggő rendszernek.

Ami az államigazgatás igazgatástudományi, szociológiai, politikatudományi vonatkozásait illeti, itt is elméletileg összefüggő, rendszerezett tananyag oktatása történik, Minthogy a "Bevezetés a szervezéstudományba" című studiumot a Tanszék oktatja, - mely tárgy előadása önmagában is az oktatás differenciálódására utal, - elsőrendű feladatnak tekintette e tárgy elméleti ismeretanyagának tudományos rendszerezését. Ez nem volt könnyű feladat, mert a tudományágon belül számtalan irányzat érvényesül s marxista elméleti értékelésének pedig viszonylag rövid a multja.

Az oktatási módszerek fentebb vázolt kialakításában az első figyelemre méltó eredménynek a hatvanas évek közepére kifermált jogesetek interpretálása útján kibontakozott oktatás tekinthető. Elfogadott, hogy a jogi studiumok oktatásában a jogesetek megoldásán keresztül lehet maradandó eredményeket elérni. A polgári és büntetőjog területén is nem lebecsülendő eredmény volt a Kar oktatásában a jogesetek tananyagának, metodikájának kialakítása annak ellenére, hogy a Legfelsőbb Biróság judi-

katurája kisebb átalakítások mellett szinte kész anyagot szállított. Az államigazgatási jogesetek kialakítása csak hosszas, fáradságos munka árán volt megvalósítható. E munkában igen nagyok az érdemei az időközben elhunyt Szatmári Lajos professzornak és Lévai Imre adjunktusnak, akik a gyakorlat területéről a jogesetek ezreit dolgozták fel, amíg a jogeset-oktatás tananyaga és metodikája kialakulhatott.

Az oktatási módszerek fejlesztésének újabb állomását jelentette az esetjátékok, helyzetjátékok metodikájának kifejlesztése, majd néhány esetjáték dokumentációjának a hallgatók rendelkezésére bocsátása. Meg kell azonban jegyezni, hogy az esetjátékok, amelyek komplex módon igen alkalmasak az államigazgatástudományok intenzív, kiscsoportos oktatására, sok olyan személyi és tárgyi feltételtől függnnek, amelyekkel a jogi felsőoktatás ma nem rendelkezik. Tanszékünk azonban a feltételek megteremtése esetén bármikor képes arra, hogy ilyen oktatást megvalósítson.

Az oktatási módszerek eredményeként meg kell azt is említeni, hogy a hallgatók az államigazgatási gyakorlati munka alapvető elemeit is elsajátíthatják egyrészt a gyakorlati órákon lezajló iratszerkesztés, másrészt a szakmai gyakorlatok révén. A szakmai gyakorlatok kiforrt metodikája pedagógiai kísérletek eredménye s ez idő szerint beválnak tekinthető.

Az ágazati és speciálkollégiumi oktatás keretében a Tanszék többféle államigazgatási tantárgyat oktat. A jogi oktatás mai keretei között ezzel is biztosítja az államigazgatási szakemberképzést.

Végül az oktatás keretében meg kell emlékezni az államigazgatási diákkörről is. Ez ui. nemcsak az öntevékeny munka szervezete, amelyben a hallgatók a tudományos munka elemi készségeit sajátítják el, hanem a specializált államigazgatási szakemberképzés sajátos formája.

A hallgatók ui. nemcsak dolgozatokat készítenek, és vitatják meg azokat, hanem részt vesznek a tanszéki kutató munkában is. A már többször is említett tényvizsgálatok tulnyomó többségét hallgatók végezték, - magától értődően oktatók irányításával. Ekként egy-egy vizsgálat során, - melynek keretében rövid tanfolyamok útján a vizsgálat elméleti és gyakorlati kérdéseiben kapnak eligazítást, - az államigazgatási munka sokirányu és mélyreható megismeréséig juthatnak el. Maga az a tény, hogy a 20-25 fős államigazgatási diákkör tagjai ilyen képzési körülmények közt közel négy évig együtt maradnak, biztosítja, hogy speciális államigazgatási szakemberekké váljanak, - jóllehet ez diplomájukban nem jut kifejezésre. Ezt dokumentálja az a tény is, hogy az egyetemi tanszékeken, tudományos kutató intézetekben működők közül mintegy 15 fő egyetemi hallgató korában e diákkör tagja, illetve a Tanszék demonstrátora volt.

Az oktatás eredményességének egyik leglényegesebb eleme az oktatási anyag megfelelő publikálása. A periódus e területen is maradandó eredményekről tud számot adni. Tovább folytatódott a jegyzetírás, illetőleg az évek során kipróbált jegyzetek ismételt kiadása is. Sőt az oktatás elmélyítésének biztosítása érdekében differenciálódott is. Az általános, alapismereteket nyújtó tansegédletek mellett /:Államigazgatási jogszabálygyűjtemény az államigazgatási joghoz:/ különleges tansegédletként napvilágot látott, jó fogadtatásra talált s több kiadást is megért az "Államigazgatási jogeset- és iratmintatár", továbbá "Államigazgatási szervezetünk grafikus ábrázolása" című tansegédlet, - mindkettő Tanszékünk munkatársai tollából /:lásd E/ Függelék/.

Mégis e periódus tudománytörténetileg kimagasló eseménye az államigazgatási ismereteket szocialista tartalommal és szellemben tárgyaló első egyetemi tankönyv

megjelenése.³⁸ E tankönyv nemcsak katedránk szellemi terméke. Megírásában /:és szerkesztésében:/ a társegyletek államigazgatási jogi tanszékeinek vezetői is részt vettek. Ha mindanivalójával, sorsával mégis tanszéktörténetünk keretei között foglalkozunk, annak több oka is van. Elsőként azt kell említeni, hogy négy szerzője közül kettőt Tanszékünk adott. A másik ok az, hogy az államigazgatástudomány oktatási anyagának lényegét ma ez a könyv foglalja magában. A legfontosabb pedig az, hogy megjelenése eredményeként szerkezeti felépítésére és tartalmi mondanivalójára utalással kerültek napfényre és kérnek megoldást - elvárás, vélemény, bírálat köntösében - a szocialista államigazgatástudomány művelésének még nyitott kérdései, feszítő problémái.

Mindenekelőtt azt kell megállapítani, hogy kevés tankönyv részesült olyan széleskörű és mélyreható elemzésben s egyben bírálatban is, mint a szocialista államigazgatástudomány ez első tudományos igényű kompendiuma.³⁹ A könyv szerkezetével, tartalmával, arányaival stb. kapcsolatban elhangzott s fel nem oldható ellentétes vélemények, elvárások stb. pergőtűzéből az eseményektől e tanulmány távol álló szerzője elsősorban nem a mű értékére, hanem az államigazgatástudomány művelésének mai nyitott kérdéseire von le következtetést. Tanszékünk kétszáz éves múltját képviselő tizenhét professzor munkásságának elemző áttekintése és a szóban forgó tankönyv szerzőinek egyértelmű kívánsága nyújt ehhez elégséges jogalapot.⁴⁰

Az első észrevétel az, hogy az egész munkára két ellentétes nézet nyomja rá a bélyeget. Ezek közül az egyik az, hogy az egyetemen a tanterv szerint jogi alapképzés folyik, következésképpen egy tankönyvben az ugynevezett jogi irányzatnak, a különféle szervek felállítására, szervezete, működése jogi aspektusból történő ismertetésének kell dominálnia. A másik szempont pedig az, amivel a Magyaréletmű értékelésénél már találkoztunk, hogy az állam igaz-

gatására vonatkozó rendszerezhető ismeretek összessége nem fér meg egyetlen műben. Ezért nem tekinthető sikeresnek Magyary - egyebekben értékállandóságot képviselő - szintetizáló főműve sem. Ezek szerint nem képzelhető el az államigazgatási jogot és az államigazgatási ismeretek egyéb szféráját /nevezetessék az közigazgatástannak, közigazgatási politikának, szervezéstannak vagy bármi másnak/ szellemi egységben megjelenítő egységes államigazgatástudomány. E két ellentétes szempont terhe nehezedik a műre. A "Magyar államigazgatási jog" cím az első követelménynek kíván megfelelni. Tartalmi mondanivalója pedig a szintézis lehetőségének tagadásával ellentétesen messzemenően meghaladja a jogi szempontú tárgyalás kereteit. Tisztában voltak ezzel az ellentmondással a szerzők is s ennek ellenére a címmel és tantervvel ellentétesen az egyedül helyes megoldást alkalmazva - a szintetizáló tárgyalást választották. "Az anyag feldolgozása során /:mindamelllett:/ abból indultunk ki, hogy az államigazgatási jogi intézmények merőben jogi vizsgálatok révén meg nem világíthatók. Ezért törekedtünk államigazgatásunknak együttesen szervezési és jogi nézőpontból való bemutatására", - olvasható a munka előszavában. Erre az álláspontra és a tankönyv tartalmára is figyelemmel helyesebb, és a jelleget is jobban kiűző lett volna a mű "A magyar államigazgatás szervezeti és jogi alapjai" címen történő megjelentetése.

A mű címtől eltérő valós tartalmát mintegy jóváhagyólag tudomásul véve bírálata során ellentétes nézetek csaptak össze abban a kérdésben, hogy mi volna a helyes arányszám a jogi és nem jogi tartalmi elemek között. Más szavakkal a szervezéstani mondanivalók kerüljenek-e tulsúlyba vagy a jogi vonatkozású ismeretek. A bírálók még arányszámokban is kifejezték elvárásaikat: legyen 2:1 a szervezéstani ismeretek javára. Bármilyen komoly megfontolás termékei is e kívánalmak, mégis el-

lentétben állnak a realitásokkal. Egy tudományos munka belső arányait nem szabad előzetesen megkonstruált matematikai arány kereteibe szorítani, mert az torzuláshoz vezet. A tudománynak a valós állapotot kell tükröznie s annak adott arányai vannak. Egy tudományos munka szerzőjének /szerzőinek/ szuverén joga a valóságos helyzet megismertetéséhez szükséges legdöntőbb tényezők kiemelése, s ennek arányai előre nem határozhatók meg. Tankönyvünkre alkalmazva a tételt, azt kell mondani, hogy kizárólag a magyar államigazgatás valós állapotának feltárásához szükséges ilyen vagy amolyan jellegű ismeretek előre meg nem szabható aránya határozhatja csak meg szerkezeti elemeinek volumenét. Ez természetesen a szerző /szerzők/ elmélyültségének, áttekinthetőségének, írói vénájának, válogatókészségének függvénye is. De mindenkor is az volt.

Végzőfokon a tankönyv közvetve elutasítja vagy cáfolja azt a kellően meg nem alapozott álláspontot, hogy az államigazgatásra vonatkozó ismeretanyag nem fér bele egyetlen tudományágzatba, következésképpen nem lehet szó egységes államigazgatástudományról.

Ha ez így volna, akkor az a végső ítélet mondatnék ki, hogy az állam igazgatásához szükséges tudnivalók sokrétűségük okából nem foghatók össze egyetlen áttekinthető tudományrendszerbe. A tankönyv ennek igényes, kézzel fogható eleven cáfolata. Nem változtat értékén, ha az a kérdés vetődik fel, hogy milyen utakon lehet eljutni a szintézis megteremtéséhez. Ezek az utak részben ismertek, részben most vannak kitaposás alatt. Idestova száz éve már, hogy Lechner Ágoston előadásai során rámutatott a közigazgatási jog rokon- és segédtudományaira.⁴¹ A közigazgatási elméletet /közigazgatási politika/, az összehasonlító közigazgatás-jogot, a statisztikát, valamint a "társadalmi és gazdasági tanokat" említette közöttük. Ma ide kell sorolni a Tanszékünkön ön-

állóan előadott szervezéstant és a szociológia közigazgatási vonatkozású elemeit, továbbá a közigazgatás, valamint tudománya történetét. Ezek művelhetők önállóan, lehetnek speciális kollégiumok tárgyai, - de kellően megszürt eredményeik nem zárhatók ki a magyar államigazgatást szervezeti felépítésében és működési rendjében szellemi egységben bemutató államigazgatástudományból. Ugyanezt kell mondani az államigazgatás egyes előtérbe kerülő kérdéseinek monografikus feldolgozásáról is. Elég csak egy futó pillantást vetni Tanszékünk munkatársai harminc éves irodalmi tevékenységére /E/ Függelék/, hogy az ember meggyőződjék annak sokrétűségéről, a kutatási irányok gazdagságáról. Ezek nem lehetnek öncélúak, - végső konkluzióik summázatának az államigazgatás alapvető ismeretanyagát szellemi egységben bemutató műben van a helye. Ebből természetesen az is következik, hogy ilyen mű nem lehet csak tankönyv. A tanszéki elődök munkái még ha olykor ily címen jelentek is meg, - nemcsak tankönyv jelleggel készültek. Előszavaikban rendszerint olyan szerényen fogalmazott remény fejeződik ki, hogy a szóban forgó mű a tanuló ifjúság igényein kívül alkalmas lesz majd a gyakorlati szakemberek és a tárgy iránt érdeklődő más olvasók elvárásainak a kielégítésére is. Kétségtelen, hogy ilyen mű megalkotása nem könnyű feladat. De sohasem volt az. Mégis minden professzor katedrása ismeretanyagának teljességét képviselő összefoglalására törekedett. Ha viszont ez az ut bármi oknál fogva nem volna járható, annak is le kell vonni a konzekvenciáit. Ez csak egyetlen lehet: visszatérni a Magyar-korszak előtti oktatási rendhez. Ez azt jelentené, hogy még egy katedra felállítása szükséges. Ebben az esetben az egyik tiszván államigazgatásjogi, a másikon a jog világán kívül eső államigazgatási ismereteket lehetne előadni, - az utóbbiakat talán szervezéstan összefoglaló címen. Ez utóbbi megnevezésbe ugyanis minden - a jog te-

rületén kívül eső, de az állam igazgatásához szükséges ismeretanyag tömöríthető.

Még egy utolsó megjegyzés a könyvvel kapcsolatban. Nyilvános elemzése során felvetődött a kérdés, hogy helyes volt-e tankönyv megírását több szerzőre bízni. Nem lett volna-e helyesebb, ha egyetlen alkotó műveként jelenik meg. A vélemények keresztüzében az a nézet lett urrá, hogy az egyszemélyi alkotásnak nincsenek meg az előfeltételei. Nem derül ki, hogy ez utóbbi álláspontot képviselők milyen feltétel-hiányokra céloztak. Mindössze Szamel professzor utalt arra, hogy ha egy személy írja a tankönyvet, akkor olyan területen is kell kutatást végeznie, amely - a szerzőtársak közt eddig kialakított munkamegosztás folytán - más-más szerző vizsgálódási profiljába tartozott. Ez azonban nem lehet elégséges érv, - legalábbis ma már nem. A közigazgatástudomány története azt tanúsítja, hogy a tanszéki elődök koruk tudománya szintjén egyéni alkotásokban foglalták össze az általuk képviselt tudományág alapvető mondanivalóját. /Az írástól irtózó Lechner Ágoston, a magyar közigazgatási jogdogmatika megteremtője pedig kitűnő jegyzetből adott elő./ Nincsen annak tehát elfogadható indoka, hogy az e fajta alkotási lehetőség éppen a szocialista államrend professzoraitól tagadtassék meg. A kollektív munkával készült tankönyv éppen az alapismertetek közlésére szánt okából nem lehet teljes értékű. Legyenek az egyes részek társszerzői bármennyire járatosak is az általuk írt részek anyagában, koncepciójuk, kifejezőképességük, stílusuk stb. törvényszerűen elüt egymástól, széttördeli az egész alkotást, - ami a közlés s egyben az elsajátítás rovására történik. Jó tankönyv csak egy szerző munkája lehet.

Mindezek ellenére a könyv megjelenése határkönek, az államigazgatás és tudománya stabilizációs jelképének tekinthető. Az adott időszakban alkalmas volt az el-

várások kielégítésére. Egyik nem hangoztatott előnyének - éppen a kollektív munka eredményeként - az tekinthető, hogy egyetemünkön - egy időszakban - azonos szintet biztosított az államigazgatási képzésben. Megjegyezzük, hogy a tankönyv átdolgozottan újból kiadásra kerül. Kézirata már nyomdában is van.

Ugyanazon szerzői kollektíva tollából 1972-ben újabb tankönyv látott napvilágot.⁴² Ez is határkö tudománytörténetünkben, mert a magyar államigazgatási jog különös részének szintén első egyetemi tankönyve. Igen nagy műgonddal írták. Megelőző jegyzetei ui. /lásd az E/ Függelék/ már egy leendő tankönyvkiadás célzatával készültek. Ekként ma az államigazgatási jog általános és különös része is tankönyv formájában áll az egyetemi hallgatók rendelkezésére, ami nemcsak az államigazgatástudomány, hanem az államigazgatási intézmények stabilizálódásának is bizonyítéka. Ennek ellenére az általános résszel kapcsolatban imént említett aggályokon kívül e mű szerzői a különös részbe tartozó anyag természetéből fakadóan is számos olyan problémával kerültek szembe, amelyeknek általánosan elfogadott metodikai és tartalmi megoldása - a tankönyv nyilvános ismertetéséből is kitűnően - még további vizsgálatokat igényel.⁴³

S zárja e periódusban megjelent tankönyvek sorát egy újabb általános rész⁴⁴, amely már kizárólag Tanszékünk munkatársai alkotása. Ez a munka az előbb ismertetett általános résszel szemben jól nyomon követhető fejlődést jelent, amit nemcsak az magyaráz, hogy a szerzők egy ugyanazon katedra munkatársai, hanem az első egyetemi tankönyv kiadása óta eltelt közel egy évtized belföldi és nemzetközi kutatási eredményeinek a tankönyv alkotásánál történt figyelembe vétele is. Értékét, használhatóságát misem bizonyítja jobban, mint az, hogy a kiadás évében teljesen elfogyott.

Végül az új tankönyveken kívül meg kell említeni a "Bevezetés a szervezéstudományba" című jegyzetet, amely az állam- és jogtudományi kar-un.reformtervének hatályba lépése után új tárgyként bevezetett "Szervezés-tan" elnevezésű studium tananyagát foglalja magában.⁴⁵ E jegyzet megjelenését is méltán lehet pluridisciplináris tudományágazatunkban határkönek tekinteni, mert ez az első olyan egyetemi jegyzet, "amely a szervezés-tani általános alapokat azok részére foglalja egységbe, illetőleg dolgozza fel, akik főleg majd az államapparátus-ban és elsősorban az államigazgatásban dolgoznak", - írja Szatmári Lajos e munkát elemző ismertetésében.⁴⁶ A jegyzet szerzői minden vonatkozásban /:a tudományág elhatárolása, fogalmak tisztázása, rendszerezés stb.:/ valóban úttörő munkát végeztek annak minden nehézségével együtt. Munkájuk már több kiadást is megért s több felsőfoku tanintézetben is ez szolgál a szervezés-tan oktatása alapjával.

S végül történelmi mozaikként értékelhető a Tanszék e periódusban kimunkált kutatási rendjének stabilizálódása, tartalmi és módszertani elemeinek gazdagodása, továbbfejlesztése. Elsősorban ebben a stabilizálódásban ismerhető fel az a határkő, amely a Tanszék életét a megelőző periódustól elválasztja a további útját történelme harmadik évszázadának kezdeti időszakára meghatározza. E mérföldkő megrajzolásához a Tanszék munkatársainak közreadott tanulmányai adják a szilárd támpontot. E dolgozatok összevetéséből, tárgyak, tartalmi elemek rendszerezéséből mindenekelőtt az derül ki, hogy Tanszékünk Magyarországon az államigazgatási tudományok kutatásának sajátos, azt is mondhatni, hogy egyedülálló műhelye. Sajátosságának jegyeit - a publikációk-ból is jól felismerhetően - négy tényező fémjelzi.

Első ezek között a tradíció.

Tanszékünk - az ELTE kebelén belül - a 200 éves folyamatos multtal rendelkező államigazgatástudományok

mai képviselője. Kutatásaiban ezért e hosszú történelmi mult haladó hagyományaira és leszűrt tapasztalataira egyaránt figyelemmel kell lennie. Történelmi multjában egyformán nyomon követhetők a közigazgatástudomány művelésének mind hazai, mind nemzetközi irányzatai.

A kameralisztikai államtan keretében ugyan a közigazgatástudománynak még csak zsenyéje kezd bontakozni, s az is jobbra osztrák érdekeket szolgál. De R e v i c z k y József "Introductio"-ja a kameralisztika köntösében is haladónak számító közigazgatási elvek kifejezésre juttatója, midőn a kodifikáció szükségszerűségét hangsúlyozza, vagy a vármegyei adminisztrációban az igazságszolgáltatási és a közigazgatási tevékenység szétválasztását sürgeti, - hogy csak legfontosabb gondolatait emeljük ki. Ugyancsak ő követeli - nyilvánvalóan a francia forradalom hatására - a végrehajtó hatalom elválasztását a törvényhozó hatalomtól és a nemesség megadóztatását.

A mult század ötvenes éveiben a kameralisztikából kialakult közigazgatáspolitikai mellett megjelenik a közigazgatástudomány jogszempontu művelése is, s ez időtől kezdve észrevehetően kifejlődik e tudomány pluridiszciplináris jellege. Céltudatos ez a folyamat a Tanszékünk-re alapított Magyar Közigazgatástudományi Intézet munkásságában bontakozott ki, ahol a közigazgatással foglalkozó valamennyi irányzat művelése a szintézisre való törekvés jegyében helyt kapott. Kiegészítette ezt a folyamatot a szervezélmélet nemzetközi tudományos eredményeinek a közigazgatásra való alkalmazása, mely Magyar Zoltán munkásságában domináns tényezőnek tekinthető. Ugyancsak itt és ekkor alakul ki a közigazgatás tanulmányozásának az a metodikája is, mely a különféle tudományok módszereit alkalmazza a közigazgatás törvényszerűségeinek feltárására. Annak a szerepnek céltudatos vállalása, melyben ekként végleg kiformalódott az államigazgatástudomány pluridiszciplináris jellege, kikristályo-

sodott kutatási metodikája, gyökeret vert benne az igazgatástudomány/szervezélmélet művelése, nemkülönben mindezek szintézisének gondolata, - jelenti a Tanszék kutatási munkájában a tradíció ápolását.

A Tanszék kutató munkájának második meghatározó tényezője az egyetemi jogi oktatásban betöltött szerepe.

Az államigazgatási jog a jogi felsőoktatás alaptárgyai közé tartozik. Ez magával hozza, hogy a Tanszék kutató munkájában az államigazgatás jogszempontu vizsgálata vezető szerepet játsszék. Az államigazgatási jog korszerű, magasszintű oktatása ugyanis arra ösztönözte és ösztönzi most is a Tanszékot, hogy törekedjék az államigazgatási jogdogmatika elméleti kérdéseinek elemző vizsgálatára. A Tanszéknek ez a tevékenysége kezdetben az államigazgatási jog kodifikációjának fejlesztésére volt erjesztő hatással.

Az oktatásban s egyben a kutatásban is az utolsó évtizedben éppen tárgyunk multidiszciplináris jellegére figyelemmel erős differenciálódás következett be. Kezdetben ugyanis a jogi oktatás hagyományos keretein belül törekedett a Tanszék az államigazgatás igazgatástudományi/szervezélméleti kérdéseinek feldolgozására is. Legujabban azonban az utóbbi téma külön vált s "Bevezetés a szervezéstudományba" címmel főstudiumként kerül előadásra. Ez azzal a következménnyel járt, hogy az oktatás követelményeit szem előtt tartva a Tanszék kutatómunkája a jogszempontu vizsgálattal párhuzamosan, de önálló feladatként igazgatástudományi/szervezélméleti szempontból is elemzi a közigazgatási rendszer kérdéseit.

A tanszéki kutatások harmadik meghatározó tényezője államigazgatási rendszerünkkel szemben támasztott társadalmi elvárások, szükségletek figyelemmel kísérése.

Itt elsősorban azok a társadalmi szükségletek vonatnak a vizsgálat területére, amelyek államigazgatási rendszerünk hosszabb távu fejlesztésével kapcsolatban

merülhetnek fel. Ez a kutatási irány' abban jut kifejezésre, hogy míg az elmúlt időszakban elsősorban az államigazgatási jogi szabályozás és a kodifikáció volt a kutatási téma főmeghatározója, addig az elkövetkező időszakban a kutatás az államigazgatási rendszer működésének, továbbfejlesztésének komplex megközelítési módjaira koncentrálódik nem hagyva figyelmen kívül természetesen a jogi szabályozás továbbfejlesztésének elméleti kérdéseit sem.

Tanszékünk munkájának negyedik meghatározója a nemzetközi tudományos munkamegosztásban való részvétel.

Ez mindenekelőtt az ott kimunkált tudományos eredmények magyar viszonyokra történő alkalmazására nyújt lehetőséget. A nemzetközi tudományos eredmények figyelembe vétele és felhasználása nélkül ugyanis reménytelen vállalkozás lenne olyan kutatások folytatása, amelyek alkalmasnak bizonyulhatnának a gyorsan változó közigazgatás fejlesztésének elősegítésére.

A nemzetközi tudományos munkamegosztásban való részvétel két vonalon is érvényesül. A Tanszék közel fél évszázada folyamatosan részt vesz a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet munkájában. Ez egyrészt azt biztosítja, hogy kutatásait a nemzetközi szinten kialakult mércével mérheti, másrészt pedig lehetővé teszi az e mércével mért nemzetközi eredmények adaptálását.

A másik nemzetközi vonalat az a szervezett tudományos kapcsolat jelenti, amelyet a Tanszék az elmúlt évtizedben a szocialista országok egyetemének társ-tanszékeivel alakított ki. Ez a kapcsolat lehetővé teszi a szocialista országok kutatási eredményeinek közvetlen ismeretét és adaptációját, - amelyhez ilyen kapcsolat hiányában csak időtrabló utánjárás és összevetés útján lehetne hozzájutni. Különösen jelentős a kapcsolat a Moszkvai, a Varsói és a Leningrádi Egyetemmel. Ez utóbbinak legkézenfekvőbb bizonyítéka tanszéki sorozatunk

/lásd G/ Függelék/ három utolsó kiadványa. De jók a kapcsolatok a Milánói Egyetemen, illetve a Milánói Közigazgatástudományi Intézettel is.

A Tanszék tevékenységét, kutatómunkáját meghatározó négy tényező hatásaként kutatási tevékenységének tengelyében az a nemzetközileg is elfogadott felismerés áll, hogy az államigazgatástudomány pluridiszciplináris mivolta okából az e területre eső ismeretek csak többszintű uton közelíthetők meg és rendezhetők el. Ezeket az utakat ez idő szerint

- a hagyományos jogtudományi,
- az egyre jobban kiterjedő igazgatástudományi/szervezéseméleti,
- a szociológiai,
- a rendszerelméleti és
- az interdiszciplináris

kutatások képviselik. Az utóbbi megközelítési módra az egyetem tradicionális kerete biztosít jó lehetőséget, minthogy itt a tudomány olyan műhelyei találhatók /:gazdasági földrajz, számítástechnika stb.:/, amelyek az interdiszciplináris kutatásokhoz megfelelő bázist biztosítanak. Mindezek a kutatási irányok Tanszékünk munkájában jól felismerhetők.

Stúdiumunk pluridiszciplináris jellege azonban nemcsak a hagyományos kutatási módok finomítására és új kutatási irányok kibontakoztatására serkentette a Tanszékét, hanem differenciált kutatási módszerek alkalmazására is ösztönözte. A pluralitás tehát az alkalmazott módszerek területén is felismerhető.

A módszerek között első helyen kell említeni a ténymegállapító metodikát. E módszer középpontjában egy-egy téma vonatkozásában lényeges; ugynevezett igazgatási tények rögzítése áll. Az igazgatási tények mindazok a cselekmények, - legyenek azok materiálisak, vagy eszmeiek -, amelyek az igazgatási tevékenység során keletkeznek. Az

elmúlt évtizedben mintegy 20 ténymegállapító tanulmányt készített a Tanszék. Ezek egy-egy adott kutatási témában biztosították a valóság egzakt megismerését. A ténymegállapító tanulmányok hangsúlyozottabban az államigazgatás igazgatástudomány vizsgálati módszerének tekinthetők, de alkalmasnak bizonyultak és nem lebecsülhető eredményeket hoztak a jogi szabályozás valósággal való szembeállításának területén is.

A módszerek közt második helyen a szociológiai módszert kell említeni. A szociológia az államigazgatásra vonatkozó ismeretek feltárásában bevonult az alkalmazott tudományok közé. Ez természetszerűen magával hozta a tanszéki kutatások területén a szociológiai módszer adaptálását is. Ezt a módszert elsősorban az államigazgatás demokratizmusának vizsgálatában alkalmazza a Tanszék. Az e módon feltárt eredmények különösen a választott tanácsai testületek, az állampolgárok és az apparátus kapcsolatainak vizsgálati területén mondhatók sikeresnek.

Végül szólni kell az összehasonlító módszer igénybeviteléről is. A különböző országok államigazgatási rendszereinek és államigazgatás-jogi szabályozásának összevetésére szolgáló metodika ez. Míg azonban a Tanszék az államigazgatás-jogi szabályozás összehasonlító módszerrel történő vizsgálatában a hagyományos összehasonlító jogtudományi módszerek alkalmazására támaszkodik, addig az államigazgatási ténymegállapító tanulmányok és szociológiai felmérések területén már az elektronikus számítógépek munkáját is igénybe veszi. Ez a segédeszköz ugyanis nagy lehetőségeket nyitott meg a bonyolult igazgatási rendszerek mozgásának megismerésében. Meg kell azonban azt is említeni, hogy a programozás tekintetében még néhány kérdés megoldásra vár.

Az elmondottak alapján ténszerűen és joggal állapítható meg, hogy a Tanszék munkája az utóbbi évtizedben mind oktatási, mind kutatási vonatkozásban kifőrmálódott,

kutatási keretei kialakultak és a kutatás fő irányai pedig stabilizálódtak. Joggal tekinthető ezért az államigazgatástudományok sajátos, Magyarországon egyedül álló műhelyének.

Ebben a műhelyben ez idő szerint nyolc téma áll folyamatos vizsgálat, illetőleg kimunkálás alatt. Rövid áttekintésük a következő:

1. Az államigazgatás szocialista rendszere.

E kutatás tárgya az államigazgatás helye a társadalom irányítási rendszerben, ezen belül pedig az államszervezeti mechanizmusban. Ennek keretében több téma vizsgálatára is sor került.

Legjelentősebb ezek közül:

- az államigazgatási rendszer és a társadalmi önkormányzati rendszer viszonyának,
- az államigazgatási rendszer és az államhatalmi népképviselői szervek rendszere egymáshoz való viszonyának, továbbá
- az államigazgatás és bíraskodás határkérdéseinek tisztázására tett kísérlet.

E kutatások eredményeként az államigazgatás komplex meghatározásához jutott el a vizsgálat. Itt került sor az államigazgatás főműködési fajainak meghatározására is /:jogalkotás, jogalkalmazás, államigazgatási szervezeti rendszer irányítása, vállalati irányítás, intézetek irányítása, szövetkezetek és társadalmi szervezetek felügyelete, belső igazgatás, tömegszervező, tanácsadó tevékenység, fegyveres testületek igazgatása stb.:/. Nyolc tényfelmérő tanulmány igazolta az elméleti következtetések helytállóságát. E témakörbe esik az államigazgatási szerv több elméleti kérdésének tisztázása is. Az államigazgatási rendszer alapegysége az államigazgatási szerv. Vizsgálat alá vonatott ennek az egységnek elhatárolása más állami és társadalmi szervtől, az állami

vállalatoktól és intézetektől. Tisztázásra került ugyanitt az államigazgatási szervek belső tagozódásának törvényszerűsége is. Az utóbbi időben pedig - még mindig e témakör keretében - az államigazgatási irányítási viszonyok vizsgálata vált a Tanszék munkájában központi feladattá.

2. Az államigazgatási jog általános elmélete.

Tanszékünk főfeladata az államigazgatási jog egyetemi szintű oktatása. Ez egyértelmű kötelezettségévé teszi e jogágazat elméleti kérdéseinek rendszeres boncolgatását, csiszolását. A tanszéki kutatásokban ezért mindenkor fontos helyet kapott a szocialista társadalom igazgatási kapcsolataiban a jogi szabályozás mechanizmusának feltárása. Külön hangsúlyt kapott az államigazgatási jog szerepének meghatározása az igazgatási viszony jogi szabályozásában, az államigazgatási jogviszony elméleti megalapozása, az államigazgatási jogi normák fajaik tisztázása, amelyek közt külön említést érdemel olyan kérdések elemzése, mint a feladatajánló jogi normák kérdése, vagy a technikai és államigazgatási jogi normák elhatárolása.

3. A helyi igazgatási rendszer különös tekintettel az urbanizációra.

Ez többlépcsős, igen összetett témakör kimunkálását jelenti. Középpontjába az államigazgatás helyi szervei rendszerének s ezen belül a városigazgatás fejlesztésének kidolgozása került. A téma közel egy évtizede foglalkoztatja a Tanszéket. A kutatás célja a mindenütt észlelhető urbanizációs folyamat közepette a helyi igazgatás mai valóságának feltárása, az igazgatás belső törvényszerűségeinek vizsgálata s ezzel együtt egyik részről a jogi szabályozás elméleti előkészítése, másik részről az igazgatási gyakorlat elméleti megalapozása. Minden valószínűség szerint a legösszetettebb kutatási feladat. Feldolgozásában a hagyományos jogtudományi és összehason-

lító módszerek mellett helyt kaptak a ténymegállapítási, a szociológiai, nemkülönbén a matematikai és statisztikai módszerek is. Sor került a helyi igazgatásban egyes igazgatástudományi eredmények adaptálására és új igazgatástudományi törvényszerűségek feltárására is.

A kutatások irányai, folyamata és eredményei tematikailag az alábbiak szerint csoportosíthatók:

A./ A városigazgatás törvényszerűségeinek kutatása

E témakör feldolgozása önmagában is négymenetes tagozódásban történt.

a./ Az első az a széleskörű ténymegállapító vizsgálat jelent, amellyel a városi tanácsi szervek tevékenységének rendszerezett felmérése történt meg. Ebbe a munkába bekapcsolta a Tanszék az egyetemi hallgatókat is.

b./ A második szakasz a joganyag és városigazgatás tényeinek elemzésével a városigazgatás különböző területeinek törvényszerűségét tárta fel.

c./ A harmadik lépcsőt a városigazgatás monografikus feldolgozása képviseli. Ez magában foglalja a mai optimális városigazgatás modelljét, egyben pedig a városi tanácsi szervek hatáskörének szabályozási javaslatát is.

d./ A negyedik lépcsőben a ténymegállapító tanulmányok alapján kibernetikai módszerrel elemzés készült a városi tanácsi szervek döntési strukturájáról.

B./ A nagyvárosi agglomeráció és a területi koordináció kutatása

E témakörben is többlépcsős a kutatási munka.

a./ Nagy-Budapest és agglomerációja igazgatási kapcsolatai rendezésének elméleti előkészítésére összehasonlító monografia készült a nagyvárosi agglomerációk nemzetközi tapasztalatairól.

b./ Az Építési és Városfejlesztési Minisztérium megbízásából szakértői tanulmányt készített a Tanszék a területfejlesztés és területi koordináció elméleti alap-

jairól. A témakörben ettől függetlenül egyéb tanulmányokat is publikált.

c./ Több és eredményes, a gyakorlati körökben nagy visszhangot kiváltó tudományos tanácskozást tartott a Tanszék a városok és vonzáskörzetükbe tartozó községek igazgatási kapcsolatairól az e tárgykörben készült ténymegállapító tanulmányok alapján.

C./ A helyi szervek központi irányítása

E kérdés elméleti rendszerének feltárása a Tanszék ma is folyamatban lévő kiemelkedő kutatási témája. Eddigi eredményei:

a./ A témakörben már eddig is több elméleti és összehasonlító tanulmányt publikált.

b./ Ténymegállapító felmérést készített /egyetemi hallgatók közreműködésével/ a minisztériumok tanácsi szakigazgatási szervek irányítását jelentő tevékenységéről.

c./ Ez idő szerint pedig az elkészített ténymegállapító felmérés alapján folyamatban van a szakigazgatás központi irányításának elméleti elemzése.

D./ Az államigazgatási munka mérésének elméleti és módszertani kutatása /:Hangsúlyval a helyi szerveknél:/

a./ Ezideig - kísérletek alapján - megállapítást nyert az államigazgatási munka mérésének lehetősége és modellje.

b./ A hatósági munka mennyiségének megállapítására 234 tanácsi szervnél matematikai és statisztikai módszerrel felmérést végzett a Tanszék.

A Tanácsigazgatási Szervezési Intézet közreműködésében és támogatásával végzett felmérés alapján elméleti elemzést végzett a községi és nagyközségi hatósági igazgatás mennyiségi törvényszerűségéről.

E./ Az államigazgatási és képviseleti szervek kapcsolata

A témakörben szociológiai tanulmány készült.

F./ A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos megalapozása

A Tanszék e kutatási területen az "urbanizáció hatása a közigazgatásra" témakör felelőse.

4./ Az államigazgatás igazgatástudományi elmélete

Az államigazgatástudomány pluridiszciplináris volta okából a Tanszék kutatásaiban kezdettől fogva törekedett az államigazgatási kérdések igazgatástudományi szempontból történő vizsgálatára. Egyszerre két vonalon is megindította a probléma kimunkálását. Egyik részről szinte naprakészen figyelemmel kísérte és elemezte a Tanszék az ilyen témájú nemzetközi szakirodalmat, másik részről e tevékenységgel szinte egyidőben fogott hozzá ténymegállapító tanulmányok készítéséhez, hogy egzakt módszerrel tárja fel az államigazgatási rendszer szervezési törvényszerűségeit. Az elkezdett és eredményekkel járó munka, továbbá az a tény, hogy a jogi fakultáson bevezették az igazgatástudomány/szervezéselmélet oktatását, arra készítette a Tanszéket, hogy további kutatásokkal körvonalazza az igazgatástudomány tárgyát, feltárja irányzatait s mindkét témakörben megfogalmazza a maga álláspontját. Az elért eredményeket az 1970-ben tartott Országos Szervezésstudományi Konferencián hozta nyilvánosságra, ahol két főreferátummal és több korreferátummal is szerepelt. E kutatások eredményeként született meg az egyetemi tananyag is.

A közelmúltban e témakörben végzett kutatások a következő konkrét kérdésekre összpontosultak:

- a hatósági munka hatékonyságának és mérésének igazgatástudományi problematikája,

- a számítástechnika alkalmazásának hatása az államigazgatás szervezetére és működésére. E kutatások a számítástechnika kivételével lezártnak tekinthetők. A számítástechnika alkalmazási kérdésének vizsgálata még átnyulik a következő /középtávú/ kutatási periódusra is.

5. Az államigazgatási rendszer demokratizmusa

A Tanszék legtávolabbi időszakra visszanyúló kutatási területe. Vizsgálata a hatvanas évek elején már elkezdődött. A kutatás kezdetben az államigazgatási rendszer demokratizmusát meghatározó társadalmi gazdasági tényezők behatárolására, továbbá azoknak a szervezeti formáknak a meghatározására szorított, amelyek hivatottak voltak az államigazgatás demokratikus működésének garantálására /:népképviseleti szervek szerepe, a társadalmi szervezetek és az államigazgatási szervezet viszonya, a testületiség, stb.:/.

A későbbiekben a kutatások középpontjába a társadalmi szervezetek államigazgatási rendszerhez való viszonya, az államigazgatásban betöltött szerepe került. E kutatások lényegükben már lezártnak tekinthetők. Az utóbbi években a témakörben a vizsgálat a kollektív és egyéni részvételi formák összhangjának biztosítására koncentrált. Előtérbe került a tudományos technikai forradalom hatásának vizsgálata az államigazgatás demokratizmusának szervezeti és működési formáira is. Ezzel összefüggésben egyre nagyobb teret kap az anyagi és eljárásjogi szabályozás olyan értelmű vizsgálata is, hogy az mennyiben garantálja a demokratikus elvek érvényesülését. E témakörben bontakoztak ki a közigazgatásra vonatkozó szociológiai kutatások is. Ezek a kutatások a népképviseleti testületek államigazgatásban betöltött szerepének oly értelmű feltárását célozzák, hogy abban miként érvényesül e szerep valóságos társadalmi funkció jellege. Három ilyen természetű vizsgálatot kell itt külön is kiemelni. Ezek a következők:

a./ A tanácselnöki tisztség társadalmi munkában való ellátásának kérdése;

b./ Budapest VIII. kerületi tanácsa tagjainak szerepe az államigazgatás demokratikus befolyásolásában;

c./ Nagykőrös város döntési mechanizmusának vizsgálatában pedig annak szociológiai megállapítása, hogy mi a lakosság szerepe a városfejlesztési döntések meghozatalában és a végrehajtás társadalmi ellenőrzésében.

6. Az államigazgatási kényszer- és szabálysértési jog

A tanszéki kutatás nagy gondot fordít e témakörben

a./ az államigazgatási jogi felelősség,

b./ az államigazgatási aktusok érvényesítésére irányuló jogi eszközök,

c./ a szabálysértések anyagi jogi és eljárásjogi problematikájának tisztázására.

Az idevágó kutatások a szocialista államigazgatási jogtudományban nagyrészt megalapozó jellegűnek tekinthetők. Itt mindössze csak utalunk a kényszer, a szankció, a joghátrány fogalmának, továbbá az államigazgatási felelősség és az államigazgatási szankciók fajainak meghatározására, az államigazgatási szankciók szabályozására, továbbá a szabálysértési jog körében feltárt egyéb kutatási eredményekre. A Tanszék e területen feltárt kutatási eredményei az 1968. évi szabálysértési kódex megalakításához is bázisul szolgáltak.

7. Az államigazgatás szerepe a gazdaságirányításban

Ez a témakör is hosszú időn keresztül állt a Tanszék kutatómunkájának a középpontjában. A kutatások kezdetben az iparigazgatás szocialista rendszerére, továbbá az állami vállalatok és az államigazgatási szervezet viszonyának tisztázására korlátozódtak.

A későbbiekben azonban kiterjedtek a népgazdaság állami igazgatásának általános elméleti kérdéseire is. Ezek közt kiemelkedik az államigazgatási szervezet szerepének, funkciójának vizsgálata a népgazdaság irányításában, valamint az államigazgatási szervezet gazdasági irányításában alkalmazható eszközrendszerének a feltárására irányuló vizsgálat. Ez utóbbi témakörben részleteiben vizsgálta a Tanszék a gazdaságirányítás jogi eszközeit, ezen belül az államigazgatási jogi eszközöket, valamint az utóbbi jogi intézmény rendszerét. Az utóbbi időkben pedig sor került a gazdasági viszonyok államigazgatási anyagi jogi szabályozásának vizsgálatára is. E körben elsősorban az építési jog, lakásjog, vízjog kérdései vonattak vizsgálat alá. A kutatás e területen még folyik s kiterjesztése is napirendre került. Ugyancsak vizsgálat tárgyává tették a tanácsok gazdasági irányító tevékenysége is. A témakörben elsősorban a tanácsok koordinációs tevékenységi mechanizmusa került elemzés alá, beleértve ebbe a koordináció államigazgatási jogi eszközeit is.

8. Az államigazgatás személyzete

Az államigazgatási személyzetre irányuló tanszéki vizsgálatok a közszolgálati alkalmazott fogalmának meghatározásával kezdődtek. Később kiszélesültek az államigazgatási személyzeti rendszer komplex kutatásával. A kutatások tengelyébe az államigazgatási tisztviselőktől megkivánt ismeretek, képességek vizsgálata került. Összehasonlító módszerrel kidolgozta a Tanszék az államigazgatási tisztviselőképzés illetve továbbképzés modell-variantáit is. E témakör kutatása most is folyamatban van, s a közeljövőben a tisztviselők kiválasztásának komplex vizsgálatával bővül.

Ez a többcsatornás kutatási rendszer, -amely a Tanszék munkatársainak E/ Függelékben nyilvánosságra hozott bibliográfiájában feltüntetett dolgozataiban realizáló-

dik, - részben már lezártnak tekinthető kutatási eredmények, részben pedig még kimunkálás alatt álló témák szilárd hordozója. Elmélet és gyakorlat összeforrottsága, az ehhez szükséges kutatási irányvonalak céltudatos kiválasztása, hosszú történelmi hagyományokkal rendelkező jól szervezett tudományos bázis, a magyar államigazgatás egészével szemben jelentkező elvárások állandó figyelemmel kísérése és elemzése, az államigazgatás-tudomány egészének szemelőtt tartása a kétszáz éves jubileumot ünneplő Tanszék ismertető jegyei, - de egyúttal harmadik évszázada kezdő periódusának utjelző kövei is.

J e g y z e t e k

a IV. R É S Z - h e z

- 1 A nyilasok hatalomra jutása után szülővárosába: Tatára, később pedig a járás egyik eldugott hegyvidéki községébe: Héregre költözött. 1945. március 24-én önkézevel vetett véget életének.
- 2 M.Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Tájékoztatója, illetve órarendje az 1944/45. tanévre. 12. és 89. old.
- 3 Szamel i.m.: 201 old.
- 4 Szamel i.m. 256-257. oldalak.
- 5 A Magyary-iskola 1945-1948 között publikált néhány tanulmánya:
 - a/ Benárd Aurél: /:Vági Mihály és Lényey Rudolf társszerzővel:/
 - A./ Az ipari anyaggazdálkodás jogszabályai. Budapest, 1947. Hungaria ny. 118 p.
 - B./ Iparvállalatok államosítása. Budapest. 1948. Glóbusz ny. 119 p. /:Világhy Miklós társszerzővel:/.
 - b/ Göbel József:
 - A./ Nagy-Budapest a rendeletek tükrében. Városi Szemle XXXII-1946. 142-145. pp.
 - B./ Az Egyesült Államok városainak legújabb fejlődése. Városi Szemle XXXIII-1947. 264-272 pp.
 - C./ A nagyhatalmak költségvetésének alakulása. Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 325-329. pp.
 - c/ Karcsay Sándor /:Csizmadia Andor társszerzővel:/:
 - A./ Magyarország közigazgatása. Budapest. 1946. 183 p. A kiadvány a Belügyminisztérium megbízásából készült és a "Közszolgálat könyvei" sorozatban látott napvilágot.
 - B./ A politikai demokrácia kérdései. Bp. Szent István Társulat. 1946. 28 p.
 - C./ A jogszabályszerkesztés. Pénzügy és Igazgatás II-1948. 149-150 pp.
 - D./ A Román Népköztársaság újabb alkotmánya. Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 285-287 pp.
 - E./ Jogi ismeretek a keresk. középiskolák 3. oszt. számára. Bp. Székesfőv. házi nyomda. 1948. 96 p.

- F./ Pénzügy és Közigazgatás I-1947./186 p./,
/:247-248 pp.:/, /:250 p.:/ és /:313-314 pp.:/
különbféle könyvismertetések.
- d./ Kiss István: A közigazgatási reform alapkérdései.
Városi Szemle XXXIV-1948 2-13 pp.
- e./ Lovász János:
- A./ A szabadságjogok közigazgatási szempontból.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 344-347 pp.
 - B./ Nagy-Budapestet létre kell hozni. Falu és
Város 1947. szeptember 15-iki száma.
 - C./ A kameralista államtudomány.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 721-724 pp.
 - D./ A közigazgatástudomány és a közigazgatástudo-
mányi intézetek.
Városi Szemle XXXIV-1948. 327-339 pp.
- f./ Szaniszló József: Ujszerű értékitélet a magyar
közigazgatásról.
* Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 597-601 pp.
- g./ Valló József:
- A./ A kormányzati tevékenység összhangjának bizto-
sítása. Gazdaság II-1947. 849-853 pp. /:A
közigazgatási vezérkar jellegzetességeit fel-
mutató Gazdasági Főtanács vezetője: Vas Zoltán
is felfigyelt e tanulmányra s szerzőjét,
aki ekkor a Pénzügyminisztérium nemzetközi fő-
osztályán dolgozott, át kívánta venni a G.F.-
hoz.:/
 - B./ Nemzetközi áttekintés biztosítása a közigazga-
tás vezetése részére.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 67-69 pp.
 - C./ Jogszerűség és eredményesség a közigazgatás-
ban. Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 158-160 pp.
 - D./ Jogalkalmazás a közigazgatásban.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 260-264 pp.
 - E./ Az eredményesség új jelentése.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 349-351 pp.
 - F./ A képviselő lelkiismereti szabadsága a modern
pártrendszerben.
Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 449-452 pp.
 - G./ Közérdek és pártérdek a demokratikus ideoló-
giában. Pénzügy és Közigazgatás I-1947. 654-
656 pp.

- H./ Közigazgatási kataszter.
Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 34-36 pp.
- I./ A közigazgatási szervezet koordinációjának prob-
lémája az 1947. évi berni nemzetközi közigaz-
gatástudományi kongresszuson.
Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 75-79 pp.
- J./ Alkotmányreform.
Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 131-137 pp.
- K./ Helyreigazítás. Pénzügy és Közigazgatás II-1948.
289-290 pp.
- L./ Ujabb helyreigazítás.
Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 473-474 pp.
- M./ A német politikai szemlélet kisiklása a XIX.
században és a weimari köztársaságban.
Pénzügy és Közigazgatás II-1948. 523-529 pp.
- h./ Vecseklőy József:
- A./ New-York város alkalmazottai.
Városi Szemle XXXI-1945. 195-203 pp.
 - B./ New-York város közigazgatása.
Városi Szemle XXXI-1945. 15-31 pp.
 - C./ Középosztály és közigazgatás a letűnt korszakban.
Huszadik Század. 1947. évi 35. évfolyam 2. szám.
141 és köv. oldalak.
 - D./ Az amerikai Egyesült Államok népének független-
ségi nyilatkozata. Rózsavölgyi és Társa, Buda-
pest, 1947. 54 p.
- 6 Lásd az előző jegyzet g./ alpontja alatt említett publi-
kációinak változatos témáját.
- 7 Egyesek státus-területük /pl. közlekedés, idegenforgalom
stb./ témakörében továbbra is publikáltak, mások a törté-
nélem felé fordultak s íróasztalban heverő történelmi
munkákat irtak. Az utóbbiak közé tartozik: Göbel J.,
Szaniszló J., Valló J. és Vecseklőy J.
- A 70-es évek tájékán néhányan ismét hallattak magukról, -
ezuttal már a közigazgatástudomány területén.
Közülük is kiemelkedik
- a./ Göbel József a következő munkákkal:
- A./ A közművállalatok igazgatásának egyes kérdéseiről.
Állam és Igazgatás XVII-1967. 757-762 pp.
 - B./ Budapest csatornázása. Pest város 1847. évi csa-
tornázási szabályrendeletének 125 éves évfordu-
lójára. Mezőgazdasági Könyvkiadó. Budapest, 1972,
394 p. /:Garami Tibor és Párnay Zoltán társszer-
zővel.:/

- C./ Magyary Zoltán /:1888-1945:/ munkássága. Kézirat. 110 p. /:Gépelte.:/ Magyary Zoltán munkáinak annotált bibliográfiája. 1974. Magyary-Archivum.
- D./ A Magyar Közigazgatástudományi Intézet válogatott dolgozatai 1932-1945/ - 1974 Magyary Zoltán egyetemi tanárságának és a Magyar Közigazgatástudományi Intézet alapításának 45. évfordulójára. Budapest. 1975.
- E./ Mindezekon túlmenően maradandóságot képvisel a "Közmű ujság" 1972-73-as évfolyamaiban megjelent 99 cikke a főváros, főleg pedig közművei történetéről "Pest-Budától máig" cím alatt. 1975-től napjainkig ugyanott mintegy 17 további 70 cikket bocsátott közre "Fővárosunk közmű történetéről" címen.
- b./ Lovász János: A kameralisták szerepe az abszolút monarchiában. Jogtudományi Közlöny XXXI-1976. 88-97 pp.
- Két tanulmány pedig már egyenesen Tanszékünk gondozásában jelent meg:
- c./ Kiss István: "Az urbanizáció és a közigazgatás összefüggéseinek szemléleti alapja és problémái." Budapest, 1976. 98 p. /ELTE Államigazgatási Jogi Tanszék. Az urbanizáció és a közigazgatás. Szerkesztő: Dr. Berényi Sándor./
- d./ Szaniszló József: "Nagykörös várossá fejlődésének és korai városszervezetének sajátos vonásai." Várostörténeti visszapillantás. /Nyomdában. Bibliográfiai adatai ez idő szerint még hiányoznak. Kb. 3 és 1/2 nyomdai iv./
- 8 Szamel: i.m. 127. old. Kiemelés tőlem.
- 9 A bíráló jelentések illetve előterjesztések a Tanszék Archivumában található.
- 10 A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem tanrendje az MCMXLVI-MCMXLVII. tanév első felére fennállásának 312. tanévében. 8. és 10. oldalak.
- 11 A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem tanrendje a MCMXLVI-MCMXLVII. tanév második felére. 11. oldal.
- 12 A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem tanrendje az MCMXLVII-MCMXLVIII. tanév első, - illetőleg második felére. Az elsőben lásd a 13-14. oldalt, a másodikban a 14. oldalt.
- 13 Előadásait azonban költözököségi okokból nem tudta megtartani. Helyette átmenetileg Sárffy Andor professzor tartott előadásokat. V.ö.: "Az Eötvös Loránd Tudomány-

- egyetem története 1945-1975". 251..old.
- 14 Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története 1945-1970. Főszerkesztő Sinkovics István. Előszó: Nagy Károly. Bp./Gyoma.Kner Nyomda. 1972. 760 p./
- 15 Ezt a lehetőséget a Kar először 1914 május 6.-i kari ülésén hozott határozatával biztosította a "Feministák Egyesületének" kérelmére. A határozatot azonban 1924. június 24-én tartott ülésén megváltoztatta. "Tekintetbe véve a szigoruan vett jogi pályák túlszűfoltóságát, a nőknek felvételét a Kar időszerűtlennek tartja" - olvasható a Kar idevágó határozatának indoklásában. V.ö.: Eckhart Ferenc: A jog és államtudományi kar története 1667-1935. 642. és 660. oldalakat.
- 16 Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története 1945-1970. 25. old.
- 17 Annál inkább szükséges ez, mert a tanrend ma már gyakorlatilag hozzáférhetetlen. Különben is a kétéves tanfolyamról csak az 1947/48-as tanév második felére, tehát mindössze egyetlen alkalommal készült kinyomtatott tanrend. Lásd: A Pázmány Péter Tudományegyetem Tanrendje az MCMXLVII-MCMXLVIII. tanév második felére."
- 18 U.o.
- 19 Takács Imre: Az államtudományok. In: Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története 1945-1970. 249. old. Mártonffy a témát irodalmilag is feldolgozta: "Jogi oktatásunk új rendje" cím alatt. Klny. a Városi Szemle XXI. évfolyamából. 43. p.
- 20 Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története 1945-1975. 203. old.
- 21 Berényi Sándor szóbeli tájékoztatása.
- 22 Az ötvenes évek elejéről nem maradtak fenn nyomtatott tanrendek. E vonatkozásban némi támpontul Rektori Hivatalunk vezetője: Papp József által hangyaszorgalommal összegyűjtött s ennek megfelelően féltve őrzött könyvnyomatos tanrendvázlatok szolgálnak, amelyekből tárgyunkat illetőleg a következő igen vázlatos kép alakul ki:
- A./ 1948/49. tanév első fele:
- a/ Mártonffy Károly többszinten /évfolyamonként elkülönítetten s nappali és esti tagozaton/
- magyar közigazgatási jog heti 5 óra,
- közigazgatási jogi szeminárium, heti 3 óra,
- b/ Takács György:
- magyar pénzügyi jog, heti 5 óra,
- pénzügyi jogi szeminárium, heti 2 óra;

második fele:

az első félévi anyagon kívül Mártonffy Károly közszolgálati jogból heti 2 órában, Székely Miklós a közegészségügyi közigazgatásból, Valló József a közigazgatási eljárási jogból hirdetett heti 2 órás előadást.

B./ 1949/50. tanév első fele:

- a/ Mártonffy Károly: Magyar közigazgatási jog heti 4 óra, közigazgatási jogi szeminárium heti 3 óra.
- b/ Takács György: Magyar pénzügyi jog heti 3 óra, pénzügyi jogi szeminárium heti 2 óra,
- c/ Harrer Ferenc: Válogatott fejezetek a közigazgatási jog köréből című kollégiumból heti 1 óra.

második fele:

az első félévi anyag változatlanul hagyása mellett, még Pataky Ernő magántanár a földművelésügyi közigazgatási jogból hirdetett heti 2 órás előadást. A második felében Takács György neve mellett a magántanár helyett "tanszéki jogu előadó" megjelölés szerepel.

C./ 1950/51. tanév:

- a/ Mártonffy Károly: Államigazgatási jog + gyakorlat, heti 3 óra,
- b/ Takács György megbízott előadó: pénzügyi jog, heti 1 óra;
- c/ Faith Tibor megbízott előadó: Az államigazgatás szervezése, vezetése
- d/ Gaál Tivadar megbízott előadó: Az államhatalom szervei;
- e/ Csizmadia Andor megbízott előadó: Közlekedésügyi igazgatás;
- f/ Benedek Jenő magántanár: Szociális igazgatás;
- g/ Földes Iván megbízott előadó: Földművelésügyi igazgatás;
- h/ Pikler Kornél megbízott előadó: Államigazgatási iratszerkesztés;
- i/ A kulturális igazgatás /előadója még nem volt megnevezve/.

D./ 1951/52. tanév:

Az előző tanáv államigazgatásjogi és pénzügyi

jogi kollégiumának lényegtelen változtatása mellett a "szakjogi" tárgyak sorsa így alakult:

- a./ Az államigazgatás szervezése az iratszerkesztéssel: Faith Tibor meghívott előadó;
- b./ Mezőgazdasági igazgatás: Katona Zoltán és Toldi Ferenc meghívott előadó;
- c./ Építési, város- és községrendezési igazgatás; Révai Gyula meghívott előadó;
- d./ Helyi tanácsok igazgatási feladatai: Kovács István meghívott előadó;
- e./ Kereskedelmi és begyűjtési igazgatás: Tury Sándor Kornél tanszéki jogu előadó;
- f./ Szociális igazgatás: Benedek Jenő meghívott előadó;
- g./ Kulturális igazgatás: Nyári László meghívott előadó;
- h./ Kihágási jog: Király Tibor és Vámos Miklós meghívott előadók.

/A helyi tanácsok igazgatási feladatai című kollégiumot előadta Csizmadia Andor intézeti tanár is./

E./ 1951/52 - 1952/53 - 1953/54-es tanévekben:

Az előbb említetteken kívül még a következő új, illetve új csoportosítású tananyag jelentkezik:

- a./ Pénzügyi és költségvetési jog heti 3 órában, előadja Timár Mátyás, tanszéki jogu előadó,
- b./ Államigazgatás általános szervezése, vezetése és ellenőrzése heti 2 órában, előadja: Faith Tibor megbízott előadó;
- c./ Szovjet államigazgatási jog: Névai László egyetemi tanár előadásában.

Hangsúlyozni kell, hogy a tanrendi adatok - a mondott okok folytán - valószínűen hiányosak s ezért csupán tájékoztató jellegűek. Arra minden esetre elegendők, hogy egy vázlatos képet nyújtsanak tudományágunk ez időre eső differenciált oktatási módjáról.

²³ Takács: i.m. 254-263 oldalak. A címzetes, díjazás nélküli tanársegéd fogalma mögött, miként az Dr. Nagy Tibor tanszékvezető professzor készségesen rendelkezésünkre bocsátott írásbeli tájékoztatásából kitűnik, e fajta státus huzódott meg:

1946.IX.1.-1949.VIII.31.: féldíjas könyvtárkezelő; közben:

1947.X.15-1948.VIII.31.: fizetéstelen tanársegéd is
/:154.221/1947. VI.VKM sz.r.:/;
1949.IX.1.-től megbízott tanársegéd /:illetménynél-
küli:/
1950.IX.1.-tőlilletmény nélküli tanársegéd;
1950.X.17-től megválasztott tanársegéd;
1951.IX.1.-től kinevezett tanársegéd;
1952. IX. 1.- adjunktus stb.

Itt említjük meg azt is, hogy ugyancsak Nagy Tibor professzortól rendelkezésre bocsátott dokumentum szerint az államháztartástani és pénzügyi jogi /:majd csak pénzügyi jogi:/ tanszék keretében működött még Dr. Keresztényi József - mint a kari gazdasági osztály vezetője - 1952 április 1-től először megbízott előadóként, 1954. január 10 és 1954. október 1. között tanársegédként, majd - mint az egyetemi terv- és pénzügyi osztály vezetője - 1957. szeptember 1-ig.

- 24 Lásd az E/ Függelék Mártonffy-bibliográfiáját.
- 25 Lásd az E/ Függelék időrendben közölt bibliografiai adatait.
- 26 Lásd az E/ Függelékét.
- 27 Lásd az E/ Függelékét.
- 28 Lásd egyebekben a Vendégeknyvbén található más előadásokat, a résztvevők ott feltüntetett számát stb., továbbá az E/ Függelékét.
- 29 Veszprém Megye községeinek komplex vizsgálata I-IV. kötet és térképek. Szervezési és közigazgatási tanulmányok. 1958-1959. Szerk. Beér János. Kézirat. Bp. ny. n. Soksz, ELTE Állam- és Jogtudományi Karának Államjogi és Államigazgatási Jogi Munkaközössége.
- 30 Mártonffy Károly:
 - a/ A közigazgatás industrializálása /Budapest, 1928. 16. lap./
 - b/ A magyar közoktatásügyi közigazgatási jog vázlat. /A Magyar Közigazgatás kiadása, Budapest, 1929. 16. lap./
 - c/ A közszolgálat és a közigazgatási intézetek. /Budapest, 1930. 22. lap./;
 - d/ A köztisztviselői jog. /Különlenyomat a Közgazdasági Encyklopédiából. Budapest, 1930. 20. lap/;
 - e/ A közigazgatási jog elméleti és gyakorlati szempontjai a közigazgatási vizsga vitáján /Különlenyomat a Magyar Közigazgatásból. Budapest, 1932./.
 - f/ A köztisztviselők szolgálati pragmatikája. /Különlenyomat a "Fejezet a közjog és közigazgatási jog köréből" című munkában. 32. lap. Ugynevezett Né-

methy Károly Emlékkönyv. Bpest, 1932. 350. lap. Ez utóbbit szerkesztette is.

- 31 Mártonffy Károly: A magyar közigazgatás megújulása. Budapest, 1939. Valószínűleg Mártonffy egyik legértékesebb, igaz: ma már csak tudománytörténeti jelentőséggel bíró munkája.
- 32 Mártonffy Károly: Államigazgatási jog. I. Általános Rész 1-224 p., II. Különös Rész 225-453 p. Budapest, 1950. ELTE Jog- és Allamtudományi Kar. Kézirat gyanánt.
- 33 Erről egyébként is részletes tájékoztatást nyújt Mártonffy 31. számú jegyzet alatt említett munkája.
- 34 A kiadvány-sorozat "A korszerű közszolgálat útja" címen jelent meg az alábbi tartalommal és tagozódással:

A magyar közigazgatás atlasza

A magyar közigazgatás grafikai ábrázolása, szerveinek hivatali helyzete és viszonya szerint. Közzétette Keresztes-Fischer Ferenc. M.kir. belügyminiszter. Szerkesztette: Perczel Attila.

- 1./ Közigazgatásunk racionalizálásának eredményei
Közzétette Kozma Miklós m.kir. belügyminiszter. Szerkesztették Fluck András, Mártonffy Károly.
- 2./ A mai magyar közigazgatás. Az I. Közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai. Közzétette: Kozma Miklós m.kir. belügyminiszter. Szerkesztette: Mártonffy Károly.
- 3./ A tanyai közigazgatás rendezése
Közzétette: Kozma Miklós m.kir. belügyminiszter. Szerkesztette: Alsó László, Benisch Arthur, Mártonffy Károly;
- 4./ Jogszabályok közzététele
Közzétette: Széll József m.kir. belügyminiszter;
- 5./ A mai magyar község
a II. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai. Közzétette: Széll József m.k. belügyminiszter, Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 6./ Vármegyei határkiigazítások
Közzétette: Keresztes Fischer Ferenc m.k. belügyminiszter,
Írta: Benisch Arthur;:
- 7./ A közigazgatási ügyintézés racionalizálása
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügyminiszter,
Írta: Fluck András;

- 8./ A mai magyar város
A III. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 9./ Közigazgatási eljárás
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Összeállította: Sztítás Jenő;
- 10./ A mai magyar szociálpolitika
A IV. közigazgatási továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 11./ Városfejlesztés, városrendezés, városépítés.
Az V. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 12./ Közigazgatásunk nemzetközi kapcsolatai
A VI. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 13./ A mai magyar egészségügyi közszolgálat
A VII. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 14./ Gyámügyi és gyermekvédelmi közszolgálat
A VIII. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;
- 15./ A mai magyar honvédelmi igazgatás
A IX. közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásai.
Közzétette: Keresztes-Fischer Ferenc m.k. belügy-miniszter,
Szerkesztette: Mártonffy Károly;

- 16./ Tájékoztató a vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsga anyagának forrásairól
Közzétette: Az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság
/Ügyvezető titkár: Mártonffy Károly/
Összeállította: Kubinszky Lajos.
- 35 Takács: i.m. 267. old.
- 36 Állam és Igazgatás XXIII-1973. 7. sz. 656-657. pp.
- 37 U.o.
- 38 Berényi-Martonyi-Szamel-Szatmári: Magyar Államigazgatási jog. Általános rész. Tankönyvkiadó, Budapest, 1966. 571 p. Szerkesztette: Szamel Lajos.
- 39 Az elemzés eredményeit az Állam és Igazgatás 1969. évi XIX. évfolyamának 2. számában olvasható, Nagy Tibor Gyula és Verebélyi Imre tollából származó szemleciikk foglalja össze. 184-190 pp.
- 40 A tankönyv előszavában ez olvasható: "Szívesen vesszük és kérjük azokat az észrevételeket, amelyek az esetleges későbbi kiadás előkészítésénél segítenek bennünket. A szerzők."
- 41 Magyar közigazgatási jog. Dr. Lechner Ágoston ny.r. tanár urnak a Budapesti Egyetemen tartott előadásai után készítette Frank Sala. I. /Általános/ rész. IV. kiadás. Budapest. 1896. 15-16. oldalak.
- 42 Berényi-Martonyi-Szamel-Szatmári: Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Tankönyvkiadó, Budapest, 1972. 392 p. Szerk. Szamel Lajos.
- 43 Dr. Dónáth Róbert: Berényi-Martonyi-Szamel-Szatmári: Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XXV-1975. 2. sz. 186-191 pp.
- 44 Berényi-Madarász-Toldi: Államigazgatási jog. Általános rész. A Rendőrtiszti Főiskola tankönyve. Kiadja a BM Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnöksége. Budapest, 1975. Zrinyi Nyomda. 566.jp.
- 45 Berényi S.-Kovacsics J.-Nagy T.Gy.: Bevezetés a szervezéstudományba. Tankönyvkiadó. Budapest. 1970. 314 p.
- 46 Dr. Szatmári Lajos: Berényi-Kovacsics-Nagy: Bevezetés a szervezéstudományba. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XXIII-1973. 1. sz. 89-94. pp.

A/ Függelék

A Magyar - Archivum

A szövegben többször történik hivatkozás a "Magyary-Archivum"-ra. Ez az Archivum az ELTE Jog- és Államtudományi Kara Államigazgatás-jogi Tanszékének a birtokában van. Összetétele a következő:

1./ Magyary Zoltán munkássága. Összeállította Göbel József. Budapest. 1974. Magyary eddig fellelt 177 cikkének, tanulmányának, önálló művének s részben kéziratának annotációját foglalja magában. Gépirás. 110 p.

2./ Az /1/ alatt említett munkában szereplő sorrendben - a szerző után G/1, G/2, G/3 stb. jelzéssel - Magyary Zoltán munkái. Az ez idő szerint még hiányzó könyvtári lelőhelyeit az annotáció tartalmazza.

3./ A Magyar Közigazgatástudományi Intézet válogatott dolgozatai. 1932-1945/-1975/. Magyary Zoltán egyetemi tanárságának és a Magyar Közigazgatástudományi Intézet alapításának 45. évfordulójára összeállította Göbel József. Budapest. 1975. /A Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadványsorozatának, a "Magyary-Emlékkönyv"-nek annotált feldolgozása, továbbá a "Közigazgatástudomány" tükre és az Intézetben 1932-1942 közt elhangzott előadások témáinak foglalata./ Gépirás. 124 p.

4./ A Magyar Közigazgatástudományi Intézet 1-44 kiadványa.

5./ A "Közigazgatástudomány" című folyóirat 1938-1944-es I.-VII. évfolyamai.

6./ Dolgozatok a közigazgatási reform köréből. /:Magyary-Emlékkönyv:/

7./ A "Magyary-iskola" munkatársainak bibliográfiája. /:Még csak előkészületben:/

8./ A Magyary-korszakkal kapcsolatos nagy mennyiségű /:mintegy 20-25 dossziéra terjedő:/ részben már rendezett, részben még rendezésre váró levéltári anyag /kéziratok, hivatalos és magánlevelek, vizsgálati anyag, feljegyzések, előterjesztések, újságcikkek, dokumentációk stb./. Itt nyernek elhelyezést Magyary személyes jellegű /kinevezés, megbízás, kiküldetés stb./ okmányai is.

B/ Függelék

A Magyar Közigazgatástudományi Intézet kiadványai:

1. Magyary Zoltán: A magyar közigazgatás racionalizálása. 1930.
2. Magyary Zoltán: A magyar közigazgatás gazdaságosságának és eredményességének biztosítása. 1931.
- 3a Hantos Gyula: A magyar közigazgatás területi alapjai. 1931.
- 3b Hantos Gyula: Administrative boundaries and the rationalisation of the public administration. 1932.
4. Magyary Zoltán: A magyar közig. rac. programja. 1932.
5. Mártonffy Károly: A szabatos törvény. 1932.
6. Fluck András: A budapesti közhivatali kézbesítő szolgálat. 1932.
7. Kiss István: A magyar tanyai közigazgatás. 1932.
8. Martonyi János: A közigazgatási biráskodás. 1932.
9. Julier Ferenc: A vezérkarok szervezete és működése. 1932.
10. v. Gouthfalvy-Dorner Zoltán: A nemzeti gazdasági tanácsok. 1932.
11. Magyary Zoltán: The rationalisation of the Hungarian public administration. 1932.
12. Magyary Z. Scientific management in public administration. 1933.
13. Kodifikációs törekvések. Vladár Gábor, Magyary Zoltán, Mártonffy Károly és Oszwald István tanulmányai. 1933.
14. Göbel József: Anyagbeszerzés. 1933.
15. Magyary Zoltán: A Magyar Közigazgatástudományi Intézet. 1934.
- 15a Magyary Zoltán: The Hungarian Institute of Public Administration. 1934.
- 15b Magyary Zoltán: L'Institut Hongrois des Sciences Administratives. 1934.
16. Szöllősy Zoltán: A közegészségügyi törvények egységes szerkezete. 1933.
17. Ratkovszky Károly: Tanulmányok a nyugdíjkérdéshez. 1933.
18. Kiss István: Csongrád megyei város közigazgatása. 1933.
19. Alsó László: A községszervezés alapelvei. 1933.

20. Mártonffy Károly: A közszolgálat utánpótlása. 2. kiad. 1937.
21. Meznerics Iván-Torday Lajos: A magyar közigazgatás szervei 1867-1937. 1937.
22. Valló József: Közigazgatási eljárás. 1937.
23. Menczer Károly: A francia és az olasz államtanács szervezete és működése. 1937.
24. Drágffy Miklós: Az önkormányzat multja és jelene Franciaországban. 1937.
25. Magyar Zoltán: Közigazgatási vezérkar. 1938.
26. Vecseklőy József-Horváth Kálmán-Menczer Károly: Világvárosok közigazgatása. 1938.
27. Magyar Zoltán: Bulletin N° 1. of the Hungarian Institute of Public Administration. 1934-1938. 1939.
28. Drágffy Miklós: A testületi önkormányzat Franciaországban. 1939.
29. Martonyi János: A közigazgatás jogszerűsége a mai államban. 1939.
30. Magyar Zoltán-Kiss István: A közigazgatás és az emberek. 1939.
31. Ratkovszky Károly: Tanulmányok a nyugdíjkérdéshez. II. 1940.
32. Valló József: A service public eszméje a mai francia közigazgatási jogban. 1940.
33. A szociális vármegye. 1941.
34. Valló József: A hatályos jogszabályok összegyűjtése. 1941.
35. Nagy Károly: Gazdasági közigazgatás a német nemzeti szocializmus rendszerében. 1941.
36. Benárd Aurél-Karcsay Sándor: A német közszolgálati jog. 1942.
37. Karay Kálmán: Olasz testületi önkormányzati jog.
38. Valló József: Törvénytervezet az általános közigazgatási rendtartásról, indokolással. 1942.
39. Vecseklőy József: Elnökválasztás Amerikában. 1942.
40. Bereznai Aurél: Munkaerőgazdálkodás a mezőgazdaságban. 1943.
41. Kiss István: A mezőgazdasági üzemiv. A mezőgazdaság közigazgatási szervezésének segédlete. 1944.
42. Kiss István: A közigazgatási adattárak. 1944.

43. Magyar Zoltán: A Magyar Közigazgatástudományi Intézet könyvtárának jegyzéke. II. rész. 1944.
 44. Lovász János: Országrendezés a Német Birodalomban. 1944.
- Magyar Zoltán: Magyar közigazgatás. 1942.

Nem szerepel a Magyar Közigazgatástudományi Intézet sorozásozott kiadványai közt az 1932-ben kiadott: "A magyar közigazgatás tükré" című gyűjteményes munka, - de a dolog természeténél fogva idetartozónak tekinthető.

C/ F ü g g e l é k

A "KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY" tükre

/V.8. a 27. §-ban foglaltakkal./

I. TANULMÁNYOK	1./	Magyary Zoltán:	1./	Programmunk	I.évf.
"	"	"	2./	Nagy-Budapest	I.évf.
"	"	"	3./	A kabinet kormányzás Angliában	I.évf.
"	"	"	4./	A közigazgatási vezérkar	I.évf.
"	"	"	5./	Roosevelt elnök javaslata a közigazgatási vezérkarról	I.évf.
"	"	"	6./	A közszolgálati minősítési rendszerek	II.évf.
"	"	"	7./	Az állam gazdasági vezérkarrá	II.évf.
"	"	"	8./	Hány közvetlen alárendeltje lehet egy főnöknek	III.évf.
"	"	"	9./	Javaslat a közigazgatási statisztika megszerzésére	III.évf.
"	"	"	10./	Olvasóinkhoz	IV.évf.
"	"	"	11./	A német országrendezés	IV.évf.
"	"	"	12./	Szervezetellenesség a közigazgatásban	V.évf.
"	"	"	13./	Földmivelési politika	V.évf.
"	"	"	14./	Az integráció	V.évf.
"	"	"	15./	A mai közigazgatás lényege és feladatköre	V.évf.

- Magyary Zoltán: 16./ A jövő közigazgatás fejlődési iránya V.évf.
" " 17./ Lassu lépések a személyzeti politika utján VI.évf.
" " 18./ A vizsgáztatásról VI.évf.
" " 19./ Reformtörekvések a minősítés terén VI.évf.

-
- 2./ Alsó László: 1./ A magyar magánjogi törvénykönyv tervezete a gyámügyi igazgatás szempontjából IV.évf.

-
- 3./ Benárd Aurél: 1./ A Harmadik Birodalom közigazgatási joga I.évf.
" " 2./ A német hitbizományok megszüntetése II.évf.
" " 3./ A német hivatali vagyongazdálkodási felelősség III.évf.
" " 4./ A német köztisztviselők fegyelmi joga V.évf.

-
- 4./ Benisch Artur: 1./ Az eszmei /uradalmi/ községek alkonya III.évf.
" " 2./ A visszatért területek közigazgatási beosztása /Felvidék/ IV.évf.
" " 3./ A visszatért területek közigazgatása /Kárpátalja, keleti és erdélyi részek/ IV.évf.
" " 4./ A visszafoglalt felvidéki területek közigazgatási beosztása V.évf.

- Benisch Artur: 1./ Szlovákia új közigazgatási beosztása VII.évf.

-
- 5./ Borbíró Ferenc: 1./ Válasszák-e vagy ki-nevezzék az önkormányzatok tisztviselőit? III.évf.
" " 2./ Hozzászólás a tanyai közigazgatás rendezéséhez III.évf.
" " 3./ Szabadka-vármegye IV.évf.

-
- 6./ Baranyai Kálmán: 1./ A belvízkérdés az orosházi járásban VI.évf.

-
- 7./ Bartmann Miklós: 1./ Vizjogi törvényjavaslat a németbirodalmi egységes jogalkotásban VI.évf.

-
- 8./ Cottely István: 1./ A szlovákiai közigazgatás fejlődése II.évf.
" " 2./ Kárpátalja közigazgatása és alkotmányjogi helyzete a Csehszlovák Köztársaságban II.évf.
" " 3./ A közérdekű pénztételek IV.évf.
" " 4./ A magyarországi közérdekű pénztételek IV.évf.
" " 5./ A többoldalú kliringelszámolás V.évf.

-
- 9./ Csetényi Sándor: 1./ Az ipari és kereskedelmi élet háborus iparjogi korlátozása VII.évf.

- 10./ Csizmadia Andor: 1./ A munkaközvetítés reformja előtt IV.évf.
" " 2./ Kísérlet Kolozsvárott a közigazgatás és társadalom együttműködésére VII.évf.
-
- 11./ Csiky János: 1./ Magyarország talaj-erő mérlege VI.évf.
-
- 12./ Drágffy Miklós: 1./ A francia község vagyongazdálkodási felelőssége zavargások esetén I.évf.
" " 2./ Pétain altábornagy alkotmánya IV.évf.
-
- 13./ Elek Péter: 1./ Sertésellátásunk változása IV.évf.
" " 2./ Ténymegállapítás és tervezés a mezőgazdaságban V.évf.
" " 3./ A mezőgazdasági közigazgatás területi beosztásának reformja V.évf.
-
- 14./ Fluck András: 1./ Családpénztáraink adminisztrációja II.évf.
-
- 15./ Ereky Károly: 1./ Kartel, közüzem, közigazgatás IV.évf.
-
- 16./ Gallyas István: 1./ A felszabadult területek postai- és távközlési szolgálatának megszervezése V.évf.
2./ A vezető tisztviselők képzése és a minősítési rendszer a m.kir. postánál VI.évf.

- 17./ Göbel József: 1./ Alapvető munkák az amerikai közigazgatástudományban I.évf.
" " 2./ A személyzeti igazgatás szervezete II.évf.
" " 3./ A városigazgató /city manager/ az Amerikai Egyesült Államokban IV.évf.
" " 4./ A kormányok háborús-szervezete Németországban és Angliában V.évf.
" " 5./ A megszállt területek német közigazgatása V.évf.
" " 6./ Nagyság és növekedés a szervezetben VI.évf.
-
- 18./ Guothfalvy Dorner Zoltán: 1./ Állami beavatkozás a hazai mezőgazdasági ipar életébe III.évf.
-
- 19./ Gróber Gyula-mámai Kiss István: 1./ A Csongrád-bokrosparti tanyai központ mintatanya körzette fejlődésének adottságai és utja VI.évf.
-
- 20./ Halász László: 1./ Az állami tanárok és tanítók minősítése VI.évf.
-
- 21./ Helczynski, Bronislaw: 1./ A lengyel végrehajtóhatalom fejlődése II.évf.
-
- 22./ Kaira, Kaarlo: 1./ A végrehajtóhatalom állása a finn alkotmányban II.évf.
-
- 23./ Karay Kálmán: 1./ Az új spanyol területi állam IV.évf.
" " 2./ A közigazgatás területi beosztásának újrendezése Olaszországban IV.évf.

- Karay Kálmán: 3./ A spanyol nemzeti szindikalista alkotmány újabb fejlődése VI.évf.
- " " 4./ Testületi rendszer Franciaországban VI.évf.
- " " 5./ Gazdasági önkormányzat Európa német fennhatóság alatt álló országaiban VII.évf.

-
- 24./ Karcsay Sándor: 1./ Az Anschluss közvetlen hatásai alkotmány- és közigazgatási vonatkozásban II.évf.
- " " 2./ A német tisztviselőtörvény alapelvei IV.évf.
- " " 3./ Minősítés az igazságügyi közszolgálatban VI.évf.

-
- 25./ lovag Fehrentheil-Gruppenberg László: 1./ Magyarország tagosítási szükséglete V.évf.

-
- 26./ Kiss István: 1./ Szeged tanyai közigazgatása I.évf.
- " " 2./ A földbirtokpolitikai javaslat lehetőségei és várható eredményei II.évf.
- " " 3./ A német Reichsgau V.évf.
- " " 4./ A magyar mezőgazdaság felépítése 1935-ben V.évf.
- " " 5./ Mezőgazdasági közigazgatásunk átszervezése V.évf.
- " " 6./ Magyar tanulmányok a Reichsnährstand statisztikai szolgálatáról V.évf.
- " " 7./ Szombathely és Kaposvár VI.évf.

-
- 27./ Kölsow, Hans: 1./ A mérnök a közigazgatásban II.évf.

- 28./ Kovács Jenő: 1./ A magyar állam bevételeinek és kiadásainak bankszerű kezelése a Póstatakarékpénztár utján III.évf.

-
- 29./ Küry Béla: 1./ Gazdavédelem Jász-kiséren III.évf.

-
- 30./ Koelreutter, Ottó: 1./ Japán államfejlődés és a kelet-ázsiai nagytér VI.évf.

-
- 31./ Lammers H.H.: 1./ A német tisztviselőtovábbképzés, különös tekintettel a közigazgatási Akadémiára I.évf.

-
- 32./ László Sándor: 1./ A m.kir.pósta működési köre és szervezete V.évf.

-
- 33./ Lovász János: 1./ Élettér és nagytér V.évf.
- " " 2./ A földtulajdon problémái a korszerű földbirtokpolitikában V.évf.

-
- 34./ v. Magyarosy Sándor: 1./ A honvédelmi tudományok kialakulása IV.évf.

-
- 35./ Martony János: 1./ A csehszlovák közigazgatási bíróság reformjának tervezete I.évf.
- " " 2./ Gyűjtemények közigazgatási bíróságunk joggyakorlatából I.évf.
- " " 3./ A közigazgatási bíráskodás a nemzeti szocialista Németországban II.évf.

- Martonyi János: 4./ A közigazgatás szerepe az angol államéletben III.évf.
" " 5./ A német közigazgatás Lengyelországban III.évf.
" " 6./ A román alkotmány és közigazgatás újabb fejlődése IV.évf.
" " 7./ A német birodalmi közigazgatási bíróság megteremtése IV.évf.
" " 8./ A hivatási önkormányzatok jelentősége VI.évf.

- 36./ Meznerics Iván: 1./ A német közigazgatás feladatai a négyéves terv végrehajtásában I.évf.
" " 2./ A német gazdasági újjáépítés finanszírozásának eszközei II.évf.
" " 3./ A devizagazdálkodás közigazgatása VII.évf.

- 37./ Nagy Károly: 1./ A német ipari gazdaság szervezetének egyszerűsítése VI.évf.

- 38./ Nagy György: 1./ Rádióhullámok a tanyai közigazgatás szolgálatában VII.évf.

- 39./ Pernecky Béla: 1./ Újabb mezőgazdasági szociálpolitikánk III.évf.

- 40./ Pósta Péter: 1./ A társadalmi népjólét szervezete Németországban IV.évf.

- 41./ Polner Ödön: 1./ Ereky István munkássága VII.évf.

- 42./ Rudai Rezső: 1./ A magyar kormányok szervezete /1867-1938/ I.évf.
" " 2./ Az Amerikai Egyesült Államok államvezetése /1789-1941/ IV.évf.

- 43./ Rusznyák Gyula: 1./ A tájszempontról érvényesítéséről a közigazgatás területi alapon való szervezésében III.évf.

- 44./ Rakovszky Iván: 1./ A közigazgatási bíróság hivatása IV.évf.

- 45./ Rácz Ernő: 1./ A paraszti örökbirtokrendszer Németországban IV.évf.

- 46./ v. Rosztóczy Ernő: 1./ A levente testi és lelki vizsgálatok rendszere VI.évf.

- 47./ Ruisz Rezső: 1./ Adalékok a magyar városok háztartási statisztikájához VII.évf.

- 48./ Schmidt Ádám: 1./ Adóztatás az átlaghozadék alapján V.évf.
" " 2./ Az egységes állami pótdadó VI.évf.

- 49./ Schmidt Zoltán: 1./ A rendkívüli gazdálkodás közigazgatása III.évf.

- 50./ Stuckert Vilmos: 1./ Az új közigazgatástudomány felépítése és célkitűzése V.évf.

- 51./ Szaniszló József: 1./ Mibe kerül a büntetőjogi költségterítmények igazgatása? II.évf.

- Szaniszló József: 2./ Weis István községi reformjavaslatának várható eredményei Komárom vármegyében IV.évf.
- " " 3./ Milyen feladatokat ró az 1940.IV.t.c. a földművelésügyi közigazgatásra? IV.évf.
- " " 4./ A komárommegyei talajjavítási és növénytermesztési körzetek V.évf.
- " " 5./ A tatai népfőiskola V.évf.
-
- 52./ Szendy Károly: 1./ Reformtörekvések a székesfővárosi közigazgatási tisztviselők minősítésénél III.évf.
- " " 2./ Ujabb lépések a székesfővárosi közigazgatási alkalmazottak minősítésének korszerűsítése iránt VI.évf.
-
- 53./ Szöllősy Zoltán: 1./ Az olasz helyi közigazgatás I.évf.
-
- 54./ Szilágyi László: 1./ Tervszerű munkaerőgazdálkodás a Német Birodalomban VI.évf.
- " " 2./ Nemzetiszocialista mezőgazdasági munkaerőgazdálkodás VII.évf.
-
- 55./ Szilvay Géza: 1./ A posztindusztriális állami fejlődés hatása bíróságaink szervezétére VII.évf.
-
- 56./ Valló József: 1./ A fél érdekvédelme a közigazgatási eljárásban, különös tekintettel a közigazgatási eljárásról szóló csehszlovák kormányrendeletre II.évf.

- Valló József: 2./ A service public eszméje a mai francia közigazgatási jogban II.évf.
- " " 3./ Megjegyzések a közigazgatási rendtartás tervezetéhez III.évf.
-
- 57./ Vecseklőy József: 1./ Rooseveltt ujjáépítési munkája I.évf.
- " " 2./ New-york város közszolgálati rendszere IV.évf.
- " " 3./ A kínai közigazgatási vizsgarendszer V.évf.
- " " 4./ Japán önkormányzati igazgatás VI.évf.
-
- 58./ Takács György: 1./ A m.kir. illetékkiszabási hivatal egyszerűsítési eredményei III.évf.
-
- 59./ Tusnádi Éltes Gyula: 1./ Az időszerű rendőri kihágások és a felemelt büntetések IV.évf.
-
- 60./ Uhlyarik Nándor: 1./ A község és a falu harca IV.évf.
-
- II. TUDOMÁNY és ÉLET
- 1./ Magyary Zoltán: 1./ Az organizáció szerepe a mai Németországban I.évf.
- " " 2./ A Táj- és Népkutató Központ rövid fennállásának története II.évf.
- " " 3./ A Gestapo és GPU II.évf.
- " " 4./ Az első közigazgatási mintajárás III.évf.
- " " 5./ Kritikai művek a külföldi jogfejlődés irányairól III.évf.

Magyary Zoltán: 6./ A propaganda a jövő háborújában III.évf.
 " " 7./ A nemzetiségi kérdés újabb fejlődése IV.évf.
 " " 8./ A budapesti városháza félforgalma IV.évf.
 " " 9./ A nagytér közigazgatása V.évf.
 " " 10./ A komárommegyei szövetkezeti mintajárás VI.évf.
 " " 11./ A Beveridge terv VI.évf.
 " " 12./ Két magyar milliárdos terv VI.évf.
 " " 13./ A miniszterelnök hatáskörének bővítése VI.évf.
 " " 14./ Nagy-Budapest a megvalósulás útján a rendőrség szempontjából VI.évf.
 " " 15./ A hadsereg agya VI.évf.
 " " 16./ Luther-Gulick VI.évf.
 " " 17./ A miniszterelnök gazdasági csucsminiszter VII.évf.

2./ Benárd Aurél: 1./ Államigazgatási reformok az Egyesült Államokban II.évf.

3./ Bóné Géza: 1./ Megjegyzések Lovász János: "A földtulajdon problémái a korszerű földbirtokpolitikában" cím alatt a Közigazgatástudomány f. évi 8. számában megjelent cikkéhez V.évf.
 " " 2./ Előléptetési rendszerünk kérdései VII.évf.

4./ Elek Péter: 1./ Eljárások a mezőgazdasági népesség egzisztenciális kategóriáinak becslésére IV.évf.
 " " 2./ Földbirtokpolitikai kézikép IV.évf.

Elek Péter: 3./ A mezőgazdasági népesség egzisztenciális kategóriáinak hozzávetőleges becslése a trianoni ország területére IV.évf.
 " " 4./ A tatai és gesztesi szövetkezeti mintajárások V.évf.

5./ Göbel József: 1./ Fritz Fleiner 1867-1937 I.évf.

" " 2./ Az anyagbeszerzés növekedő értékelése a Német Birodalomban I.évf.

" " 3./ Kísérlet az állami igazgatások eredményességének rangsorolására I.évf.

" " 4./ A szeszitalok ellenőrzése Svédországban I.évf.

" " 5./ A tudományos üzemvezetés Washingtoni kongresszusa II.évf.

" " 6./ A Német Városok Szövetségének II. Anyagbeszerzői Kongresszusa II.évf.

" " 7./ Az ország területi beosztása a munkabér megállapítás céljára III.évf.

" " 8./ Ösztöndíjak a székesfőváros személyzeti utánpótlásának szolgálatában IV.évf.

" " 9./ A német anyagbeszerzők feladatai IV.évf.

" " 10./ A városigazgatói rendszer Irországban IV.évf.

" " 11./ Nagy-budapest a megvalósulás útján - közellátás szempontjából VI.évf.

" " 12./ U.N.R.R.A./United Nations Relief and Rehabilitation Administration/Egyesült Nemzetek Segély- és Ujjáépítési Igazgatósága VII.évf.

- 6./ Gróber Gyula: 1./ Naszály község mezőgazdasági üzemének vizsgálata V.évf.
-
- 7./ Hagyárossy Gyula: 1./ Ideiglenes gondnokrendelés az 1877:XX.t.c. 258. §-a alapján IV.évf.
-
- 8./ Heller András: 1./ A német mezőgazdasági munkások közterhe V.évf.
-
- 9./ Horváth Kálmán: 1./ Todt mérnök-miniszter új feladata IV.évf.
" " 2./ Az állam szerepe a tőke és munkapiac irányításánál VI.évf.
-
- 10./ Karay Kálmán: 1./ A gyakorlati közigazgatási vizsga és az egységes bírói és ügyvédi vizsga közös szempontjai IV.évf.
" " 2./ Az új horvát állam szervezete V.évf.
" " 3./ A mai olasz szindikalizmus és korporativizmus V.évf.
" " 4./ A török munkaalkotmány V.évf.
" " 5./ Portugália, a XX. század állama V.évf.
" " 6./ Portugália, a XX. század állama VI.évf.
" " 7./ A német kormányzósági igazgatás lengyelországi szervezete és működése VI.évf.
-
- 11./ Karcsay Sándor: 1./ A francia tisztviselőképzés új irányai I.évf.
" " 2./ Az új portugál közigazgatási kódex I.évf.
" " 3./ A belga közigazgatási reform I.évf.
" " 4./ Az Anschluss jogi és közigazgatási vonatkozásai I.évf.

- Karcsay Sándor: 5./ A német négyéves terv és az Anschluss I.évf.
" " 6./ A köztisztviselők kiválasztásának megoldása II.évf.
" " 7./ Az Önkormányzati Testületek kárpótlási vagyona IV.évf.
" " 8./ A határozathozatal kötelessége újabb jogfejlődésünkben IV.évf.
" " 9./ A német közszolgáltatási jog és a háború VII.évf.
-
- 12./ Kelemen Móric: 1./ A tudományos üzemvezetés washingtoni kongresszusa II.évf.
-
- 13./ Kiss István: 1./ A Komárom Vármegyei Közléti Szövetkezet szervezési munkálatai III.évf.
" " 2./ A tatai bányavidék IV.évf.
-
- 14./ Küry Béla: 1./ Javaslat a hatósági ügyvitel gyorsabbá tételére V.évf.
-
- 15./ Lovász János: 1./ A magyar állam költségvetésel és zárszámadásai 1867-től pengőben IV.évf.
" " 2./ Az összes közterhek megoszlása 1938-ban IV.évf.
" " 3./ A hatósági árpolitika eredményei Németországban V.évf.
" " 4./ Áralakulás Magyarországon V.évf.
" " 5./ Az agyag /vályog/ mint építőanyag./Hunyadi László társszerzővel/ VI.évf.
" " 6./ A közigazgatás és államcél viszonya VII.évf.

16./ Martonyi János: 1./ Beszámoló a kolozsvári közigazgatási jogi tan-
széken végzett kétéves munkálatokról V.évf.

17./ Magyarosy Ferenc: 1./ Üzemek használatba vétel-
e a honvédelmi törvény alapján VI.évf.

18./ Némethy Imre: 1./ Dolgozatok a közigazga-
tás köréből /Magyary Em- lékkönyv/ III.évf.

19./ Szaniszló József: 1./ Az Országos Nép- és Csa-
ládvédelmi Alap bemutat- kozása IV.évf.

20./ Thoma Zsolt: 1./ A háboru utáni német lakásépítés előkészí-
tése IV.évf.

" " 2./ A német Lange-Marck studium V.évf.

21./ Valentiny Károly: 1./ A zárt települések meg-
határozása VI.évf.

22./ Valló József: 1./ Reform és kodifiká-
ció IV.évf.

" " 2./ A határozathozatal kö-
telessége /Silence de l'administration/ IV.évf.

" " 3./ Kodifikációs technikai követelmények érvénye-
sülése az új szlovák al- kotmányban IV.évf.

" " 4./ A "théorie de l'imprévi-
sion" a magyar közigazga- tási jogban IV.évf.

23./ Vecseklőy József: 1./ Közigazgatási tanulmány-
ut a föld körül IV.évf.

24./ Veszprémi Lóránd: 1./ Az előadói iver racional-
lizálása. A Főváros Köz- munkák Tanácsa új elő- adói iveri VI.évf.

25./ ALÁÍRÁS NÉLKÜL: 1./ A Magyar Közigazgatás-
tudományi Intézet mű- ködése I.évf.

" " 2./ A Magyar Közigazgatás-
tudományi Intézetből I.évf.

" " 3./ A Harmadik Birodalom
közigazgatásának könyv- szemléje I.évf.

" " 4./ A fasiszta Olaszország
közigazgatásának könyv- szemléje I.évf.

" " 5./ Magyar Közigazgatási
Akadémia terve I.évf.

" " 6./ Intézeti hírek II.évf.

" " 7./ Magyar Zoltán angol
könyve II.évf.

" " 8./ A Közigazgatástudomá-
nyi Intézet új kiadvá- nyai II.évf.

" " 9./ Az 1939. évi berlini
Nemzetközi Közigazgatás- tudományi Kongresszus elő- készületei II.évf.

" " 10./ Hitler beszéde a veze-
tőkről II.évf.

" " 11./ A Nemzetközi Közigazga-
tástudományi Kongresszus elhalasztása II.évf.

" " 12./ Concha Győző és közigaz-
gatásunk racionalizálá- sa II.évf.

" " 13./ Az üzemvezetés felelős-
sége a közzel szem- ben II.évf.

" " 14./ A honvédelmi törvény és
vezérkar II.évf.

" " 15./ Az ujoncok törvényhozási
megajánlása II.évf.

- 25./ ALÁÍRÁS NÉLKÜL: 16./ A tatai népfőiskola III.évf.
 " " 17./ Amerikai bírások
 Magyary Zoltán The
 Industrial State ci-
 mű művéről III.évf.
 " " 18./ Intézeti hírek III.évf.
 " " 19./ A Gazdasági Jog el-
 ső száma III.évf.
 " " 20./ A francia Közigazga-
 tási Akadémia tervé-
 nek sorsa III.évf.
 " " 21./ Magyary Zoltán tizéves
 professori jubileu-
 ma III.évf.
 " " 22./ Egy kiváló szerve-
 ző III.évf.
 " " 23./ Erdély visszatérése
 és a közigazgatás III.évf.
 " " 24./ Törvényjavaslat a Kár-
 pátaljai Vajdaságról
 és annak önkormányza-
 táról IV.évf.
 " " 25./ Magyary Zoltán egyetemi
 tanár németországi ta-
 nulmányutja IV.évf.
 " " 26./ Magyarország közigaz-
 gatási beosztása az
 1941. év elején IV.évf.
 " " 27./ Huber professor előadá-
 sa a közigazgatás fogal-
 máról IV.évf.
 " " 28./ Magyarország közigazga-
 tási beosztása a Délvi-
 dék visszacsatolása u-
 tán IV.évf.
 " " 29./ A Német Birodalom köz-
 igazgatási beosztása IV.évf.
 " " 30./ A tengeri termelés irá-
 nyításának alapvetése
 Olaszországban IV.évf.
 " " 31./ Anglia közigazgatási be-
 osztása IV.évf.
 " " 32./ Olaszország közigazga-
 tási beosztása IV.évf.

- 25./ ALÁÍRÁS NÉLKÜL: 33./ A horvátországi német
 iskolatörvény IV.évf.
 " " 34./ A Nemzetközi Állam-és
 Közigazgatástudományi
 Akadémia alapítása V.évf.
 " " 35./ A Nemzetközi Állam- és
 Közigazgatástudományi
 Akadémia alapszabá-
 lyai V.évf.
 " " 36./ Taylor és Fayol VI.évf.
 " " 37./ A KÖZIGAZGATÁSTUDOMÁNY
 kitüntetése a szaksaj-
 tókiállítás alkalmá-
 ból VI.évf.
 " " 38./ A tatai népfőiskola VII.évf.
 " " 39./ Törökország közigaz-
 gatási beosztása VII.évf.
 " " 40./ A német kameráliszi-
 ka a nemzeti szocialis-
 ta tudomány tökrében VII.évf.

III. KÜLFÖLDI
 JOGFEJLŐDÉS:

- 1./ Magyary Zoltán: 1./ Az új spanyol alkot-
 mány II.évf.
 " " 2./ Az állampolgárság sza-
 bályozása a Német Bi-
 rodalomhoz csatolt nem-
 zetiségi területeken VI.évf.
 2./ Benárd Aurél: 1./ Nagy-Bécs II.évf.
 " " 2./ Ausztria egyesítése a
 Német-birodalommal III.évf.
 3./ C.A.Riggini: 1./ A fasiszta alkotmány III.évf.
 4./ Cottely István: 1./ A szlovák köztársaság
 alkotmányáról szóló
 1939. július 21-iki al-
 kotmánytörvény /fordi-
 tás/ III.évf.

Cottely István: 2./ A belügyi közigazgatásról 1939. július 25-én kelt szlováktörvény /fordítás/ III.évf.

5./ Drágffy Miklós: 1./ A zsidófajhoz tartozás az olasz alkotmányban III.évf.

6./ Jelinek Győző: 1./ Az új román alkotmány I.évf.
" " 2./ Az 1938. aug. 14-iki román közigazgatási törvény II.évf.

7./ Karay Kálmán: 1./ A spanyol munkaalkotmány /fordítás/ III.évf.
" " 2./ A spanyol Fallange mozgalom szervezeti szabályzata /fordítás/ III.évf.
" " 3./ A lengyel fő kormányzó-ság gazdasági kamaráinak felállításáról szóló 1941. március 3-iki rendelet /fordítás/ VII.évf.

8./ Martonyi János 1./ B Mirkine Guetzévitch "Les constitutions de l'Europe Nouvelle. Avec les textes constitutionnels." I.évf.
" " 2./ "Horst Kube: Die geschichtliche Entwicklung der Stellung des preussischen Oberpräsidenten." II.évf.

9./ Menczer Károly: 1./ A munkaalkotmányának jogi jellege IV.évf.

10./ Valló József: 1./ Committee on Ministers, Powers. Report. /A közigazgatási eljárás alapelvei az angol jogban/ III.évf.

11./ ALÁÍRÁS NÉLKÜL: 1./ A spanyol falangs mozgalmak az 1937. április 19-iki rendeletben foglalt kiáltványa VI.évf.
" " 2./ A spanyol szakszervezeti rendeletről szóló 1940. december 6-iki törvény VI.évf.
" " 3./ A spanyol kortesről szóló 1942. június 17-iki törvény VI.évf.
" " 4./ A francia ipari termelés ideiglenes szervezési bizottságairól szóló 1940. aug. 16-iki törvény VI.évf.
" " 5./ A francia mezőgazdasági korporatív szervezésről szóló 1940. dec. 2-iki törvény VI.évf.
" " 6./ A francia hivatásrendek szociális szervezéséről szóló 1941. okt. 4-iki törvény VI.évf.
" " 7./ A francia kézművesség rendtartását tartalmazó 1943. aug. 24-iki törvény VI.évf.

IV. KÖNYVSZEMLE

1./ Magyary Zoltán: 1./ Huber E.R.: Verfassungsrecht des Grossdeutschen Reiches IV.évf.
" " 2./ Winscher Frigyes: Szervezett agrárértékesítés IV.évf.
" " 3./ Tudomány és közigazgatás. Köttgen A.: Wissenschaft und Verwaltung. Frank H.: Technik des Staates IV.évf.

2./ Benárd Aurél: 1./ J. Weidemann: Führertum in Verwaltung V.évf.

- 3./ Bónis György: 1./ Csizmadia Andor: A magyar városi jog V.évf.
-
- 4./ Drágffy Miklós: 1./ Goustiniani F.G.: LaDottrina Fascista di Diritto Internazionale IV.évf.
" " 2./ Koellreuter Ottó két könyve Japánról IV.évf.
-
- 5./ Göbel József: 1./ Weber W.: Die Körperschaften, Anstalten, und Stiftungen des öffentlichen Rechts IV.évf.
" " 2./ Szendy Károly: Tanulmány Nagy-Budapestről V.évf.
" " 3./ Vecseklőy József tanulmánya az amerikai elnökválasztásról V.évf.
-
- 6./ Horváth Kálmán: 1./ Városfejlesztés, városrendezés, városépítés IV.évf.
" " 2./ Gaertner E.: A községek feladatkörének változása a Német Birodalomban IV.évf.
-
- 7./ Kiss István: 1./ Fél Edit: Kocs 1936-ban IV.évf.
" " 2./ Közélelmezési rendeletek V.évf.
" " 3./ Tejgazdasági jogszabályok V.évf.
-
- 8./ Martonyi János: 1./ A "Grossraum" és a "Völkerguppenrecht" fogalma. Schmidt C.: Völkerrechtliche Grossraumordnung. Walz C.A.: Neue Grundlagen des Volkgruppenrechts IV.évf.
" " 2./ Ember Győző: A m.kir.helytartótanács története 1724-1848./A m.kir. Országos Levéltár kiadványa. Budapest, 1940. 298.o. VII.évf.

- Martonyi János: 3./ Móra Mihály: Az egyházi adó és az egyházközség alapkérdései IV.évf.
-
- 9./ Meznerics Iván: 1./ A gazdasági élet jogi problémáinak új szemlélete. Hedeman J.W.: Deutsches Wirtschaftsrecht IV.évf.
-
- 10./ Szaniszló József: 1./ A szociális vármegye IV.évf.
-
- 11./ Thoma Zsolt: 1./ Nagy Károly: Gazdasági közigazgatás a német nemzeti szocializmus rendszerében IV.évf.
" " 2./ Benárd Aurél és Karcsay Sándor: A német közszolgálati jog VI.évf.
-
- 12./ Valló József: 1./ Medicus F.A.: Das Reichsministerium des Innern IV.évf.
" " 2./ Fortshoff E.: Die Verwaltung als Leistungsträger IV.évf.
" " 3./ Bart E.: Wesen und Aufgaben der Organisation der gewerblichen Wirtschaft IV.évf.
" " 4./ Karay Kálmán: Olasz területi önkormányzati jog V.évf.
" " 5./ Vladár Gábor: Magyarország hatályos törvényei, kiegészítve a törvényeket módosító jogszabályokkal VI.évf.
" " 6./ Újabb lépések a hatályos jogszabályok összeállítása útján VII.évf.

13./ ALÁÍRÁS NÉLKÜL:

- 1./ Vármegyei szociális jelentések:
Soproni Elek: A kultursarok gondjai
v.Nádujfalvy József: Somogy megye szociális és gazdasági helyzetképe
Török László: Bács megye szociális helyzete
Vizy András: Zalavármegye szociális feszültsége
 /:Az "E" szignó valószínűleg Elek Pétert takar, - bár másutt "E.P." a szignója./
 IV.évf.
- " " 2./ A Magyar Közigazgatástudományi Intézet legújabb kiadványai V.évf.

V. MELLÉKLETEK:

A külföldi jogfejlődés forrásanyaga IV. évfolyamban:

- 1./ Német tisztviselőtörvény. /Fordította: Karcsay Sándor és Benárd Aurél./
- 2./ Rendelet a román alkotmány és közigazgatás módosításáról. /Fordította: Martonyi János és Gyallay-Pap Domokos/
- 3./ Német birodalmi közszolgálati fegyelmi rendtartás. /Fordította: Karcsay Sándor és Benárd Aurél/

A külföldi jogfejlődés forrásanyaga V. évfolyamban:

- 4./ Törvényrendelet az új horvát állam szervezéséről.

.....

D/ Függelék

A Magyar Közigazgatástudományi Intézetben 1932-1942 közt tartott előadások, ankétok, viták, beszámolók stb. a "Látogatási napló"-ban található bejegyzés alapján

- 1./ 1932. febr. 17.: Mártonffy Károly: A jogszabályok szövege és közzététele. Létszám: 14 fő.
- 2./ 1932. ápr. 13.: Göbel József: Az állami anyagbeszerzés gazdaságos szervezés kérdéskörében. Létszám: 33 fő.
- 3./ 1932. ápr. 20.: Guothfalvi-Dorner Zoltán: A nemzetgazdasági tanácsok. Létszám: 34 fő.
- 4./ 1932. május 4.: Sipos Sándor: A grafikus ábrázolási módszer a gazdasági válság példáján bemutatva. Létszám: 22 fő.
- 5./ Alsó László: A községek racionalis szervezése. Létszám: 37 fő.
- 6./ 1932. május 24.: Martonyi János: A közigazgatási bíráskodás és annak reformirányai. Létszám: 33 fő.
- 7./ 1933. jun. 1.: Baron Hugo von Haan: Steinflichter zur amerikanischen Verwaltungsreform. Létszám: 22 fő.
- 8./ 1933. jun. 30.: Magyary Zoltán: Az V. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszus tanulságainak levonása. Létszám: 18 fő.
- 9./ 1923. okt. 16.: Az 1933/34. évi működési program megállapítása. Létszám: 23 fő.
- 10./ 1933. okt. 23.: Magyary Zoltán: A nemzetközi szocialista reformok az alkotmány és közigazgatás terén. Létszám: 26 fő.
- 11./ 1933. nov. 6.: Némethy Imre: Beszámoló az Egyesült Államokban tartott tanulmányutáról. Létszám: 49 fő.
- 12./ 1933. nov. 13.: Magyary Zoltán és Göbel József: A közigazgatástudomány háboru utáni állása Angliában. Létszám: 20 fő.
- 13./ 1933. nov. 20.: Martonyi János: A közigazgatástudomány és a közigazgatási jog mai képe. Létszám: 22 fő.

- 14./ 1933. dec. 1.: Senatspräsident dr Egbert Mannlicher: Das österreichische Verwaltungsverfahrenrecht. Létszám: 52 fő.
- 15./ 1933. dec. 18.: Vita dr Mannlicher Egbertnek az előző ülésen tartott előadása felett. Létszám: 33 fő.
- 16./ 1934. febr. 5.: Szász Lajos és Mártonffy Károly új magántanárok üdvözlése. Mannlicher Egbertnek a közigazgatási eljárásról tartott előadása feletti vita folytatása. Létszám: 36 fő.
- 17./ 1934. febr. 19.: Harrer Ferenc: Az új székesfővárosi törvényjavaslat ismertetése. Létszám: 32 fő.
- 18./ Göbel József: Reformirányok a közigazgatás anyagbeszerzése terén. Létszám: 33 fő.
- 19./ 1934. márc. 5.: Kerékgyártó György: A szabványosításról. Vita Göbel József előző előadása felett. Létszám: 28 fő.
- 20./ 1934. márc. 12.: Mártonffy Károly: A köztisztviselői szervezetek. Benkő Gyula: Az angol Witley-Council ismertetése. Létszám: 43 fő.
- 21./ 1934. márc. 17.: Zártkörű megbeszélés a községi jegyző munkájának szervezéséről. Létszám: 10 fő.
- 22./ Tusnádi Élthes Gyula: A rendőri büntetőbiráskodás és a Kihágási Tanács. Létszám: 76 fő.
- 23./ 1934. ápr. 16.: Stux László: Az ipari békéltetés. Létszám: 23 fő.
- 24./ 1934. ápr. 23.: Valkányi Károly: Irodagépek alkalmazása a közigazgatásban. Létszám: 24 fő.
- 25./ 1934. ápr. 30.: Fábry Dániel: A testnevelés közigazgatása. Létszám: 23 fő.
- 26./ 1934. okt. 29.: Az 1934/35. évi működési program megállapítása. Létszám: 17 fő.
- 27./ 1934. nov. 5.: Szöllősy Zoltán: A közegészségügyi jogszabályok egységes szerkezete. Létszám: 15 fő.
- 28./ 1934. nov. 19.: Az Országos Közegészségügyi Intézetben tartott ülés. Létszám: 15 fő.
- 29./ 1934. dec. 3.: Flaxmaier József: Budapest Székesfőváros kerületei igazgatása. Létszám: 45 fő.

- 30./ 1934. dec. 10.: Budapest Székesfőváros kerületi közigazgatásáról 1934. december 3-án tartott előadás megvitatása. Létszám: 12 fő.
- 31./ 1934. dec. 17.: Harrer Ferenc: Nagy-Budapest problémái közigazgatási szempontból. Létszám: 44 fő.
- 32./ 1935. febr. 25.: Magyary Zoltán: Beszámoló berlini tanulmányutjának tapasztalatairól. Létszám: 25 fő.
- 33./ 1935. márc. 4.: Szász Lajos: A magyarországi református egyház törvényei. Létszám: 47 fő.
- 34./ 1935. márc. 18.: Alsó László: A községek racionális szervezése. Létszám: 41 fő. /:Jelen volt és hozzászólt Keresztes-Fischer belügyminiszter.:/
- 35./ 1935. ápr. 1.: Reichswalter Hermann Volf: Umbau der deutschen Verwaltung und die Beamtenstellung. Létszám: 64 fő.
- 36./ 1935. ápr. 8.: Biró Balázs: A választási biráskodás a közigazgatási bíróság gyakorlatában. Létszám: 27 fő.
- 37./ 1935. máj. 20.: Magyary Zoltán: Az 1934. évi osztrák alkotmány és ennek végrehajtása. Létszám: 29 fő.
- 38./ 1935. máj. 27.: v. Fábry Dániel: Németország hadserege. Létszám: 22 fő.
- 39./ 1935. november 4.: Folyó évi működési program megbeszélése. Magyary Zoltán: Az oroszországi tanulmányutról. Létszám: 51 fő.
- 40./ 1935. nov. 18.: Kiss István: Beszámoló az első intézeti ténymegállapító munkáról /Csongrád megyei város közigazgatása./ Létszám: 25 fő.
- 41./ 1935. dec. 2.: Szöllősy Zoltán: Az olasz helyi /:tartományi, községi:/ közigazgatás. Létszám: 28 fő.
- 42./ 1936. február 17.: Magyary Zoltán: A pápai hatalom szervezete és gyakorlása /:római tanulmányutja alapján./ Létszám: 52 fő.
- 43./ 1936. márc. 2.: Flaxmaier József: A mai Budapestet

- alkotó három város szervezete a XVIII. és XIX. században. Létszám: 35 fő.
- 44./ 1936. márc. 16.: Kostyál László: Munkaszolgálat-közszolgáltatás. Létszám: 25 fő.
- 45./ 1936. márc. 30.: Kiss István: Szeged tanyai közigazgatása. Létszám: 39 fő.
- 46./ 1936. ápr. 20.: V. Fábry Dániel: A modern honvédelem problémái. Létszám: 31 fő.
- 47./ 1936. máj. 4.: Benisch Arthur: Községi és tanyai területek rendezése. Létszám: 24 fő.
- 48./ 1936. okt. 12.: a./ Beszámoló a berlini nemzetközi városi kongresszusról; b./ beszámoló a varsói Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszusról; c./ az Intézet 1936/37. évi munkaprogramjának megállapítása. Létszám: 31 fő.
- 49./ 1936. okt. 26.: Menczel Károly: A francia és olasz államtanács összehasonlító vizsgálata. Létszám: 25 fő.
- 50./ 1936. okt. 9.: Kiss István: A Tatai járás közigazgatási szervezete. Létszám: 19 fő.
- 51./ 1936. nov. 16.: Göbel József: A közvállalatok szabályozása az Amerikai Egyesült Államokban. Létszám: 21 fő.
- 52./ 1936. nov. 30.: Szabados Mihály: A magyar mezőgazdasági és földmunkáskérdés. Létszám: 21 fő.
- 53./ 1936. dec. 4.: H.H.Lammers Staatssekretär: Die Beamtenweiterbildung und die deutschen Verwaltungs-Akademien. /:Jelen volt Hóman Bálint v.k. miniszter is.:/ Létszám: 17 fő.
- 54./ 1937. febr. 1.: Kiss István: A tatai ténymegállapító tanulmány tárgyalása. A községek vagyoni helyzete. Létszám: 17 fő.
- 55./ 1937. febr. 15.: Nyáry András: A tatai ténymegállapító tanulmány tárgyalása. A járás közegészségügyi helyzete. Létszám: 40 fő.
- 56./ 1937. márc. 1.: Fél Edit-Gonda Béla-Elek Péter: A tatai ténymegállapító tanulmány tárgyalása. Föld-, nép-, és társadalomrajz. Létszám: 35 fő.

- 57./ 1937. máj. 24.: Lantos Zoltán: Nagy-New-York közigazgatása. Létszám: 26 fő.
- 58./ 1937. okt. 11.: Tárgy: Közigazgatástudományi folyóirat megindítása. Megbeszélés. Létszám: 13 fő.
- 59./ 1937. nov. 15.: Bierbauer Virgil: Nagy-Párizs rendezése. Létszám: 34 fő.
- 60./ 1937. nov. 29.: Salvatore Gatti, az olasz államtanács elnöke: Az olasz államtanács szervezete és működése. Létszám: 34 fő.
- 61./ 1937. dec. 13.: Mihelics Vid: Államhatalom és közigazgatás az új Portugáliában. Jelen volt Sir H. Bunsbury: A British Institute of Public Administration igazgatója, aki ismertette intézete működését. Létszám: 30 fő.
- 62./ 1938. jan. 1.: Török egyetemi hallgatók látogatása. Az Intézet munkájának ismertetése. Létszám: 21 fő.
- 63./ 1938. febr. 9.: Hans Pfundtner Staatssekretär: Die Vereinheitlichung des Deutschen Reichs. Létszám: 7 fő. /:Fabinyi Tihámér ip. miniszter és Széll Kálmán belügyminiszter.:/
- 64./ 1938. febr. 21.: Ember Győző: A magyar közigazgatás szerveinek fejlődése 1000-1526-ig. Létszám: 25 fő.
- 65./ 1938. márc. 14.: Menczel Károly: Az olasz korporációs szervek és eddigi eredményeik. Létszám: 22 fő.
- 66./ 1938. okt. 14.: Stadtbahnrat Hans Kölzow: Staat und Technik und die Rolle des Ingenieurs in der Verwaltung. Létszám: 5 fő.
- 67./ 1938. nov. 18.: Bronislaw Helczynsky, a lengyel közigazgatási bíróság elnöke: A végrehajtó hatalom fejlődése /:vendég: József főherceg.:/ Létszám: 6 fő.
- 68./ 1939. márc. 27.: Pétery István: Magyarország villamosenergia ellátási politikája. Létszám: 26 fő.
- 69./ 1939. máj. 1.: Valló József: A hatályos jogszabályok összegyűjtésének lehetősége és módszerei. Létszám: 19 fő.

- 70./ 1939. dec. 14.: Magyary Zoltán: "A ténymegállapító módszer a közigazgatásban." Az előadás Győrött volt a vármegyei tisztviselők továbbképző tanfolyamán. /:Létszámot nem közöl a napló.:/
- 71./ 1939. dec. 12.: Sajtófogadás a "Közigazgatás és az emberek" című mű megjelenése alkalmával. Létszám: 14 fő. /:A "Népszavát" Kállay Gyula képviselte.:/
- 72./ 1940. jan. 30.: Carlo A. Biggini: a pisai egyetem tanára: A fasizmus alkotmányreformjai. Létszám: 36 fő.
- 73./ 1940. febr. 15.: Az Intézet bemutatása a V.K.M. tisztviselőinek. Létszám: 34 fő.
- 74./ 1940. febr. 19.: Küry Béla: A jáász népcsoport és közigazgatása. Létszám: 24 fő.
- 75./ 1940. márc. 4.: Az érdekképviselői ankét első ülése. Előadó: Guothfalvi-Dorner Zoltán: Az érdekképviselői reform problémái. Létszám: 21 fő.
- 76./ 1940. ápr. 8.: Az érdekképviselői ankét második ülése. Előadó: Gyulay Tibor-Tonelli Sándor. Létszám: 16 fő.
- 77./ 1940. máj. 6.: Az érdekképviselői ankét harmadik ülése. Előadó: Radó Rezső-Sipos Aladár. /:Kassa:/ Létszám: 11 fő.
- 78./ 1940. máj. 20.: Érdekképviselői megbeszélés. Előadók: a./ P.Varga László
b./ Marton Béla o.k.
c./ Malasics Ferenc o.k.
d./ Vágó Pál o.k.
Létszám: 21 fő.
-
1940. máj. 21.: Serédi Jusztinián bíboros érsek megtekintette az Intézetet.
-
- 79./ 1940. jun. 3.: Karay-Kraker Kálmán: A közigazgatás területi beosztása és a tanyai közigazgatás rendezése Olaszországban. Létszám: 17 fő.
- 80./ 1940. okt. 28.: Anként a "Közigazgatástudomány" című folyóirat továbbfejlesztéséről. Létszám: 19 fő.
- 81./ 1940. nov. 11.: Soproni Emil: Módszertani vizsgálatok az ország gazdasági és szociális viszonyainak feltárásához. Létszám: 17 fő.

- 82./ 1940. nov. 25.: Rézler Gyula: Ipari munkák társadalomkutatói módszere. Létszám: 16 fő.
- 83./ 1941. márc. 3.: Magyary Zoltán - Valló József: Beszámoló a németországi tanulmányutáról. Létszám: 47 fő.
- 84./ 1941. márc. 17.: Prof. dr. Ernst Rudolf Huber, a lipcei jogi kar dékánja: Über Begriff und Wesen der Verwaltung. Létszám: 34 fő.
- 85./ 1941. márc. 24.: Marton János: Beszámoló a szovjet-oroszországi tanulmányutjának gazdasági vonatkozású tapasztalatairól. Létszám: 26 fő.
- 86./ 1941. ápr. 28.: Vecsekly József: New-York város közszolgálati rendszere. Létszám: 21 fő.
- 87./ 1941. jun. 24.: Tárgy és előadó megjelölése nélkül 14 fő.
- 88./ 1941. nov. 17.: Lászlóffy Woldemár: A vízrendezés kérdése igazgatási szempontból. Létszám: 21 fő.
- 89./ 1942. febr. 9.: Küry Béla: a./ Az erdélyi menekültek elhelyezésével kapcsolatos közigazgatási feladatok. b./ A közigazgatási tisztviselők és a Közigazgatástudományi Intézet együttműködésének megszervezése. Létszám: 25 fő.
- 90./ 1942. febr. 23.: Kiss István: Beszámoló németországi tanulmányutjáról. Létszám: 41 fő.
- 91./ 1942. márc. 9.: Morlin Zoltán: Külföldi kulturkapcsolataink szervezete és működése. Létszám: 12 fő.
- 92./ 1942. ápr. 20.: Helle László: Anyaggazdálkodás az építőiparban. Létszám: 47 fő.
- 93./ 1942. ápr. 24.: Gazdasági Csoport. Tárgy: ipari üzemi-lapok szerkesztése. Létszám: 10 fő.
- 94./ 1942. jun. 16.: Nincs tárgy. 14 fő.
- 95./ 1942. okt. 12.: Magyary Zoltán: Beszámoló a külföldi és itthoni tanulmányutakról és az Intézet 1942/43. évi munkaprogramjának megbeszélése. Létszám: 23 fő.
- 96./ 1942. okt. 13.: Kiss István: Mezőgazdasági üzemi-lap. Létszám: 16 fő.

- 97./ 1942. okt. 16.: Kiss István: Községi adattár. Létszám: 11 fő.
- 98./ 1942. okt. 21.: Elek Péter: Zárttelepülések meghatározása. Létszám: 11 fő.
- 99./ 1942. dec. 9.: Megyei gazdasági felügyelők látogatása tárgy megjelölés nélkül.
/:Az Intézet bemutatása.:/

/Megjegyzés: Az 1943-44-es évek látogatási naplója még nem került elő./

E/ F ü g g e l é k

A szocialista államigazgatástudomány három évtizede az
Államigazgatásjogi Tanszék munkatársai közreadott
dolgozataiban
1946 - 1976

■

1.

Dr. B e r é n y i S á n d o r
tanszékvezető egyetemi tanár,
kandidátus

■

/:Pécsváradi J.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

A Magyar Népköztársaság fontosabb törvényei és kormányhatározatai. /:Szerk. Halász Pál.:/ Budapest, Jogi Kiadó, 1952. 303 p. Szemleclikk. Állam és Igazgatás IV-1952. 3. sz. 167-168 pp.

/:Pécsváradi J.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

A Magyar Népköztársaság új minisztériumai. Állam és Igazgatás. IV-1952. 3. sz. 159-166 pp.

/:Pécsváradi J.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog kiegészítő része. /:Kiegészítés az 1952/1953. évi egyetemi jegyzethez. Soksz. Budapest. Felsőoktatási Jegyz.V. 1953. 37 p.

A szocialista államigazgatás kérdései az államigazgatási jogviszonyban. In: Tanulmányok az állam és jog kérdései köréből. Szerk. Móra Mihály. KJK. Budapest 1953. 145-163 pp.

■ Megjegyzés: Az 1965-ben önállósult Pü. Jogi Tanszék munkatársainak eddig közreadott, továbbá Tanszékünk külső munkatársainak dolgozatait technikai okokból nem vehettük figyelembe.

■ A napi sajtóban megjelent - elvi jelentőséggel nem bíró cikkeket - nem tartalmazza a bibliográfia.

/:Pécsváradi J.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Társadalmi és állami szerveink iskoláztatási munkája a fővárosban. Állam és Igazgatás V-1953. 267-276 pp.

Frolov, A.D.: Ügykezelés a szovjet hivatalokban. /:De-
loproizvodstvo v szovetszkij ucreszdenijah:/ Budapest,
Jogi Kiadó, 1954. 122 p. Szemle. Jogtudományi Köz-
löny IX-1954. 322-324 pp.

Az államjog és az államigazgatási jogtudomány feladatai
a párthatározatok és a kormány programja végrehajtásában.
Állam és Igazgatás VI-1954. 98-101 pp.

Az osztályok, igazgatóságok önállóságának biztosítása és
jelentősége. Állam és Igazgatás VI-1954. 340-344 pp.

/:Pécsváradi J.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Kiegészítés a magyar államigazgatási jog c. egyetemi jegy-
zet /:1954/1955 tanév 2. félév:/ különös részéhez. Szerk.
Beér J. Felsőoktatási Jegyz. V. Soks. 1955. 40 p. ELTE
Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Az "Állam és Igazgatás" c. folyóirat munkájáról. Társa-
dalmi Szemle X-1955. 6. sz. 114-119 pp.

/:Társszerzőként és társszerkesztőként:/: Államigazga-
tási utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai
részére. Kiadja a Közalkalmazottak Szakszervezete. Bu-
dapest. 1955. 1248 p.

A városi tanácsok időszerű kérdései. Társadalmi Szemle
XI-1956. 3. sz. 117-125 pp. /:Az 1956. febr. 23-25. kö-
zött Debrecenben tartott anként ismertetése. Az ankét
teljes anyagát Toldi Ferenc szerkesztésében kiadott azonos
című mű tartalmazza. Debrecen. Alföldi nyomda. 1957.
344 p.:/

A közszolgálat elvi kérdései. In: "Az államigazgatás néhány
kérdése és a közalkalmazottak munkajogi helyzete". Ki-
adja a Magyar Közalkalmazottak Szakszervezete. Ségvári
Nyomda. Budapest. 1958. 115 p. Hozzászólás a Magyar Köz-
alkalmazottak Szabad Szakszervezete fenti cím alatt tar-
tott ankétján. 67-69 pp.

Az állami szervek osztályozásának problémája. Hozzászó-
lás Tatár Kiss Lajos: "A járási tanácsok szerepe és ha-
táskörének néhány problémája" címen a Magyar Jogász Szö-
vetség V. - Siófokon 1958. május 17-19-én tartott -
Kongresszusán elhangzott előadáshoz. 150-151 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. Tansegédlet a ma-
gyar államigazgatási jog c. tárgynoz. I. Általános rész:
276.; II. Különös rész: 279-489 pp. /:1958/1959. tanév
1-2. félév:/ Kézirat. Soks. Budapest. Felsőoktatási
Jegyz. V. 1958.

Tíz éves a Magyar Népköztársaság alkotmánya. A TIT jogi
szakosztályai országos választmányának II. ülése. Való-
ság I-1959. 4. sz. 136-140 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Pótfüzet az államigazgatási jogszabálygyűjtemény álta-
lános és különös részéhez /:1959/1960. tanév:/ Kézirat.
Soks. Budapest, Felsőoktatási Jegyz. V. 1959. 46 p.
ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Fábián L.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Ténymegállapító tanulmány tapasztalataiból, különösen a
koordinációról. Állam és Igazgatás IX-1959. 213-219 pp.

Az államapparátus reformja a Bolgár Népköztársaságban.
Állam és Igazgatás IX-1959. 625-629 pp.

/:Társszerzőként és társszerkesztőként:/:

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai és
dolgozói részére. Tánácsics Kiadó. 1959. I. kötet 930 p.;
II. kötet 630 p.

/:Társszerzőként:/:

Községi iparigazgatás. Ténymegállapító tanulmány. In:
Veszprém Megye Községeinek komplex vizsgálata 1958-1959.
II. kötet. 1-20 pp.

Tanulmányok a Horthy-korszak államáról és jogáról. KJK.
Budapest, 1958. Szemle. Társadalmi Szemle. XIV-1959.
10. sz. 175. p.

Rezvitie szovetov Vengerszkoj Narodnoj Reszpubliki. /:A
tanácsok fejlődése a Magyar Népköztársaságban:/ Szovetsz-
koe Goszudarsztvo i Pravo, 1960, Nr. 5. 92-102 pp.

A tanácsrendszer fejlesztése a Magyar Népköztársaságban.
A TIT jogi szakosztályainak kiadása. /:TIT házi soks.:/
1960. 25 p.

Az iparigazgatás átépítése a szocialista államokban. A
TIT jogi szakosztályainak kiadása. /:TIT házi soks.:/
Budapest. 1960. 15 p.

A helyi szovjetek szerepe az iparigazgatásban. Állam és Igazgatás. X-1960. 833-843 pp.

Új feladatok a jogi ismeretterjesztésben. A TIT Jogi Választmányának 1960. május 12.-iki ülése. Jogi Tájékoztató I-1960. 3-4. sz. 1-10 pp.

A szocialista állam fejlődésének sajátosságai a kommunizmus általánosan kibontakozó építésének korszakában. Jogi Tájékoztató II-1961. 2-3. sz. 44-62 pp.

A társadalom szerepének növekedése a szovjet állami életben. Külföldi Jogi Cikkgyűjtemény I-1961. 103-111 pp.

/:Lévai I.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jogeset- és iratmintatár. /:1961/1962. tanév:/ Kézirat. Soksz. Budapest, Tankönyvkiadó. 1961. 276 p.

Ananov, J.N.: Minisztersztva v SzSzsZR /:A minisztériumok a Szovjetunióban:/, Moszkva, Goszjurizdat, 1960. 287 p. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XI-1961. 778-785 pp.

A szovjet iparigazgatás szervezete. Kandidátusi disszertáció tézisei. Budapest. Akad. házi soksz. 1961. 34 p.

A szovjet iparigazgatás szervezete. Kandidátusi disszertáció. Megvéde 1961. március 31. 524 p.

A szocialista államapparátus szervezeti és működési elvei. A TIT jogi szakosztálya kiadványa. /:TIT házi soksz.:/ Budapest, 1961. 20 p.

/:Társszerkesztőként és társszerzőként:/:

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai részére. I. Pótfüzet. Tánacsics Kiadó, Budapest, 1961. 272 p.

Hozzászólás: Viski László: "A közuti közlekedéssel kapcsolatos bűncselekmények egyes jogi problémái" címen az I. közuti konferencián tartott előadásához. In: Országos közlekedésjogi konferencia. Közzéteszi a Magyar Jogász Szövetség Somogy Megyei Szervezete. Kaposvár, Somogy m. ny. 1961. 151-170 pp.

Az állam fejlődése a kommunizmus építésének időszakában. Pártélet VII-1962. 4. sz. 66-74 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tárgyhöz. /:1.:/Általános

rész 224 p.; /:2:/ Különös rész 274 p. Budapest. Tankönyvkiadó. Soksz. 1962-1963. EKTE Állam- és Jogtudományi Kar.

A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet kerekasztalkonferenciája. Állam és Igazgatás XII-1962. 66-68 pp.

/:Lévai I.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási szervezetünk grafikus ábrázolása. Tansegédlet, Budapest, Tankönyvkiadó, 1962. 72 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szerk. Szamel L. /:Egyetemi jegyzet:/ Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó, soksz. 1962. 317 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

Rapport sur le sujet 3.: L'organisation gouvernementale pour le développement économique. 12. Congres International des Sciences Administratives. Vienne, 1962. Közzéteszi az Államigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszék, mint a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet tagja. Budapest, Soksz. 1962. 21 p.

A demokratikus centralizmus érvényesülésének elméleti alapjai az iparigazgatásban. Állam és Igazgatás XII-1962. 345-359 pp.

A demokratikus centralizmus érvényesülése az iparigazgatásban. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. 1962. Tomus III. Fasc. 1. 3-20 pp.

Államunk fejlődése a szocializmus teljes felépítése időszakában. Tanácsok Lapja. 1962. 19. sz. 2-3 pp.

/:Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Általános rész. 1-2. kötet. Szerk. Szamel L. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó, 1963. 1. kötet 172 p.; 2. kötet 215 p. Állam- és Jogtudományi Karok.

A szocialista demokrácia és a társadalmi öngazgatás fejlesztése. Jogi Tájékoztató IV-1963. 3-4. sz. 3-28 pp.

Az államigazgatási jog oktatásának tartalma és módszertana. Állam és Igazgatás XIII-1963. 493-504 pp.

A szocialista demokrácia fejlesztése az államigazgatásban, különös tekintettel a társadalmi szervek szerepére. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus V. Fasc. 2. 1963. 21-36 pp.

Az államigazgatási jog egyetemi oktatásának elméleti és módszertani kérdései. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus V. Fasc. 1. 1963. 31-44 pp.

A XII. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszus /:Bécs, 1962. jul. 16-20.:/. Állam és Igazgatás XIII-1963. 72-73 pp.

L'elaboration scientifique des questions de méthode et d'organisation dans la planification Hongroise. La Scuola in Azione. 1963. 14. sz. 113-120 pp.

A szocialista demokrácia és a társadalmi öngazgatás fejlesztése. TIT Országos Jogi Választmány kiadása. 1963. 50 p.

/:Társszerzőként:/: Városi tanácsok kézikönyve. Kiadja Debrecen, Miskolc, Pécs és Szeged megyei jogú város tanácsának Végrehajtó Bizottsága. Szerk. Szamel L. Pécs, 1963. 248 p.

/:Társszerzőként:/: Községi tanácsok kézikönyve. Kiadja a Közalkalmazottak Szakszervezete. Budapest. 1963. 237 p.

Dallos F.: A tanácsok a szocialista demokrácia szervei. Budapest, Kossuth Kiadó. 1964. 356 p. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XIV-1964. 753-756 pp.

Az állam- és jogtudományok helyzetéről és feladatairól. Állam és Igazgatás XIV-1964. 817-824 pp.

A legfelső állami vezető testületek apparátusának szerepe a tanácsok irányításában. Tanácsok Lapja. 1964. XV. 22. szám.

Az államigazgatás és az államigazgatási jog tudományos kutatásának és oktatásának néhány problémája. Studia Juridica, Pécs. Publ. 33. Tankönyvkiadó, Budapest. 1964. 77-82 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

L'organisation administrative des entreprises publiques. Magyar Nemzeti Jelentés a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet XIII. /Párizs/ Kongresszusa 3. témaköréhez. 1964-/:1965.:/. 70 p.

Le proces de la généralisation de la démocratie socialiste dans le système administratif de la Hongrie. Annales Univ. Sci. Budapest. Sectio Juridica. Tomus VI. 1965. 17-39 pp.

A magyar tanácsrendszer fejlődésének monografikus feldolgozása. Dr. Dallos Ferenc: "A tanácsok a szocialista demokrácia szervei" című könyvének ismertetése. Tanácsok Lapja. XVI-1965. 4. sz.

/:Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L. társszerzőkkel:/: MAGYAR ÁLLAMIGAZGATÁSI JOG. Általános rész. Egyetemi tankönyv. Tankönyvkiadó, Budapest, 1966. 571 p.

Társadalmi szervek szerepe államigazgatásunk demokratizmusának fejlesztésében. Állam és Igazgatás XVI-1966. 25-36 pp.

Die Rolle der gesellschaftlichen Organe in der Entwicklung des Demokratismus unserer Staatsverwaltung. Annales Univ. Sci. Budapest, Tomus VII. 1966. 21-36 pp.

/:Társszerzőként:/: Tanácsok kézikönyve. Kiadja a Hazafias Népfront és a Közalkalmazottak Szakszervezete. Budapest. 1967. 304 p.

A szocialista demokrácia általánossá válásának folyamata a magyar államigazgatási rendszerben. A Tiszántúli Jogásznapi keretében 1964 szeptember 11-én elhangzott előadás. Kiadta a Szatmár Megyei Tanács VB Titkársága. Nyiregyháza, 1966. 1-27 pp.

L'adaptation de l'administration a l'évolution sociale /:personnel:/: A közigazgatás alkalmazkodása a modern társadalmi feltételekhez. /:személyzeti vonatkozások:/ Nemzeti jelentés a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet Kerekasztal Konferenciáján. Koppenhága, 1967. július. 21 p.

/:Társszerzőként és társszerkesztőként:/:

Államigazgatási jogeset- és iratmintatár. Budapest, Tankönyvkiadó. Soksz. 1968. 367 p. Állam- és Jogtudományi Karok.

Otnosenie mezsdu predpriyatijami i organami goszudarsztvennogo upravlenija v novej sziszteme hozjasztvennogo upravlenija. Annales Univ. Sci. Budapest. Tomus X. 1968. 43-62 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Adaptation of Public Personnel Administration to Changes in Society in the Hungarian Peoples Republic. Magyar nemzeti jelentés a XIV. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszusra. Dublin, 1968. szeptember. A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet Magyar Nemzeti Szekciójának

kiadása. Budapest. 1968. 60 p.

/:Madarász T.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Magyar Államigazgatási jog. Különös rész. II. kötet. Szerk. Szamel L. A népgazdasági igazgatás. Egységes jegyzet. Kézirat. Budapest. Tankönyvkiadó. Soksz. 1969. 131 p. Állam- és Jogtudományi Karok.

Az államigazgatási tevékenység néhány elméleti kérdése a gazdaságirányítás új rendszerében. Állam és Igazgatás XIX-1969. 680-693 pp.

A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet XIV. Kongresszusa. Dublin, 1968. szeptember. Állam és Igazgatás XIX-1969. 92-96 pp.

Tudományos mű a hatósági tevékenységről és a hatósági szervezetről. Tanácsok Lapja XX-1969. 5. sz. 4 p.

A magyar államiság ujjaszületése. Tanácsok Lapja XX-1969. 26. sz. 1 p.

/:Kovacsics J.-Nagy Tibor Gyula társszerzőkkel:/:

BEVEZETÉS A SZERVEZÉSTUDOMÁNYBA. Egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó. Budapest. 1970. 314 p.

/:Takács I. társszerzővel:/:

Államjogi és államigazgatási jogi alapismeretek. Felsőfokú Pénzügyi és Számviteli Szakiskola kiadása. Tankönyvkiadó. Budapest, 1970. 152 p.

V.I. Lenin a bürokratizmusról és az ellene való harc eszközeiről. Állam és Igazgatás XX-1970. 213-222 pp.

Az igazgatástudomány szerepe az államigazgatási rendszerünk fejlesztésében. Állam és Igazgatás XX-1970. 706-713 és 799-814 pp.

Az államigazgatási munka hatékonysága és a szervezéstudomány. Belügyi Szemle 1970. 9. sz. 41-45 pp.

A szocialista államigazgatás néhány kérdése. In: Az ELTE évkönyve 1970. A hazánk felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulóján rendezett ünnepeken és tudományos ülészekon elhangzott előadások és hozzászólások. Bp. ELTE Soksz. 1970. 115-131 pp.

Organ goszudarsztvennogo upravlenija. Annales Univ. Sci. Budapest. 1969. Tomus XI. 21-44 pp.

Szervezéstudományi Konferencia. Magyar Hirlap. 1970. 12. sz. 2 p.

Az igazgatástudomány szerepe államigazgatási rendszerünk fejlesztésében. /:Szervezéstudományi konferencia 1970. június 11-12.:/ In: Szervezéstudomány és Államigazgatás. Tanácsok Könyvtára 3. sz. Kiadja a Hazafias Népfőnt, a Közalkalmazottak Szakszervezete és a Minisztertanács Tanácsai Hivatal. Kecskemét, Bács-Kiskun M. Ny. v. 1970. 7-36 pp.

Le role de la science administrative dans le developpement du système hongrois de l'administration d'Etat. Acta Juridica. Tomus 13. 1971. 25-57 pp.

/:Társszerzőként:/: La participation des usagers ou des personnes directement intéressées a l'administration. Section Nationale Hongroise de l'Institut des Sciences Administratives. Budapest. ELTE soksz. 1971. 43 p.

A tanácsai szakigazgatási szervek központi irányítása. Állam és Igazgatás XXI-1971. 152-164 pp.

Stainov, Petko: Zascita na prirodata. Szofija, Izdat. Bölgarszkata. Akad. na. Naukite. 1970. /:A természetvédelem jogi kérdései.:/ Szemle. Állam és Igazgatás XXI-1971. 664-665 pp.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Politique et administration du logement in Hongrie. Revue Internationale des Sciences Administratives. 1971. XXXVI. No. 4. 302-310 pp.

/Szatmári L. társszerzővel:/:

Az államigazgatási személyzet képzése és továbbképzése a világ országaiban. Tanácsok Könyvtára. Tanácsai Dokumentumok 5. sz. Bp. Bács-Kiskun M. Ny.V. 1972. 329 p.

/:Szatmári L. társszerzővel:/:

Magyar Nemzeti Jelentés a lakásügyi igazgatásról tartott nemzetközi konferenciára. In: L'administration des logements fournis par les pouvoirs publics. Martinus Nijhoff, La Haye /:Hága:/, 1971.

A tudományos technikai forradalom és az államigazgatás. Jogtudományi Közöny XXVII-1972. 10. sz. 485-491 pp.

A tanácstörvény hatásköri rendelkezései értelmezésének néhány kérdése. Állam és Igazgatás XXII-1972. 437-445 pp.

/:Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L. társszerzőkkel/:

Magyar Államigazgatási Jog. 2. Különös rész. Szerk. Szamel L. Tankönyvkiadó. Budapest, 1972. 392 p.

A tudományos technikai forradalom és az államigazgatás. In: Az ELTE Evkönyve. Budapest. 1972. 105-123 pp.

A fővárosi jogalkotás és a demokratizmus. Magyar Hírlap. 1972. július 23.

Tudományos technikai forradalom és az államigazgatás demokratizmusa. Magyar Hírlap. 1972. március.

/:Szatmári L. társszerzővel/:

Le permis de construire en Hongrie. In: J. Stassen: Le permis de construire étude comparative. Institut International des Sciences Administratives. Martinus Nijhoff. 1972. 203-231 pp.

L'administration socialiste et l'économie. Annales Univ. Sci. Budapest. Tomus XV. 1973. 3-27 pp.

Recht und System des öffentlichen Dienstes in der Ungarischen Volksrepublik. In: Kaiser-Mayer-Ule: Recht und System des öffentlichen Dienstes. Band 3. Nomos Verlagsgesellschaft. Baden-Baden. 1973. 277-339 pp.

/:Szalai Éva-Szatmári L. társszerzőkkel/:

A nagyvárosi agglomerációk és az államigazgatási rendszer a világ országaiban. Budapest. 1973. 216 p. ELTE Államigazgatási Jogi Tanszék. Államigazgatási rendszerek a világ országaiban. Összehasonlító tanulmányok c. tanszéki sorozat 1. sz.

Az államigazgatás fejlesztésének tudományos megalapozása. Jog és Társadalom. 1973. 69-88 pp.

A szocialista államigazgatási rendszer és az állampolgár kapcsolatának alapkérdései. In: Az állampolgár és a hivatalos személy. Az ELTE Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszéke. Tudományos Tanácskozások és Viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi - Államigazgatási jogi Tanszékeinek szimpoziuma 1973. október. Budapest. 1974. 90-119 pp. /:Grazsdanyin i dolzshoszthoje v szocialiszticeszkom goszudarsztvo. Leningrad. 23-33 pp. 1974.:/

A jogalkotás és jogalkalmazás magasabb színvonaláért. Tanácsok Lapja 1974. 10. szám.

/:Társszerzőként/:

The administrative aspects of regionalisation within the State. Magyar Nemzeti jelentés a XVI. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszusra

az 1. sz. tárgyhoz. A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet Magyar Nemzeti Szekciójának kiadása. Budapest. 1974. 89 p.

/Társszerzőként Madarász Tiborral-Toldi Ferencsel, egyben szerkesztőként/:

ÁLLAMIGAZGATÁSI JOG. Általános Rész. A Rendőrtiszti Főiskola tankönyve. Kiadja a BM Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnöksége. Budapest. Zrínyi Nyomda. 1975. 566 p.

Az államigazgatási jogi szabályozás egyes kérdései. In: "Az államjog és államigazgatási jogi szabályozás továbbfejlesztésének időszzerű kérdései." ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos Tanácskozások és Viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi - Államigazgatási Jogi Tanszékeinek Szimpoziuma. 1974. december. Szerk.: Berényi S.-Schmidt P. 1976. 60-70 pp.

Az urbanizáció hatása a közigazgatásra. Városépítés. 1976. 1-2. sz.

Vliv urbanizace na státni sprava. Správní Pravo 1976. No. 6. 349-356 pp.

Szisztém adminisztratívnuh aktov v oblaszti rukovodstva narodnum hozjajsztvom VNR. /:Az igazgatási aktusok rendszere a népgazdaság irányításának területén a Magyar Népköztársaságban.:/ In: "Upravlenie i pravo. Izdatelsztvo Moszkovszkogo Universzita. 1977. 80-91 pp. Az 1975-ben ápr. 24-26-án Várnában tartott nemzetközi szimpoziumon elhangzott előadás.

Az urbanizáció hatása az államigazgatásban. Állam és Igazgatás XXVI-1976. 1-2. szám 47-61 és 155-174 pp.

A többlépcsős képzés lehetőségei a közigazgatási és jogi felsőoktatásban. Felsőoktatási Szemle. XXV-1976. 280-282 pp.

Az államigazgatási káderképzés és a felsőoktatás. In: "A többszintű képzési rendszer fejlesztése Magyarországon." Felsőoktatási Pedagógiai Tanulmányok. Bpest. 1976. 111-139 pp.

2.

+ Dr. L é v a i I m r e
egyetemi adjunktus

/:Bede Béla társszerzővel:/:

Hatályos jogszabályok mutatója. 1945-1957. Közgazdasági Kiadó. Bpest, 1958. 208 p. Szemleclikk. Magyar Jog V-1958. 378-380 pp.

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai és dolgozói részére. Közalkalmazottak Szakszervezete. 2. kiadás. I. kötet. Bp. ny. sz. 905 p. Szemleclikk. Magyar Jog. VI-1959. 282-283 pp.

A társadalmi biráskodás néhány elvi kérdése hazánkban. Jogi Tájékoztató I-1960. 1-2. sz. 18-28 pp.

/:Társszerzőként:/: Ügyészi iratmintatár. Kiadja a Legfőbb Ügyészség Titkárságának dokumentációs Csoportja. Budapest, 1960. 259 p.

/Társszerzőként:/: Hatályos jogszabályok gyűjteménye 1945-1958. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1960. I. kötet 407 p., II. kötet 780 p., III. kötet 1136 p., IV. kötet 368 p.

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jogeset és iratmintatár. 1961/1962. tanév. Kézirat. Soksz. Budapest, Tankönyvkiadó. 1961. 276 p.

Utmutató az államigazgatási jog: 1. általános részéhez /:17 p.:/, 2. különös részéhez /:23 p.:/. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó, 1962.

/Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási szervezetünk grafikus ábrázolása. Tansegédlet. Budapest. Tankönyvkiadó. 1962. 72 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

Az általános és különös eljárási szabályok kapcsolata. Állam és Igazgatás XII-1962. 927-936 pp.

A szocialista demokratizmus kiszélesítése és a jogorvoslat néhány kérdése. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. 1963. Tomus V. Fasc. 2. 139-151 pp.

Államigazgatási eljárás - pénzügyi eljárások. Pénzügy és Számvitel VIII-1964. 871-877 pp.

A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet Magyar Nemzeti Szekciójának ülése. Állam és Igazgatás XIV-1964. 662-663 pp.

Átdolgozta és szerkesztette /:Ivánics I.-Madarász T.-Szücs I. társszerzőkkel:/: Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L.: Magyar államigazgatási jog. Különös rész: /:Szerk. Szamel L.:/ 1962-ben kiadott jegyzetét. Kézirat. Átdolgozott kiadás. Budapest. Tankönyvkiadó. 1965. 362 p.

A községi végrehajtó bizottsági elnöki tisztség társadalmi munkában való ellátásának néhány kérdése. Hajdu-Bihar-megyei tényvizsgálat tapasztalatai. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus X. 1968. 159-176 pp.

A szocialista alkotmányok fejlődése. KJK. Budapest. 1966.

3.

Dr. Madarász Tibor
egyetemi docens, kandidátus

A működési határfok vizsgálata és elemzése mint az igazgatás egyik eszköze. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus V. Fasc. 2. 1963. 153-176 pp.

A kis községek tanácsainak fejlesztési problémái egy Vas megyei vizsgálat tükrében. Állam és Igazgatás XIII-1963. 828-845 pp.

A városi mezőgazdasági igazgatás átalakítása. Állam és Igazgatás XIV-1964. 6. sz. 481-494 pp.

/:Lévai I.-Ivancsics I.-Szűcs I. társszerzőkkel/: átdolgozta: "Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L.: Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szerk.: Szamel L." című 1962-ben kiadott jegyzetet. Kézirat. Átdolgozott kiadás. Budapest. Tankönyvkiadó, 1965. 362 p.

A járási jogu városok igazgatási szükségletei a hatósági ügyek terén. Állam és Igazgatás XV-1965. 600-614 pp.

Az államigazgatási munka hatékonyabbá tételének néhány módszeréről. Belügyi Szemle III-1965. 11-19 pp.

Sikeres kísérlet az államigazgatási statisztika módszertani megalapozására. Jogtudományi Közlöny XX-1965. 510-513 pp.

Fel szólalás a székesfehérvári államigazgatási értekezleten. Tanácsok Lapja XVI-1965. 4. sz.

Hozzászólás: "A városvezetés korszerű módszerei" tárgykörben tartott anketon elhangzottakhoz. In: "A városvezetés korszerű módszerei". Kiadja a Székesfehérvári Városi Tanács VB. Székesfehérvár, 1966. 100 p. /:Hozzászólás: 75-79 pp./

A joghallgatók nyári szakmai gyakorlatának továbbfejlesztése. Állam és Igazgatás XVI-1966. 159-164 pp.

A szakigazgatási szervek hatósági tevékenysége a járási jogu városokban. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tom. VIII-1966. 135-153 pp.

Az intézet-irányító államigazgatási tevékenység elemzésének módja. Állam és Igazgatás XVI-1966. 895-909 pp.

A szakigazgatási munka összetétele a járási jogu városokban. Állam és Igazgatás XVII-1967. 808-822 pp.

Korreferátum: "Az igazgatási mechanizmus racionalizálása és az ügyintézés modelljei." A Közalkalmazottak Szakszervezete kiadása. Szerk.: Dux Erikné-Kőrösi Béla. Székesfehérvár, Fejér megyei nyomda, 1967. 72 p + 1.t. /44-53 pp./

A várossal foglalkozó tudományok és az állam- és jogtudomány. Állam és Igazgatás XVIII-1968. 1089-1107 pp.

A városok államigazgatástudományi kategorizálása. Állam és Igazgatás. XIX-1969. 976-987 pp.

Discussions théoriques et didactiques sur le nouveau manuel du droit administratif hongrois. Acta Juridica XI-1969. 187-199 pp.

Városigazgatási tevékenység a járási jogu városokban. Kandidátusi értekezés tézisei. Bp. MTA KESZ /:Soksz.:/ 1969. 40 p.

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel/:

Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szerk.: Szamel L. 2. kötet. A népgazdasági igazgatás. Egységes jegyzet. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó. /Soksz./ 1969. 131 p. /:Állam- és Jogtudományi Karok:/

Városigazgatási tevékenység a járási jogu városokban. Kandidátusi disszertáció. 1969. 679 p. /Mégvédve: 1969. dec. 18.:/

A hatósági tevékenység mérésének elméleti kérdései. In: Szervezéstudomány és államigazgatás. Tanácsok Könyvtára. Tanácsdokumentumok 3. sz. Kiadja a Hazafias Népfőnt, a Közalkalmazottak Szakszervezete és a Minisztertanács Tanácsai Hivatala. Kecskemét. Bács-Kiskun Megyei Nyomda. 1970. 145-197 pp.

A városi tanácsok fejlesztésének perspektívájáról. Korreferátum a Székesfehérvári jogásznapokon. A konferencia iratai. 14 p.

Dr. Kilényi Géza: "Az államigazgatási eljárás alapelvei". Szemleciikk. Állam és Igazgatás. XXI-1971. 468-473 pp.

Városigazgatás és urbanizáció. A városigazgatási tevékenység elméleti modellje. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 1971. 530 p.

A II. foku hatósági ügyintézés. A Szabolcs-Szatmár Megyei

Tanács VB Igazgatási Osztályának, valamint Építési, Közlekedési és Vízügyi Osztályának II. foku hatósági tevékenysége 1966. év III. negyedévében /:Ténymegállapító tanulmányok:/ Államigazgatás a valóságban c. tanszéki sorozat. 2. sz. Egyetemi Sokszorosító, Budapest, 1971. 59+V. pp.

A jogász hivatásra nevelés tapasztalatai az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán. Felsőoktatási Pedagógiai Kutató Központ kiadványa. 1971. 159-187 pp.

Szakigazgatás a városokban. I. kötet. A városi tanácsok szakigazgatási szerveinek feladata. Államigazgatás a valóságban. Ténymegállapító tanulmányok c. tanszéki sorozat 3. száma. ELTE Sokszorosító Üzeme. Budapest, 1971. 162 pp.

/:Társszerző a:/ Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L.-Szatmári L.: Magyar államigazgatási jog. Egyetemi tankönyv. 2. különös rész. Szerk. Szamel L. Budapest. Tankönyvkiadó, 1972. 392 p. /A 92-105 és 149-170 pp-ák/

Elméleti problémák az intézetirányítás szabályozása körében. Állam és Igazgatás XXII-1972. 149-160 és 252-266 pp.

Szakigazgatás a városokban. II. kötet. A városi szakigazgatási tevékenység összetétele. Államigazgatás a valóságban. Ténymegállapító tanulmányok c. tanszéki sorozat 4. sz. ELTE Sokszorosító Üzeme. Budapest. 1972. 112 p.

Le politique urbain et l'administration des villes. Annales Univ. Sci. Budapest. Tomus XV. 1973. 105-120 pp.

A városok és vonzaskörzeteik egységes fejlesztésének tapasztalatai, mai helyzete és jövője. Állam és Igazgatás XXIII-1973. 11. szám. 961-982 pp.

Városigazgatás és urbanizáció. Magyar Hírlap, 1973. március 2. sz.

Az államigazgatási szervek hatáskörének néhány problémája. In: "Az állampolgár és hivatalos személy". ELTE Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszéke. Tudományos tanácskozások és viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszékeinek szimpoziuma. 1973. október. Budapest 1974. 158-169 pp. Grazdanyin i dolzsvosztuje lico v szocialiszticeszkom goszudarsztve Leningrad, 1974. 52-62 pp.

Korreferátum. A jogpolitikai irányelvek érvényesülése

az államigazgatásban c. előadáshoz. In: Magyar Jogász Szövetség VIII. Orsz. Munkaértekezlete. Siófok. Szeged. 1974. 75-80 pp.

/:Berényi S.-Toldi F. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog. Általános Rész. /:A Rendőrtiszti Főiskola tankönyve./ Kiadja a BM Tanulmányi Propaganda és Csoportfőnökség. Budapest. Zrinyi Nyomda. 1975. 566 p.

Az irányítási viszonyok jogi szabályozásának néhány elméleti kérdése. In: "Az államjog és államigazgatási jogi szabályozás továbbfejlesztésének egyes időszaki elméleti kérdései." ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos Tanácskozások és Viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi - Államigazgatási Jogi Tanszékei szimpoziuma 1974. december. Budapest. 78-82 pp.

A szabályozási mód az államigazgatási jogban különös tekintettel a normák fajtáira. In: "A jogalkotás államjogi-államigazgatási jogi kérdései." ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos tanácskozások és viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszékei szimpoziuma. 1975. szeptember. Budapest. 1976. 70-96 pp.

A hatósági munka mérése a községi igazgatásban /Sziráki Ferenc társszerzővel./ Tanácsakadémia TISZI Módszertani Füzetek sorozat 1976/1. Budapest. 1976. 221 p.

Gondolatok az államigazgatási jogi normáról. Jogtudományi Közöny, XXXI. /uj évf./-1976. 6. sz. 300-310 pp.

Az urbanizáció hatása a városigazgatásra. Városépítés, 1976. 1-2. szám, 27-29 pp.

A szabályozási mód fajtái az államigazgatásban. Jogtudományi Közöny, XXXI. /uj évf./-1976. 12. sz. 698-710 pp.

4.

Dr. Mártonffy Károly
tanszékvezető egyetemi tanár,
kandidátus

Jogi oktatásunk új rendje. Városi Szemle XXXII-1946.
421-461 pp.

A II. Országos Magyar Jogászkongresszus. Állam és Köz-
igazgatás I-1949. 372-374 pp.

A magyar közigazgatási jog vázlat. Mártonffy Károly elő-
adásai alapján jegyezte Szatmári Lajos. Kézirat gyanánt.
Budapest. MEFESZ. /:Soksz.:/ 1949. 345 p.

Államigazgatási jog. Egyetemi jegyzet. 1950/1951. tanév.
1-2. félév. Kézirat gyanánt. Általános és különös rész.
Budapest. VKM. 2. számú Jegyzetsokszorosító-/:soksz.:/
1950. 453 p. Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Jog-
és Államtudományi Kar Jegyzetei.

Az új illetményrendszer és a tudómunka díjazása. Jogtu-
dományi Közlöny V-1950. 105-108 pp.

/:Beér J.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog. Kézirat gyanánt. Egyetemi jegyzet.
1951/1952. tanév 1. félév. Budapest, Tankönyvkiadó Jegy-
zetsokszorosító. /Soksz.:/, 1951, 186 p.

Az új lengyel alkotmány. Jogtudományi Közlöny VII-1952.
11. sz. 484-488 pp.

"Anyanyelvünk ápolása az egyetemeken és főiskolákon".
Németh Lajos tanulmánya a Felsőoktatási Szemle 1954. évi
/III. évf./ 7-8. számának 315-323. oldalán. / Hozzászólás
a Fenti tanulmányhoz. Felsőoktatási Szemle III-1954. 12.
sz. 559-563 pp.

/:Beér J.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog. Egyetemi jegyzet. Szerk. Beér J.
Budapest, Tankönyvkiadó. /:Soksz.:/ 1952.

a/ Beér J.-Mártonffy K.: Államigazgatási jog.
Különös rész. I. Népgazdasági igazgatás.
ELTE Állam- és Jogtudományi Kar jegyzetei
112 p.

b/ Martonyi János: Államigazgatási jog. Kü-
lönös rész. II. Szociális és kulturális

igazgatás. 57 p.

c/ Beér J.-Szamel L.: Államigazgatási jog.
Különös rész. III. Honvédelmi és politi-
kai igazgatás. 57 p.

Sztugenyikin, Sz.Sz.: A szovjet államigazgatási jog.
Egyetemi tankönyv. Budapest, Tankönyvkiadó. 1951. 289 p.
Szemlecikk. Állam és Igazgatás IV-1952. 7. sz. 372-385 pp.

A 60 éves Rákosi Mátyás. /:A Budapesti Állam- és Jogtu-
dományi Kar 1952. március 9-iki ünnepélyén elhangzott be-
széd.:/ Állam és Igazgatás IV-1952. 3. sz. 113-121 pp.

/:Beér J.-Csizmadia A.-Faith T.-Kovács I.-Martonyi J.-
Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Kézirat. Általános és külö-
nös rész. Szerk. Beér J. Kézirat. Felsőoktatási Jegyzet-
ellátó V. Budapest. 1954. 788 p.

Az államigazgatás dolgozóinak bér és munkaügyi kérdései.
/:Kiadja a:/ Közalkalmazottak Szakszervezete. Budapest.
Népszava. 1954. 184 p. Szemlecikk. Állam és Igazgatás
VII-1955. 298-300 pp.

/:Beér J.-Csizmadia A.-Faith T.-Kovács I.-Martonyi J.-
Szamel L.-Toldi F. társszerzőkkel:/:

Magyar Államigazgatási Jog. Általános és Különös Rész.
Szerk. Beér J. Kézirat. Felsőoktatási Jegyzetellátó V.
Budapest. 1955. Általános rész I. kötet 105 p; II. kötet
279 p.; Különös rész I. kötet 65 p; II. kötet 218 p.

A magyar pénzügyi jog főbb kérdései. Szerk. Horváth Ró-
bert. Szemlecikk. Jogtudományi Közlöny IX- /új évf./1954.
498-500 pp.

A szocialista magyar államigazgatás és államigazgatási jog
tiz éve. ELTE Évkönyve. 1955. Tankönyvkiadó, Budapest,
1956. 551-567 pp.

Bevezetés a városi tanácsok időszerű kérdéseiről tartott
ankétón. In: A városi tanácsok időszerű kérdései. /:1956.
február 23-25. között Debrecenben tartott ankét anyaga:/
Szerk. Toldi Ferenc. Alföldi Ny. Debrecen. 1957. 6-10 pp.

Az állami felügyelet határai. In: A városi tanácsok idő-
szerű kérdései. 103-113 pp.

Die neuen Staatsverwaltungsfunktionen und der Staats-
dienst. Annales Univ. Sci. Budapest. Sectio Jur. I-1959.
149-173 pp.

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai és dolgozói részére. Szemleciikk. Állam és Igazgatás IX-1959. 7. sz. 557-559 pp.

A közszerológálati jog szabályozása a Magyar Tanácsköztársaságban. Jogtudományi Közöny XV-1960. 6. sz. 301-312 pp.

A nő a közszerológálatban. Állam és Igazgatás. X-1960. 6. sz. 301-312 pp.

Pravovoje uregulirovanje goszudarsztvennoj szluzsvü Vengerszkoj szovjetszkoj Respublike /:A közszerológálat jogi szabályozása a Magyar Tanácsköztársaságban:/ Annales Univ. Sci. Budapest. Tomus II. /1960/ Sectio Juridica. 1961. 67-87 pp.

5.

Dr. Nagy Tibor Gyula
egyetemi adjunktus

Szervezeti típusok a magyar pénzügyi igazgatásban. Pénzügy és Számvitel IX-1965. 796-804 pp.

Mesztñie szovetü na szovremennom étape. Red. Gajdukov, D.A.-Sztarovojtov, N.G. /:A helyi tanácsok időszerű kérdései a Szovjetunióban./ Moszkva, Izdat. "Nauka", 1965. 347 pp. Szemleciikk. Állam és igazgatás. XVI-1966. 177-182 pp.

A VII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia. Állam és Igazgatás. XV-1965. 567-571 pp.

/:Berényi S.-Balogh M.-Ivancsics I.-Madarász T.-Szatmári L.-Szücs I.-Verebélyi I. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jogeset- és iratmintatár. Egységes egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó. Budapest, 1968. 365 p.

/:Verebélyi Imre társszerzővel:/:

Berényi-Martonyi-Szamel-Szatmári: Magyar államigazgatási jog. Általános rész c. egyetemi tankönyv tudományos vitája. Állam és Igazgatás XIX-1969. 184-190 pp.

/:Berényi S.-Kovacsics J. társszerzőkkel:/:

Bevezetés a szervezéstudományba. Egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest. 1970. 314 p.

Madarász T.: Városigazgatási tevékenység a járási jogu városokban. Kandidátusi értekezés vitája. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XX-1970. 1. sz. 87-91 pp. és Magyar Tudomány 1970. 477 p.

Döntés előkészítés néhány kérdése a hatósági jogalkalmazó tevékenységben. /Szervezéseméleti megközelítés./ Állam és Igazgatás XXI-1971. 422-435 pp.

Tihomirov Ju.A.: Vlaszt'i upravlenie v szocialiszticeszkon obszcsesztve. Moszkva. Izdat. "Juridiceszszkaja literatura" 1968. 197 p. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XX-1970. 179-187 pp. /:Hatalom és igazgatás a szocialista társadalomban./:

/:Verebélyi I. társszerzővel:/:

Igazgatástudomány a Szovjetunióban. Tihomirov Ju. előa-

adása: Igazgatástudományi Kutatások a Szovjetunióban. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszékei mellett működő tudományos munkaközösségben tartott előadás és vita ismertetése. Állam és Igazgatás XXII-1972. 275-281 pp.

Az automatizált irányítási rendszerek szervezeti és jogi kérdései a Szovjetunióban. Állam és Igazgatás XXIV-1974. 451-460 pp.

6.

Dr. Pécsvárad János
egyetemi adjunktus

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog kiegészítő része. Kiegészítés az 1952/1953. évi egyetemi jegyzethez. Soks. Budapest. Felsőoktatási Jegyzetellátó V. 1953. 37 p.

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Társadalmi és állami szerveink iskoláztatási munkája a fővárosban. Állam és Igazgatás V-1953. 267-276 pp.

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

Kiegészítés a magyar államigazgatási jog c. egyetemi jegyzet /:1954/1955. tanév 2. félév:/ különös részéhez. Lezárva 1955. február 28. Soks. Felsőoktatási Jegyzetellátó V. 1955. 40 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Szerzői munkaközösségben:/:

Államigazgatási utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai részére. Kiadja a Közalkalmazottak Szakszervezete. Budapest. 1955. 1248 p.

A Horthy-rendszer testületi önkormányzatairól. In: Tanulmányok a Horthy-korszak államáról és jogáról. KJK. Budapest 1958. 94-108 pp.

7.

Dr. Szalai Éva
egyetemi tanársegéd

A megyék közötti területi koordináció. Állam és Igazgatás XXII-1972. 534-546 pp.

/:Berényi S.-Szatmári L. társszerzőkkel:/:

A nagyvárosi agglomerációk és az államigazgatási rendszer a világ országaiban. ELTE Államigazgatási Jogi Tan-szék. Összehasonlító tanulmányok. Szerk. Berényi S. Államigazgatási rendszerek a világ országaiban. Budapest. 1973. 216 p.

Tallózás az V. éves joghallgatók államigazgatási jogi szakdolgozatai között. Állam és Igazgatás XXIII-1973. 9. sz. 1146-1151 pp.

/:Fűrész K.-Zoltán E. társszerzőkkel:/:

Államjogi és államigazgatási jogi tudományos tanácskozás Leningrádban. Állam és Igazgatás XXIV-1974. 3. sz. 275-283 pp.

Az állampolgár, mint ügyfél helyzete az államigazgatási eljárásban. In: "Az állampolgár és hivatalos személy". Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi - Államigazgatási Jogi Tanszékeinek szimpoziuma 1973. október. Budapest. 1974. 211 p. ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. 180-192 pp.

/:Dezső Márta társszerzővel:/:

Az államigazgatási jogalkotás törvényességének problémái. Állam és Igazgatás XXV-1975. 9. sz. 848-854 pp.

8.

+ Dr. Szatmári Lajos
egyetemi tanár
kandidátus

A nyári termelési gyakorlatot kormányzatunk a jogi felső-
oktatásba is bevezette. Jogtudományi Közlöny VI-1951. 483-
485 pp.

/:Berényi S.-Pécsváradi J. társszerzőkkel:/:

A Magyar Népköztársaság fontosabb törvényei és kormány-
határozatai. Szerk. Halász Pál. Bp. Jogi Kiadó. 1952.
303. p. Szemleclikk. Állam és Igazgatás. IV-1952. 3. sz.
167-168 pp.

/:Berényi S.-Pécsváradi J. társszerzőkkel:/:

A Magyar Népköztársaság új minisztériumai. Állam és Igaz-
gatás. IV-1952. 3. sz. 159-166 pp.

Az államigazgatási jog rendszere. /:Az általános és külö-
nös rész problémája és tárgyalásának módja.:/ In: Tanul-
mányok az állam és jog kérdései köréből. Szerk. Móra
Mihály. Budapest. Jogi Kiadó. 1953. 339 p. ELTE Állam-
és Jogtudományi Karának kiadványai. 1.:/ 164-180 pp.

/:Berényi S.-Pécsváradi J. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jog kiegészítő része. Kiegészítések az
1952/1953. évi egyetemi jegyzethez. Budapest. Felsőokta-
tási Jegyz. V. /:soksz.:/ 1953. 37 p.

/:Berényi S.-Pécsváradi J. társszerzőkkel:/:

Társadalmi és állami szerveink iskoláztatási munkája a
fővárosban. Állam és Igazgatás V-1953. 267-276 pp.

A helyi vállalatok helyzete, irányításuk problémái. Ál-
lam és Igazgatás. VI-1954. 515-524 pp.

Erdei József-Biró Dénes-Riesz Miklós: A magyar államigaz-
gatási jog alapjai. Különös rész. Pénzügyi alapismeretek.
Bp. Jogi Kiadó. 1954. 107 p. /:A Tanácsakadémia tanköny-
ve.:/ Szemleclikk. Jogtudományi Közlöny. IX-1954. 324-326
pp.

/:Berényi S.-Pécsváradi J. társszerzőkkel:/:

Kiegészítés a magyar államigazgatási jog című egyetemi
jegyzet /:1954/1955. tanév 2. félév:/ különös részéhez.

Lezárva 1955. febr. 28. Szerk. Beér J. Budapest. Felsőoktatási Jegyz. V. /:soksz.:/ 1955. 40 p. /:ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.:/

A lengyel államigazgatási jogi tankönyv bírálata. Állam és Igazgatás. VII-1955. 92-95 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Az "Állam és Igazgatás" című folyóirat munkájáról. /:Az MDP III. Kongresszusa óta megjelent számok értékelése.:/ Társadalmi Szemle X-1955. 6. 114-119 pp.

/:Társzerzőként és társszerkesztőként:/:

Államigazgatási utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai részére. Közalkalmazottak Szakszervezete kiadása. Budapest. 1955. 1248 p.

A jogászi munka jelentősége az államigazgatásban. Közalkalmazottak Évkönyve. 1956. 34-40 pp.

Korreferátum a Magyar Jogász Szövetség 1955. évi hévizi vándorgyűlésén Kovács Tibor: "Szakigazgatási szervek hatósági jogköre" című előadásához. Magyar Jogász Szövetség kiadványa. 1955. 27-32 pp.

/:Társzerzőként Weltner A.-ral:/:

Az Állam- és Jogtudományi Kar Módszertani Bizottságának munkájáról. Felsőoktatási Szemle. V-1956. 296-300 pp.

A városgazdálkodási feladatok sajátossága. A városgazdálkodás és a tömegkapcsolatok. In: A városi tanácsok időszerű kérdései. Debrecen. Alföldi Ny. 1957. Szerk.: Toldi Ferenc. 306-310 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog című tárgynhoz. 1. Általános rész. 2. Különös rész. /:1958/1959. tanév 1-2. félév.:/ Kézirat. Budapest. Felsőoktatási Jegyz. V. /:soksz.:/ 1958. I. kötet 276 p., II. kötet 279-489 pp.

A közszolgálati alkalmazott fogalmának meghatározása. Vitaindító előadás a Magyar Közalkalmazottak Szabad Szakszervezetének "Az államigazgatás néhány kérdése és a közalkalmazottak munkajogi helyzetéről" tartott ankétján. Budapest. 1958. 10-29 pp.

A területi önkormányzat egyes kérdései a Horthy-rendszerben. In: "Tanulmányok a Horthy-korszak államáról és jogáról". Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 1958. 78-96 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Pótfüzet az államigazgatási jogszabálygyűjtemény általános és különös részéhez. /:1959/1960. tanév.:/ Kézirat. Budapest. Felsőoktatási Jegyz. V. /:soksz.:/ 1959. 46 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Berényi S.-Fábián L. társszerzőkkel:/:

Ténymegállapító tanulmány tapasztalataiból különösen a koordinációról. Állam és Igazgatás IX-1959. 213-219 pp.

/:Fonyó A. társszerzővel:/:

A közadózási kriminalitás kérdései. 1. A pénzügyi büntetőjog. 2. A pénzügyi szabálysértések. In: Adózás és alapkérdései. Tanulmánygyűjtemény. Budapest, Közgazdasági Kiadó. 1959. 475-498 pp.

/:Társzerzőként:/:

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai és dolgozói részére. Táncsics Kiadó. 1959. I. kötet 930 p. II. kötet 630 p.

/Tiz/ 10 éves a Magyar Népköztársaság alkotmánya. A "Falusi Füzetek" c. sorozatban. Közzéteszi a TIT jogi szakosztálya. Budapest. 1960. 34 p.

Törvényhozási krónika. Valóság II-1959. 6. sz. 93-95 pp.

Törvényhozási krónika. Valóság. III-1960. 4. sz. 88-91 pp.

/:Berényi S.-Lévai I. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jogeset és iratmintatár. /:1961/1962. tanév.:/ Kézirat. Tankönyvkiadó, Budapest /:soksz.:/, 1961. 276 p.

A birságolás hatásköri és szervezeti kérdései. Állam és Igazgatás. XI-1961. 204-215 pp.

/:Társzerzőként:/:

Utmutató a községi tanácsok végrehajtó bizottságai és dolgozói részére. I. Pótfüzet. Budapest, Táncsics Kiadó, 1961. 272 p.

Szocialista országok államigazgatási tanszékeinek varsói konferenciájáról. Állam és Igazgatás XII-1962. 149-151 pp.

/:Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Általános rész. 1-2. kötet. Szerk. Szamel L. Kézirat. Budapest. Tankönyvkiadó. 1963.

I. kötet 172 p.; II. kötet 215 p. /:Állam- és Jogtudományi Karok.:/

/:Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szerk. Szamel L. Egyetemi jegyzet. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó /:soksz.:/ 1962. 317 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tantárgyhoz. 1. Általános rész: 224 p.; 2. Különös rész: 274 p. Budapest. Tankönyvkiadó /:sokszor.:/ 1962-1963. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar.

/:Berényi S.-Lévai I. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási szervezetünk grafikus ábrázolása. Tansegédlet. Budapest, Tankönyvkiadó, 72 p. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar. 1962.

A birság a magyar államigazgatásban. Kandidátusi értekezés tézisei. Budapest, 1962. MTA házi soksz. 40 p.

A birság a magyar államigazgatásban. Kandidátusi disszertáció. Kézirat. 1961. 467 p. Megvédve 1962. március.

Az államigazgatási birságot megállapító jogszabályok törvényi tényállásáról. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus III. Fasc. I. 1962. 109-135 pp.

Peters Hans: Handbuch der kommunalen Wissenschaft und Praxis. /:A kommunális tudomány és gyakorlat kézikönyve.:/ München-Berlin. Springer Verl. 1956-1959. Szemleclikk. Állam és Igazgatás XII-1962. 864-872 pp.

A vétkesség kérdése az államigazgatási felelősség érvényesítésénél. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. 1963. Tomus V. Fasc. I. 65-80 pp.

Sárándi Imre: "A joggal való visszaélés". Kandidátusi értekezés tézisei. Akadémia házi soksz. Bp. ny. n. 1963. 19 p. Szemleclikk. Állam és Igazgatás. XIII-1963. 871-872 pp.

Prozgotowanie kadr administracji na Węgrzech. Rada Narodowa. Warszawa. 1961. XII. 16. sz. /:17 p.:/

/Szerzői munkaközösségben/:

Községi tanácsstagok kézikönyve. Közalkalmazottak Szakszervezete kiadása. Budapest. 1963. 237 p.

/Szerzői munkaközösségben/:

Városi tanácsstagok kézikönyve. Pécs. 1963. 248 p.

Kandidátusi értekezések vitái. Állam és Igazgatás. XIII-1963. 869-872 p.

A szabálysértési jog fejlesztésének elvi alapjai. Belügyi Szemle II-1964. 10. sz. 18-26 pp.

A póstai szervek hatásköréről és hatósági jogköréről. Állam és Igazgatás XIV-1964. 623-633 pp.

Polak, Karl: Emlékezés Polak Karl professzorra. Nekrológ. Állam és Igazgatás XIV-1964. 186 p.

Le problème de la faute en matière d'établissement de la responsabilité /juridique/ dans le domain de l'administration publique. Acta Juridica. Tomus 7. 1965. 121-145 pp.

A pénzügyi szabálysértés kodifikációjához. Pénzügy és Számvitel IX-1965. 457-471 pp.

Az ágazati és funkcionális elv az államigazgatás szervezeti rendszerében. Állam és Igazgatás XV-1965. 536-546 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

L'organisation administrative des entreprises publiques. /:Magyar nemzeti jelentés a XIII. - párizsi - Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszus 3. témaköréhez. Budapest. 1965. 70 p.

Beiträge zu den Vorträgen. /:Az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának 1965. dec. 21-22. tudományos ülészakán tartott előadásokhoz fűzött hozzászólások.:/ Annales Univ. Sci. Budapest. Tomus VII. 1966. 137-146 pp.

On the problems of socialist democracy in Hungary. Hungarian Law Review VI-1966. N. 2. 49-61 pp.

Problèmes de la démocratie socialiste en Hongrie. Revue de Droit Hongrois IX-1966. N. 2. 51-65 pp.

Voproszú szocialiszticeszkoy demokratii v Vengrii. Obzor Vengerszkogo Prava X-1966. N. 2. 57-72 pp.

/:Megjegyzés: az előző három idegennyelvű tanulmány az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán Budapesten 1965. október 21-22-én a szocialista demokrácia kérdéséről tartott tudományos vitauülés anyagának ismertetése.:/

/:Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. Általános rész. Egyetemi tankönyv. Szerk. Szamel L. Tankönyvkiadó, Budapest, 1966. 571 p.

Il problema dell'errore in materia di responsabilita /giuridica/ della pubblica amministrazione. Rassegna Comparata di Pubblica Amministrazione 1966. 3. sz. 1-29 pp.

Az államigazgatási jog szankciórendszerének alapkérdései. Állam és Igazgatás XVI-1966. 396-410 pp.

Az intézet. /:Államigazgatási jogi alapvetés:/ Acta Fac. Pol.-Jur. Sci. Univ. Budapest. Tomus VIII-1966. 53-70 pp.

/:Társ szerzővel:/:

Rady i administracja terenowa w Węgierskiej Republice Ladowej. In: Rady i administracja terenowa socialistycznych Panstw europejskich. Warszawa, 1966. 245-272 pp.

/:Szerzői munkaközösségben:/:

Tanácsstagok kézikönyve. Kiadja a Hazafias Népfront és a Közalkalmazottak Szakszervezete. Budapest. 1967. 304 p.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Adaptation of Public Personnel Administration to Changes in Society in the Hungarian Peoples Republic. Magyar nemzeti jelentés a XIV. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszusra. Dublin, 1968. szeptember. A Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet Magyar Nemzeti Szekciójának kiadása. Budapest. 1968. 60 p.

/:Berényi S.-Balogh M.-Ivancsics I.-Madarász T.-Nagy T. Gyula-Szücs I.-Verebélyi I. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási Jogeset és Iratmintatár. Egységes egyetemi jegyzet. Budapest. 1968. 365 p.

Az államigazgatás és bírészkodás kapcsolatának és elhatárolásának egyes alapkérdései. Állam és Igazgatás XVIII-1968. 1067-1080 pp.

A szabálysértési kódex és az államigazgatás egyes szervezeti kérdései. A Magyar Jogász Szövetség Vállalati Jogásztovábbképző Tanfolyamának anyaga. /:Kiadja:/ a Magyar Jogász Szövetség. 1968. 71 p.

A szabálysértési jog alapjai. /:Kiadja:/ a Magyar Jogász Szövetség. Budapest. 1968. 67 p.

/:Berényi S.-Madarász T. társszerzővel:/:

Magyar államigazgatási jog. Különös rész. Szerk. Szamel L. 2. kötet. A népgazdasági igazgatás. Egységes jegyzet. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó. 1969. 131 p. Állam- és Jogtudományi Karok.

Pénzügyi büntettek és szabálysértések. A pénzügyi kriminalitás kérdései az elméletben és a gyakorlatban. Szerkesztette Szatmári L. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 1970. 424 p.

A szabálysértési jog alapkérdéseiől. In: Pénzügyi büntettek és szabálysértések. /Lásd az előző kiadványt./ 105-171 pp.

Az államigazgatási eljárás alapkérdései. In: Az államigazgatási jog fontosabb szabályai. A bírósági fogalmazók oktatási anyaga. Az Igazságügyminisztérium kiadása. Budapest. 1970. 36-83 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Politique et administration du logement en Hongrie. Revue Internationale des Sciences Administratives. XXXVI-1971. N. 4. 302-310 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Az államigazgatási személyzet képzése és továbbképzése a világ országaiban. Budapest. Bács-Kiskun Megyei Ny. 1972. 329 p. /:Tanácsok Könyvtára. Tanácsai Dokumentumok. 5. sz.:/

A kasszáció és reformáció az új tanácstörvényben. Állam és Igazgatás XXI-1971. 165-177 pp.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Magyar nemzeti jelentés a lakásügyi igazgatásról tartott nemzetközi konferenciához. In: L'administration des logements fournis par les pouvoirs publics. Martinus Nijhoff /:La Haye:/, Haga. 1971.

/:Berényi S.-Martonyi J.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar államigazgatási jog. 2. Különös rész. Egyetemi tankönyv. Szerk. Szamel L. Budapest. Tankönyvkiadó. 1972. 392 p.

/:Berényi S. társszerzővel:/:

Le permis de construire en Hongrie. IN: J. Stassen: Le permis de construire. Etude comparative. Institut Internationale des Sciences Administratives. Martinus Nijhoff. 1972. 203-231 pp.

Bevezetés a szervezéstudományba. Szemleciikk. /:Tankönyvbírálat./ Állam és Igazgatás. XXIII-1973. 1. sz. 88-94 pp.

/:Berényi S.-Szalai É. társszerzőkkel:/:

A nagyvárosi agglomerációk és az államigazgatási rendszer a világ országaiban. ELTE Államigazgatási Jogi Tanszék. Államigazgatási rendszerek a világ országaiban. /:Összehasonlító tanulmányok.:/ 1. szám. Budapest, 1973. 216 p.

9.

Dr. Szádeczky - Kardoss László
tanszéki könyvtáros

Ajánló bibliográfia a TIT állam- és jogtudományi ismeretterjesztő előadásainak 1960/1961. évi tematikájához. Jogi Tájékoztató I-1960. 3-4. sz. 171-215 pp.

Bibliográfia a jogi ismeretterjesztő előadásokhoz. Jogi Tájékoztató II-1961. 1. sz. 32-75 pp. és 2-3. sz. 110-149 pp.

Néhány adat a világürkutatással kapcsolatban felmerült jogi problémákhoz. Jogi Tájékoztató I-1960. 1-2. szám 43-51 pp.

A természettudományok és a jogtudomány együttműködése a világürkutatásban. Természettudományi Közöny IV-1960. 2. sz. 61-63 pp.

Néhány gondolat a mesterséges esőkelés jogi vonatkozásairól. Időjárás. 1962. 5. sz. 301-305 pp.

A világürkutatás és a jogtudomány kapcsolatáról. In: Az ürrepülés és a tudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1962. 151-178 pp.

/:Iványi József társszerzővel:/:

A mesterséges égitestek gyakorlati felhasználásának néhány jogi kérdése. Természettudományi Közöny XLIV-1963. 5. sz. 193-194 pp.

A világürkutatás befolyása az állami szuverenitás felső határára vonatkozó elméletekre. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tom. V. Fasc. 1. 1963. 161-172 pp.

A világürkutatás folyamán alkalmazott mesterséges holdak keringésével kapcsolatos jogi kérdésekről. Időjárás. /:Közzéteszi az Orsz. Meteorológiai Int.:/ 1963. 303-307 pp.

A világürkutatás során alkalmazott meteorológiai mesterséges holdak helyzetéről. Időjárás. 1963. 180-185 pp.

Takács Imre: A járási tanácsok feladatai. Budapest. Közgazdasági Kiadó, 1963. /:1964:/ 354 p. Szemleciikk. Magyar Jog XI-1964. 471-473 pp.

Adatok a Magyar Jogász Szövetség világűrjogi bizottságá-

nak tevékenységéhez. Referátum a varsói világűrjogi konferenciához. 1964.

Légkör-légitér-levegőn túli térség - világűr. Természettudományi Közlöny VIII-1964. 344-345 pp.

Legal aspects of meteorological problems in space explorations. Proceedings of the VIth Colloquium on the outer Space. Law. Ed. A.G.Haley, Washington-Paris, 1964. 214-223 pp.

A világűr kutatás egyes állampénzügyi és jogi vonatkozásai. Pénzügy és Számvitel IX-1965. 147-155 pp.

Naucsnaja dejatel'noszt'Komiszzsii po koszmiceszkomu pravu Aszszociacii vengerszkih jurisztvo. Obzor vengerszko go prava VIII-1965. N.l. 31-38 pp.

The scientific activity of the Space Law Committee of the Hungarian Lawyers' Association. Hungarian Law Review V-1965. N.l. 27-34 pp.

Les travaux du Comité du droit de l'espace a l'Association des Juristes Hongrois. Revue de Droit Hongrois VIII-1965. N.l. 33-40 pp.

Gál Gyula: Világűrjog. Budapest. Közgazdasági Kiadó. 1964. 366 p. - A világűr kutatás a jogtudomány kapcsolatairól. Megjegyzések az első összefoglaló magyar világűrjogi könyv megjelenéséhez. Állam és Igazgatás XVI-1966. 185-188 pp. Ismertetése: Időjárás, 1965. 68 sz. 184-185 pp. és Természettudományi Közlöny IX-1965. 381-382 pp.

Belső /állam- és államigazgatási:/ jogi elemek a világűr kutatással kapcsolatos jogi problémákban. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tom. VIII. 1966. 231-246 pp.

A kibernetika és az információelmélet néhány alkalmazási lehetősége a pénzügyi igazgatásban. Pénzügy és Számvitel X-1966. 281-292 pp.

/Társszerzőként:/:

Az információelmélet néhány alkalmazási lehetősége a világűr kutatásban. Magyar nemzeti anyag az 1966. évi Madridi Nemzetközi Világűrjogi Kollokviumra. 38 p.

Döntésselőkészítés számítógépekkel a pénzügyi igazgatásban. Pénzügyi Szemle. XI-1967. 348-351 pp.

/:Társszerzőkkel:/:

On the legal aspects with the space research connected telecommunications and meteorological informations activity. Proceedings of the IX.th Colloquium of the Law of Outer Space. Ed. Prof. Mortimer Shwartz. South Hackensack, N.Y. USA. 1967. 230-242 pp.

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. Általános rész. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tárgyhoz. Egységes jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest. 1968. 228 p.
/:Állam- és Jogtudományi Karok jegyzete.:/

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény I. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tárgyhoz. Általános rész. Egységes jegyzet. Kézirat. Javitott utánnomás. Tankönyvkiadó, Budapest, 1969. 211 p.

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény II. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tárgyhoz. Különös rész és kiegészítés az általános részhez. Egységes jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest. 1969. 580 p.

/:Társszerzőként:/:

Legal aspects of telecommunication and meteorological activity connected with space research. Proceedings of the IXth. Colloquium on the Law of Outer Space. Ed. by Prof. M.Shwartz, Univ. of Calif. School of the Law Davis. Calif. 1969. 78-85 pp.

A szervezés és igazgatás alapelveiről. Állam és Igazgatás. XX-1970. 3. sz. 283-286 pp.

A világűr kutatással kapcsolatos reális jogi problémák. Gondolatok Gál Gyula: "Space Law 1969" c. munkája megjelenése alkalmával. Jogtudományi Közlöny. XXV. új évf.-1970. 127-130 pp.

Hat évtized a magyar közigazgatástudomány szolgálatában. Dr. Mártonffy Károly professzor 80 éves. Állam és Igazgatás. XX-1970. 12. sz. 1150-1151 pp.

Államigazgatási jogszabálygyűjtemény. II. kötet. Különös rész és kiegészítés az általános részhez. Egységes jegyzet. Átdolgozott kiadás. Tankönyvkiadó. Budapest, 1971. 694 p.

A meteorológia és világűrjog aktuális problémái c. tanulmány gyűjtemény. Asztronautikai Tájékoztató VIII. 1971. 1. szám 27-30 pp.

A földi életfeltételek védelmének jogi enciklopédiája. Petko Stainov: Természetvédelem. Szófia. 1970. c. könyve. Szemleclikk. Magyar Jog és Külföldi Jogi Szemle XVIII. 1971.

A közületi vállalatok és állami ellenőrzésük Belgiumban. Állam és Igazgatás XXI-1971. 852-853 pp.

Államigazgatási Jogszabálygyűjtemény I. kötet. Általános rész. Tansegédlet a magyar államigazgatási jog c. tárgyhöz. Egységes egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó. Budapest, 1972. 528 p.

Közvélemény és a tanácsi munka. Kovacsics József: "Közvéleménykutatás a tanácsi igazgatásban." Szemleclikk. Magyar Jog és Külföldi Jogi Szemle XIX-1972. 446-448 pp.

10.

Dr. T o l d i F e r e n c
egyetemi docens, c.e. tanár, kandidátus

A tömegek részvétele a Szovjetunió államigazgatásában. Falu és Város. 1950. 16. sz.

Demokratikus centralizmus a Szovjetunió államigazgatásában. Falu és Város. 1950. 17. sz.

A helyi tanácsi szervek egyes hatásköri kérdései. Állam és Igazgatás III-1951. 9-10. sz. 513-519 pp.

A megyei tanácsok tapasztalataiból. Állam és Igazgatás IV-1952. 11-12. sz. 632-644 pp.

Sztugenyikin, Sz.Sz.: A szovjet államigazgatási jog. Egyetemi tankönyv. Budapest. Tankönyvkiadó, 1951. 289 p. Szemleclikk. Jogtudományi Közlöny VII-1952. 3. sz. 102-109 pp.

Zemjatin, N.-Hlisztov, F.: A dolgozók küldöttei területi szovjetjei végrehajtó bizottságának munkája megjavításával kapcsolatos egyes kérdésekről. /:A SZGP 1950. 8. számában megjelent tanulmány./ Szemleclikk. Állam és Igazgatás IV-1952. 1. sz. 31-38 pp.

A bulgár népi tanácsok. Állam és Igazgatás V-1953. 12. sz. 646-653 pp.

A magyar államigazgatási jog alapjai. Szerk. Molnár Tibor. Bp. Jogi Kiadó. 1953. A Tanácsakadémia tankönyve.

/:Kovács I.-Szamel L. társszerzőkkel:/:

A magyar államjog alapjai. Szerk. Molnár T. Budapest, Jogi Kiadó. 1953. 223 p. A Tanácsakadémia tankönyve.

A "Magyar alkotmányjog" /:szerk.: Beér János, Budapest, Tankönyvkiadó, 1951. 443 p.:/ egyetemi tankönyv ankétjáról. Állam és Jog I-1953. 3. sz. 96-132 pp.

/:Kovács I. társszerzővel:/:

A tanácsülések előkészítése és lefolyása. In: A tanácsdemokrácia kérdéseiről. Tanulmányok a tanácsok működése köréből. Budapest. Jogi Kiadó, 1953. 174 p. A mű szerkesztője is. 55-86 pp.

Uj tanácstörvényünk. /:1954.X. tv.:/ Jogtudományi Köz-
löny IX-1954. 347-354 pp.

Az államigazgatási szervek helye állami szerveink rend-
szerében és alárendeltségük formái. Állam és Jog VI-
1954. 298-312 pp.

A tanácstörvény végrehajtása. Társadalmi Szemle X-1955.
97-108 pp.

/:Beér J.-Csizmadia A.-Faith T.-Kovács I.-Martonyi J.-
Szamel L. társszerzőkkel:/:

Magyar Államigazgatási Jog. Általános és Különös rész.
Szerk. Beér J. Kézirat. Felsőokt. Jegyz. V. Budapest.
1955. Általános rész I. kötet 105 p.; II. kötet 278 p.,
Különös rész I. kötet 65 p.; II. kötet 218 p.

A kettős alárendeltség egyes kérdései tanácsi szakigaz-
gatási szerveink tevékenységében. Állam és Igazgatás VII-
1955. 51-58 pp.

A tanácsok végrehajtó bizottságainak jelentősége állami
szerveink rendszerében. Állam és Igazgatás VII-1955.
598-610 pp.

Az államigazgatási eljárás rendezése. Állam és Igazga-
tás VIII-1956. 1. sz. 26-35 pp.

Az államigazgatási szervek aktusainak jogereje. Jogtudo-
mányi Közlöny XI-1956. 35-47 pp.

A városok szervezeti és hatásköri kérdései. In: A váro-
si tanácsok időszerű kérdései. Debrecen, Alföldi ny.
1957. 344 p. A mű szerkesztője is. Előadás: 22-125 pp.

Az államigazgatási eljárás általános szabályai. Az 1957.
évi IV. tv. jegyzetekkel. Bevezetéssel és jegyzetekkel
ellátta: Budapest, Közgazdasági Kiadó, 1957.
147 p.

Az államigazgatási aktusok megsemmisítéséről és megvál-
toztatásáról. Állam- és Jogtudományi Intézet Értesítője
I. kötet. 1958. 241-269 pp.

Az államigazgatási eljárási törvény hatálybalépéséhez.
Jogtudományi Közlöny XIII-1958. 62-65 pp.

A jogalkalmazás kérdései. Állam és Igazgatás IX-1959.
75-76 pp.

Un code nouveau des régles générales des actes administ-
ratifs de l'Etat. Revue de Droit Hongrois I-1958. N.1.
9-22 pp.

Zakon ob obschih posztanovlenijah adminisztrativnogo
proceszsa. Obz. Veng. Prava. I-1958. N. 1. 9-23 pp.

Az államigazgatási határozatok birói felülvizsgálatának
keretei. Állam és Igazgatás IX-1959. 530-534 pp.

A határozat visszavonása és módosítása a kibocsátó szerv
által. Állam és Igazgatás IX-1959. 114-124 pp.

Az igazolás intézménye az államigazgatási eljárásban.
Magyar Jog VI-1959. 118-122 pp.

/:Pékay B. társszerzővel:/:

Az államigazgatási eljárás általános szabályai. Az 1957.
IV. tv. jegyzetekkel. Budapest. Közgazdasági Kiadó, 1959.
358 p.

A Magyar Jogész Szövetség államjogi és államigazgatási
jogi szakosztályainak munkájáról. Állam és Igazgatás X-
1960. 233-235 pp.

Jogalkalmazás kérdései. Állam és Igazgatás X-1960 - XI-1961.
/:Állandó rovat:/:

Vác járási jogu város államigazgatási szervezete és helye
az államigazgatásban. Közzéteszi a Közalkalmazottak Szak-
szervezete. Házi soksz. Budapest. 1961. 60 p.

Az államigazgatási rendelkezések megsemmisítése és megvál-
toztatása a Magyar Népköztársaságban. Kandidátusi disszer-
táció tézisei. Bp. Akadémia házi soksz. 1961. 22 p.

Ob otmene i izmenenii adminisztrativnüh aktov v VNR.
Acta Juridica. Tom. 3. 1961. 57-98 pp.

Az államigazgatási rendelkezések megsemmisítése és meg-
változtatása a Magyar Népköztársaságban. Kandidátusi ér-
tekezés. 1961. 773 p.

Az államigazgatási szervek önállósága és eredményessége
biztosításának jogi eszközei. Állam és Igazgatás XII-1962.
467-478 pp.

A járási jogu városok államigazgatási szervezete és he-
lyük államigazgatási rendszerünkben. Állam és Igazgatás
XII-1962. 27-39 pp.

Földes Iván: A termelőszövetkezetek állami irányítása. Budapest, Közgazdasági Kiadó. 1962. 261 p. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XII-1962. 705-710 pp.

Az 1961. évi jogtudományi pályázatok értékeléséről. Állam és Igazgatás XII-1962. 392-395 pp.

Alapvető állampolgári köteleességek és szabályozásuk rendszere. Állam és Igazgatás XIII-1963. 180-197 pp.

A jogalkalmazás kérdései. Rovat a jogszabályalkalmazás gyakorlati kérdéseiről. Állam és Igazgatás XIV-1964 - XVI-1966.

Az államhatalmi szervek joga államigazgatási rendelkezések megsemmisítésére és megváltoztatására. Állam és Igazgatás XIV-1964. 312-324 pp.

Az államigazgatási aktus stabilitása és jogereje. Állam- és Jogtudomány VIII-1965. 3. sz. 299-330 pp.

Az államigazgatási rendelkezések megsemmisítése és megváltoztatása. Budapest, Közgazdasági Kiadó, 1965. 291 p.

Állampolgári alapköteleességek a szocialista alkotmányokban. In: Az állampolgárok alapjogai és köteleességei. Tanulmánygyűjtemény. Szerk. Halász I.-Kovács I.-Szabó I.-Közveteszi a MTA Állam- és Jogtudományi Intézete. Budapest. Akadémiai Kiadó. 1965. 630 p.

Osznovnue objazannoszti grazsdan i sziszteme ih regulirovanyija. Acta Juridica. Tom. 8. 1966. 145-171 pp.

Administrative law. Bevezetés az államigazgatási jog bibliográfiájához. Hung. legal bibliography. 63-65 pp.

Les limites du pouvoir discrétionnaire des autorités administratives dans le droit Hongrois. Etudes en droit comparé 135-149 pp.

Az államigazgatási határozat stabilitása. Állam és Igazgatás XVI-1966. 115-128 pp.

A jugoszláv alkotmányfejlődés áttekintése. Állam- és Jogtudomány. 1967. 45-78 pp.

/:Társszerzőként:/:

Konzuli ismeretek. Szerk. Ustor Endre. Egyetemi jegyzet a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem részére. Budapest. 1967. 194 p.

A szocialista országok általános államigazgatási eljárási törvényei. Bevezető tanulmány, az egyes országok kódexeihez külön-külön bevezetés, szerkesztés. Az Állam- és Jogtudományi Intézet kiadványa. I-II. füzet. 1968.

La stabilité de l'acte administratif et l'autorité de la chose jugée. Acta Juridica. Tom. 10. 1968. 301-337 pp.

Az államigazgatási határozatok visszavonása és módosítása a kibocsátó szerv által. Állam és Igazgatás XVIII-1968. 626-640 pp.

Kilényi Géza: "Az államigazgatási eljárás egyes alapelvei." Kandidátusi értekezés tézisei. Szemleciikk. Állam és Igazgatás XIX-1969. 89-91 pp.

A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság alkotmányának módosításai. Jogi Tudósító 1969:11-13 pp.

A községi jogsegély-szolgálat Jugoszláviában. Jogi Tudósító 1971. 5-6. sz. 25-26 pp.

Magyarul is megjelenik a jugoszláv szövetségi hivatalos lap. Jogi Tudósító 1971. 8. sz. 33-35 pp.

Az államigazgatási eljárási kódex tizenöt éve és fejlesztésének távlatai. Állam és Igazgatás XXII-1972. 873-887 pp.

Államigazgatási tevékenység, a tevékenység tartalmi és alakai differenciáltsága. Gazdaság és Jogtudomány. 1973. 1-2. sz.

Le controle juridique des décisions administratives dans l'état socialiste. Acta Juridica. 1974. 225-234 pp.

/:Berényi S.-Madarász T. társszerzővel:/:

Államigazgatási Jog. Általános rész. A Rendőrtiszti Főiskola tankönyve. Kiadja a BM Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnöksége. Budapest. Zrínyi Nyomda. 1975. 566 p.

Az államigazgatási határozatok felülvizsgálata az európai szocialista államokban. Állam és Igazgatás XXV-1975. 8-9. sz. 696-706 és 808-820 pp.

Az államigazgatási eljárási törvény magyarzata. Szerk. Fonyó Gyula. Kézikönyv. Budapest. 1976. 759 p.

A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság területi beosztása és községi öngazgatása. Állam- és Jogtudomány XIX-1976. 3. sz. 369-396 pp.

Az államigazgatási jog szabályozásának időszerű kérdései.
In: Az államjog és az államigazgatási jogi szabályozás
továbbfejlesztésének egyes időszerű elméleti kérdései.
ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos
tanácskozások és viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov
Egyetem Államjogi - Államigazgatási Jogi Tanszékei szim-
poziuma. 1974. december. Budapest. 1976. 70-77 pp.

11.

Vargáné, dr. Z o l t á n E d i t
tudományos kutató

Az államigazgatás személyzeti rendszerének egyes szoci-
ológiai problémái. In: "Az állampolgár és a hivatalos sze-
mély". Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi -
Államigazgatási Jogi Tanszékeinek szimpoziuma 1973. ok-
tóber. Budapest. 1974. 211 p. ELTE Államigazgatási és Ál-
lamjogi Tanszéke. Tudományos tanácskozások és viták. 193-
204 pp.

/:Fűrész K.-Szalai É. társszerzővel:/:

Államjogi és államigazgatási jogi tudományos tanácskozás
Leningrádban. Állam és Igazgatás XXIV. 1974. 3. sz. 275-
283 pp.

Berényi S.-Szatmári L.: "Az államigazgatási személyzet
képzése és továbbképzése a világ országaiban." Szemleciikk.
Jogtudományi Közlöny XXX-1975. 7. sz. 423-427 pp.

A közszolgálati jog reform-tervezete az NSzK-ban. Állam
és Igazgatás XXVI-1976. 12. sz. 1133-1140 pp.

12.

Dr. V e r e b é l y i I m r e
egyetemi adjunktus

Ankét a gazdasági mechanizmus reformja és a kisvárosok kommunális igazgatásának egyes problémáiról. Állam és Igazgatás XVII-1967. 1134-1137 pp.

A kisközségi végrehajtó bizottság működésének átmeneti szüneteltetése. Állam és Igazgatás XVIII-1968. 716-725 pp.

Jubileumi Tudományos Ülészak az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére. Állam és Igazgatás XVIII-1968. 468-475 pp.

A Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából rendezett tudományos ülészak. /:Budapest. 1969. ápr. 11-12.:/ Állam és Igazgatás XIX-1969. 661-667 pp.

/:Berényi S.-Balogh M.-Ivancsics I.-Madarász T.-Nagy T. Gyula-Szatmári L.-Szücs I. társszerzőkkel:/:

Államigazgatási jogeset- és iratmintatár. Tankönyvkiadó. Budapest. 1968. 365 p.

/:Nagy Tibor Gyula társszerzővel:/:

Berényi-Martonyi-Szamel-Szatmári: Magyar államigazgatási jog. Általános rész c. egyetemi tankönyv tudományos vitája. Állam és Igazgatás XIX-1969. 184-190 pp.

Államigazgatási helyzetjáték I. A Margitsziget fejlesztési és üzemeltetési problémái. A rendezés jogi lehetőségei. Egyetemi Jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest. 1970. 43 p + 2 térkép.

A szervezési és működési szabályzatok, a szervezeti modellek és a KISZ kapcsolata. Felsőoktatási Szemle XIX-1970. 3. sz. 317-322 pp.

Török Lajos: Állami ellenőrzés szocialista rendszere. Kandidátusi disszertáció tézisei. Szemle. Állam és Igazgatás XX-1970. 657-659 pp.

Ficzere L.: Az állami vállalat a gazdaságirányítás új rendszerében. Kandidátusi disszertáció tézisei. Szemle. Állam és Igazgatás XX-1970. 650-662 pp.

Államigazgatás a valóságban. Ténymegállapító tanulmányok. Szemle. Állam és Igazgatás XXII-1972. 949-956 pp.

Az államigazgatás tanácsi szerveinek rendszere az európai szocialista államokban. Acta Fac. Pol.-Jur. Univ. Sci. Budapest. Tomus XIII. 1971. 241-262 pp.

/:Nagy Tibor Gyula társszerzővel:/:

Igazgatástudomány a Szovjetunióban. Állam és Igazgatás. XXII-1972. 275-281 pp.

/:Holló András társszerzővel:/:

Az államigazgatási /:hatósági:/ elemek alakulása a lakásbérleti jogviszonyokban 1920 és 1971 között. Társadalomtudományi Közlemények. 1972. 3. sz. 133-143 pp.

Államigazgatási helyzetjáték II. Játékvezetői forgatókönyv. Kézirat. Bp. 1973. 60 p. /ELTE Állam- és Jogtudományi Kar./ ELTE Sokszo.

A helyi önkormányzati igazgatás alapjai Belgiumban. Állam és Igazgatás XXIII-1973. 605-615 pp. és 725-732 pp.

/:Társszerzőként:/:

Törvény az ifjúságról. Ifjúsági Kiadó, Budapest, 1973. 269 p. /Fiatalok és a jogalkotás./

A tanácsok központi és területi finanszírozása. Társadalmi Szemle XXIX-1974. 11. sz. 44-53 pp.

Gondolatok a tanácstörvény hatályosulásáról. Társadalomtudományi Közlemények. 1974. 2. sz.

A kettős alárendeltség fogalmáról és konkrét történeti megnyilvánulási formáiról. In: Az államjogi és államigazgatási jogi szabályozás továbbfejlesztésének egyes időszaki elméleti kérdései. ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos tanácskozások és viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi és Államigazgatási Jogi Tanszékei szimpoziuma 1974. december. Budapest. 1976. 50-59 pp.

Minisztériumi irányelvek, elvi állásfoglalások, egyéb iránymutatások /:körlevelek, közlemények:/ alapkérdései a Magyar Népköztársaságban. In: A jogalkotás államjogi - államigazgatási jogi kérdései. ELTE Államigazgatási és Államjogi Tanszéke. Tudományos tanácskozások és viták. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi - Államigazgatási Jogi Tanszékei szimpoziuma. 1975. szeptember. Budapest. 1976. 97-109 pp.

Aktü minyisztyersztv Vengerszkoj Narodnoj Republiki. Pravovegyenyije. 1976. No. 2. 112-114 pp.

F/ F ü g g e l é k

Az Államigazgatás-jogi Tanszék munkatársai

1945 - 1977 között

I. Főállásban

1. Dr. Berényi Sándor kandidátus, tanszékvezető egyetemi tanár: 1951 -
2. Dr. Faludi Gábor tudományos segédmunkatárs: 1976 -
3. Haári Vilmosné adminisztrátor: 1965 -
4. Dr. Jutasi György tudományos gyakornok: 1976 -
5. Dr. Lévai Imre egyetemi adjunktus: 1960-1965. XII.3. +
6. Dr. Madarász Tibor kandidátus, egyetemi docens: 1962 -
7. Dr. Mártonffy Károly kandidátus, tanszékvezető egyetemi tanár: 1945-1960.
8. Dr. Nagy Tibor kandidátus: 1946-1965. /:Az utóbbi évtől az önállósult Pénzügyi Jogi Tanszék tanszékvezető tanára.:/
9. Dr. Nagy Tibor Gyula egyetemi adjunktus: 1964 -
10. Dr. Pécsváradi János egyetemi adjunktus: 1951-1957.
11. Dr. Szalai Éva egyetemi tanársegéd: 1973 -
12. Dr. Szatmári Lajos kandidátus, egyetemi tanár: 1946-1973. V. 16. +
13. Dr. Szádeczky-Kardoss László tanszéki könyvtáros: 1963-1973.
14. Tenki Istvánné tanszéki könyvtáros: 1975 -
15. Dr. Toldi Ferenc kandidátus, docens, c. egyetemi tanár: 1973 -
16. Dr. Tóth János kandidátus, egyetemi docens: 1957-1965. /:Az utóbbi évtől az önállósult Pénzügyi Jogi Tanszék munkatársa.:/
17. Vargáné, dr. Zoltán Edit tudományos kutató: 1972 -
18. Dr. Vándor Péter egyetemi gyakornok: 1970-1971. XII.15.
19. Dr. Verabélyi Imre egyetemi adjunktus: 1966 -

20. Dr. Wessely Antal egyetemi docens: 1960-1965. /:Az utóbbi évtől az önállósult Pénzügyi Jogi Tanszék munkatársa.:/

II. Külső munkatársként

1960 - 1977

1. Dr. Balogh Miklós □
2. Dr. Benedek Jenő
3. Dr. Dónáth Róbert
4. Dr. Ficzer Lajos □
5. Dr. Fonyó Gyula
6. Dr. Gáti Ferenc
7. Dr. Jókai Lóránd
8. Dr. Kálmán György
9. Dr. Kalmárné, dr. Dezső Márta
10. Dr. Kiss István
11. Dr. Kovács Tibor
12. Dr. Móré András
13. Dr. Susánszki János
14. Dr. Takács József
15. Dr. Temesvári László
16. Dr. Todli Ferenc
17. Dr. Török Lajos □
18. Dr. Varga József □
19. Dr. Vámos Miklós
20. Dr. Zsuffa István

III. A Tanszék e.i. szerinti

aspiránsai:

1. Dr. Baraczka Róbertné,
2. Dr. Kalas Tibor.

Megjegyzés: A □-al jelöltek a Tanszék másodállású munkatársaként - a többiek ágazati és speciális kollégiumok megbízott előadóiként, gyakorlatvezetőként egy vagy több tanéven át működtek, illetve működnek ma is.

G/ F ü g g e l é k

Az Államigazgatási Jogi Tanszék kiadványai:

Tanszéki sorozatok:

A. Államigazgatás a valóságban. Tény- megállapító tanulmányok.

1. Laky Teréz: A tanácstagok kapcsolatai. Szociológiai vizsgálat Budapest VIII. kerületében. Budapest. 1971. ELTE Sokszt. Üzem. 101 p.
2. Madarász Tibor: A II. foku hatósági ügyintézés. A Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács VB Igazgatási Osztályának, valamint Építési-, Közlekedési-és Vizügyi Osztályának II. foku hatósági tevékenysége 1966. III. negyedévében. Budapest, 1971. ELTE Sokszt. Üzem. 59 p.
3. Madarász Tibor: Szakigazgatás a városokban. I. kötet. A városi tanácsok szakigazgatási szerveinek feladata. Budapest. 1971. ELTE Sokszt. Üzem. 157 p.
4. Madarász Tibor: Szakigazgatás a városokban. II. kötet. A városi szakigazgatási tevékenység összetétele. Budapest, 1972. ELTE Sokszt. Üzem. 106 p.
5. Laky Teréz: A tanácstagok kapcsolatai. Szociológiai vizsgálat Budapest VIII. kerületében. II. kötet. Budapest. 1972. ELTE Sokszt. Üzem. 141 p. 210 p.

B. Államigazgatási rendszerek a világ országai-
gaiban. Összehasonlító tanulmány-sorozat.

1. Berényi S.-Szalai É.-Szatmári L.:
A nagyvárosi agglomerációk és az államigazgatási rendszer a világ országai-
ban. Bp. 1973. ELTE Sokszt. Üzem. 210 p.

C. Tudományos tanácskozá-
sok és viták.

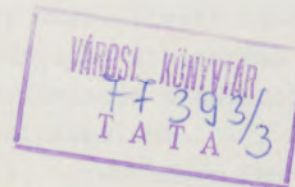
1. Az állampolgár és a hivatalos személy. Az ELTE és a Leningrádi Zsdanov Egyetem Államjogi -
Államigazgatási Jogi Tanszékei-
nek Szimpoziuma 1973. október.
Budapest, 1974. ELTE Sokszt. Ü-
zem. 204 p.
2. Az államjog/i/ és államigazga-
tási jogi szabályozás továbbfej-
lesztésének egyes időszerű elmé-
leti kérdései. Az ELTE és a Le-
ningrádi Zsdanov Egyetem Állam-
jogi - Államigazgatási Jogi Tan-
székei Szimpoziuma 1974 december.
Budapest, 1976. ELTE Sokszt. Üzem.
132 p.
3. A jogalkotás államjogi-államigaz-
gatási jogi kérdései. Az ELTE és
a Leningrádi Zsdanov Egyetem Ál-
lamjogi - Államigazgatási Jogi
Tanszékei Szimpoziuma. 1975.
szeptember. Budapest, 1976. ELTE
Sokszt. Üzem. 117 p.

D. Az urbanizáció és
a közigazgatás

1. Dr. Kiss István: Az urbanizáció
és a közigazgatás összefüggései-
nek szemléleti alapja és problé-
mái. ELTE Államigazgatási Jogi
Tanszék. Budapest, 1976. 98 +
melléklet 1-10 oldalon.

Nemzeti jelentés:

Berend Iván: Administrative
methods and institutions for
forecasting the effects of eco-
nomie and social changes. Nati-
onal report of the Hungarian
People's Republic. Budapest. 1974.
14 p + 2 Annex. Hungarian Natio-
nal section of the International
Institute of Administrative
Sciences. XVI. International
Congress of Administrative
Sciences /Mexico/.

ZUSAMMENFASSUNG

Der Unterricht der Verwaltungswissenschaft begann am 3. November 1777 an unserer Fakultät an dem, von der philosophischen Fakultät an diesem Tage hierhergeratenen politialischen und kameralistischen Lehrstuhl. Die Geschichte des Unterrichts als studium juridicum, und die Geschichte jener Lehrstühle, an denen es vorgetragen wurde, erreichte dieses Jahr sein 200 jähriges Jubiläum. Diese dreibändige Abhandlung enthält die Geschichte dieser 200 Jahre. Inhaltsgemäss macht sie die Entwicklung des Fachzweiges und seine steigernde Differenzierung bis zu unseren Tagen bekannt. Gleichzeitig verfolgt sie auch das Schicksal, die Verflechtung, die ständige Wandlung derjenigen Lehrstühle, an denen dieses Studium vorgetragen wurde. So ist diese Arbeit gleichfalls eine gleichzeitige Wissenschaftsgeschichte und eine Art von Organisationsgeschichte. In drei Bänden gliedert sie sich in vier Teile.

Der erste Band enthält den ersten und den zweiten Teil /:1777 - 1930:/. Der erste Teil verfolgt das Schicksal des politialischen und kameralistischen Lehrstuhls und das Schicksal seines Studiums. /1777- 1849:/. An diesem Lehrstuhl ist die Verwaltungswissenschaft im Gewande der Kameralistik erschienen, was man als zusammengesetztes /:komplexes:/ Studium betrachten muss. Dieses Studium in seiner Art, als sich an das Naturrecht stützendes Fach, bedeutet sowohl Staatslehre, ökonomische Wissenschaft, Finanzwissenschaft, als auch Verwaltungslehre. All das in der Konzeption von Joseph Sonnenfels, - berühmter Kameralist von Maria Teresia - dessen Lehre mit bindender Kraft, fast als Dogma an unserer Fakultät bis 1849 unterrichtet werden musste.

Der zweite Teil beginnt mit dem Jahre 1850, als die Kameralistik, als einheitliches Studium sich auflöste und als selbständiges Studium die Ökonomiewissenschaft, die Fi-

nanzwissenschaft, sowohl die Verfassungs- und Verwaltungs- politik-daraus entzweigte. Letzte zog sich eher als Verwaltungslehre in die Geschichte der Wissenschaften. Gleichzeitig mit der Auflösung der Kameralistik, tauchte auch der Unterricht des Verwaltungsrechts an unserer Fakultät auf. So entfaltete sich das pluridisciplinarische Gepräge der Verwaltungswissenschaft schon in den 50. Jahren der vergangenen Jahrhunderts. Diese Form des Unterrichts dauerte bis 1930 und darin wurde das Gewicht des Verwaltungsrechts immer bedeutender, hingegen hat sich die Bedeutung der Verwaltungspolitik bemerkbar beschwächt.

Der dritte Teil - in dem zweiten Band - umfasst die Geschichte einer sehr kurzen, im ganzen sich nur auf 15 Jahre erstreckenden, aber umso bedeutenderen Epoche, und kommt in der Analyse der Konzeption, die von Zoltán Magyary und von seiner Schule vertreten wurde, zur Geltung. Die Quintessenz ihrer Aussage ist, dass nach der Auffassung von Zoltán Magyary die Verwaltung ein einheitliches Phänomen ist, und so auch deren Wissenschaft, - obwohl zu ihrer Entfaltung mehrere Wege führen, und verschiedene Methoden notwendig sind /:Verwaltungsrecht, Verwaltungslehre, Verwaltungspolitik, soziologische Methode u.s.w.:/, kann eine einzige, auf den verschiedenen Wegen erreichte Ergebnisse tragende Verwaltungswissenschaft sein. In der Auffassung von Magyary wird das intuitiv erscheinende pluridisciplinarische Gepräge dieser Wissenschaft zur zweckmässigen Konzeption.

Der vierte Teil - in dem dritten Band - macht die, auf unsere Fakultät sich beschränkende Grundlagengesetzung, die Entfaltung unter schweren Verhältnissen, später seit den 60-er Jahren die verfolgbare Weiterentwicklung des Staatsverwaltungswissenschaft bekannt. Dieser Band enthält, als Anhang den literalischen Nachlass des dritten Teils und die Bibliographie der Mitarbeiter des Lehrstuhls in der sozialistischen Epoche.

Inhaltverzeichnis

Seite

Vorwort: von dem Lehrstuhlleitenden Professor
dr. Alexander Berényi geschrieben XIII.

DIE GRUNDLAGESETZUNG DES WERKES XXI.

E r t e s B a n d

I. T E I L

DIE EPOCHE der KAMERALISTIK

1777-1849

Erstes Kapitel

Die geschichtlichen Voraussetzungen

1. § Die juristische Fakultät der Budaer Universität erstarkt mit dem politialischeschen und kameralistischen Lehrstuhl 1

2. § Der geschichtliche Hintergrund der Entstehung des neuen Studiums 7

3. § Die Staatstheorie der Kameralistik 15

4. § Die Früh-Kameralisten 25

5. § Die Entwicklung des deutschen öffentlichen Dienstes 31

6. § Die Inhaltselemente der Kameralistik in dem Unterricht der neuen Kameralisten 39

7. § Der Platz der Kameralistik in der Wissenschaftsgeschichte 53

	Seite
Zweites Kapitel	
Der ungarische Weg der Kameralistik	
8. § <u>Die Voraussetzungen der Lehrstuhlorganisation</u>	57
9. § <u>Das Schicksal des Lehrstuhls und die Tätigkeit seiner Professoren an der juristischen und staatswissenschaftlichen Fakultät</u>	67
F. Gyurkovics	74
R. Reviczky	83
M. Sax	89
S. Gyurián	93
P. Tipula	97
L. Bercsényi	104
Notizen zum Ersten T E I L	106

II. T E I L

DIE EPOCHE DES STAATSV ERWALTUNGSRECHTS

1849-1930

Drittes Kapitel

Die Zeitspanne des Wegsuchens
1849-1867

10. § <u>Die - die juristische und staatswissenschaftliche Fakultät betreffenden Veränderungen vom Freiheitskampf bis zum Ausgleich</u>	115
11. § <u>Die Zersetzung der Kameralistik und die Anfänge der ungarischen verwaltungswissenschaftlichen Literatur</u>	135
A. Karvasy /1849-1868/	135
12. § <u>Die Grundlagengesetzung der Verwaltungsrechtswissenschaft</u>	151

	Seite
E. Récsi /:1850-1862:/	151
13. § <u>Die Vereinigung des Unterrichts der Staatsrechts und des Verwaltungsrechts</u>	167
J. Kautz /:1863-1867:/	167
Viertes Kapitel	
Vom Ausgleich bis zum ersten Weltkrieg 1867-1914	
14. § <u>Die Gestaltung der juristischen und staatswissenschaftlichen Fakultät nach dem Ausgleich</u>	173
<u>Die Rolle des Unterrichts vom Verwaltungsrecht im Spiegel der Reforme der Fakultät</u>	173
15. § <u>Die Verwaltungslehre und deren Fakultätsvertreter</u>	195
<u>Der Lehrstuhl der Verfassungs- und Verwaltungspolitik</u>	195
A. Karvasy	199
J. Kautz	202
K. Kerkapoly	209
D. Szilágyi	211
Gy. Concha	212
16. § <u>Der neuorganisierte Lehrstuhl des Staatsrechts und des Verwaltungsrechts</u>	221
<u>Die Grundlagengesetzung des ungarischen verwaltungsrechtlichen Dogmatismus</u>	221
A. Lechner /:1869-1901:/	221
17. § <u>Der verwaltungsrechtliche Rechtspositivismus</u>	231

	Seite
K. K m e t y /:1896-1928:/	237
18. § <u>Der vereinte Lehrstuhl des Finanzrechts und der Finanzwissenschaft</u>	247
V. M a r i s k a /:1891-1912:/	247

Fünftes Kapitel

Der Unterricht des Verwaltungsrechts kommt zum Übergeviert

19. § <u>Der zweite /:II.:/ staatsrechtliche und verwaltungsrechtliche Lehrstuhl</u>	255
E. N a g y /:1912-1921:/	255
20. § <u>Die dogmatische Betätigung des Verwaltungsrechts an dem zweiten /:II.:/ Lehrstuhl</u> ..	261
M. T o m c s á n y i /:1922-1945:/.....	261
Notizen zum Zweiten T E I L	273

Zweiter Band

III. T E I L

DIE EPOCHE DER VERWALTUNGSWISSENSCHAFT

1930-1945

Sechstes Kapitel

Die Vorbereitungszeit

21. § <u>Die Umorganisation des I. staatsrechtlichen und verwaltungsrechtlichen Lehrstuhls</u>	281
Zoltán M a g y a r y /:1930-1945:/	281
22. § <u>Der Professor-Regierungskommissar</u>	301
<u>Der Sturz des - auf die Reform des Rechtsunterrichts gerichteten - Planes von Magyary</u>	301
23. § <u>Die Errichtung der Bibliothek des Lehrstuhl</u>	321

	Seite
24. § <u>Die Begründung des Ungarischen Verwaltungs-Instituts</u>	335
25. § <u>Die Arbeitsgemeinschaft von Magyary</u>	355
26. § <u>Die ausländischen Reisen von Magyary und seiner Mitarbeiter</u>	369

Siebtes Kapitel

Der wissenschaftliche Nachlass der Magyary - Schule und deren Bewertung

27. § <u>Die Gesichtspunkte der Analyse und der Bewertung</u>	391
28. § <u>Die Vertreter der rechtswissenschaftlichen Richtung des Magyary-Instituts</u>	397
A./ J. V a l l ó	397
B./ J. M a r t o n y i	403
C./ K. M á r t o n f y	408
D./ Z. S z ö l l ö s y	414
E./ <u>Die Besprechung der ausländischen Rechtsentwicklung</u>	416
a./ K. M e n c z e r	416
b./ A. B e n á r d - A. K a r c s a y	417
c./ K. K a r a y	418
29. § <u>Die Verwaltungslehre der Magyary-Schule... Die Studien der Festlegung des Tatsbestandes</u>	421
A./ Das Verhältnis der Menschen und der Verwaltung	422
S. K i s s	422
B./ Die Gebietseinheiten der Verwaltung ...	431
J. H a n t o s	431
C./ Die organisatorischen Probleme der Verwaltung	433
L. A l s ó	433

	Seite
D./ Das Ergebnis und das ökonomische	
Resultat	439
a./ A. Fluck	440
b./ J. Göbel	442
c./ J. Szaniszló	444
E./ Die geschichtliche Entwicklung der Organisation der ungarischen Verwaltung	
I. Meznerics-L. Torday	446
F./ Internationale Orientierung	447
a./ J. Vecseklőy-K. Horváth-K. Menczer..	447
b./ K. Nagy	448
c./ J. Lovász	449
30. § <u>Die verwaltungspolitische Richtung</u>	451
<u>Die Verwaltungspolitik von Magyary</u>	451
31. § <u>Das Hauptwerk von Zoltán Magyary</u>	487
<u>Ungarische Verwaltung /: "Magyar közigazgatás":/</u>	487
32. § <u>Die Bewertung des Lebenswerkes von Magyary</u>	503
<u>Die Gruppierung der Bewertungen</u>	503
A./ Die bürgerlichen Rezensionen	503
B./ Die marxistischen Rezensionen	510
a./ Über die Zeitschrift: "Közigazgatóstudomány"	512
b./ Über die Magyary-Schule	514
c./ Über die Persönlichkeit von Magyary und über die Bedeutung seiner Wissenschaftlichen Tätigkeit	516
C./ Die ausländischen Rezensionen	524
a./ Der amerikanische Nachklang	524
b./ Die sovjetische Anerkennung	527
D./ Die Richtlinien der Magyary-Schule in dem sozialistischen Staatsverwaltungssystem und ihre Wirkung in der Staatsverwaltungswissenschaft.....	530

	Seite
Achstes Kapitel	
Die praktische Verwaltungspolitik der Magyary-Schule	
33. § <u>Die Entstehung und Betätigung der Genossenschaft für Gemeinwohl und für Ökonomie im Komitat Komárom</u>	539
<u>Das soziale Komitat /:"A szociális vármegye"/</u>	539
Notizen zum dritten T E I L	567
D r i t t e r B a n d	
I V . T E I L	
DIE EPOCHE DER SOZIALISTISCHEN STAATSVERWALTUNGSWISSENSCHAFT 1945-1977	
Neuntes Kapitel	
Die Grundlegung der sozialistischen Staatsverwaltungswissenschaft	
34. § <u>Die strukturelle Umwandlung des ersten /:I:/ verwaltungsrechtlichen Lehrstuhls</u>	595
K. M á r t o n f y /:1945-1960:/.....	595
35. § <u>Die Rolle des I. verwaltungsrechtlichen Lehrstuhls in der Entfaltung der sozialistischen Staatsverwaltungswissenschaft</u>	609
Zentes Kapitel	
Die Weiterentwicklung der sozialistischen Staatsverwaltungswissenschaft	
36. § <u>Die inhaltliche und methodische Weiterentwicklung der Betätigung und des Unterrichts der Staatsverwaltungswissenschaft</u>	621

	Seite
A. Berényi 1960 -	621
Notizen zum vierten T E I L	651
A n h ä n g e :	
A./ Das Magyary-Archiv.....	663
B./ Die Veröffentlichungen des Ungarischen Verwaltungswissenschaftlichen Insti- tuts	665
C./ Der Spiegel der Zeitschrift: "Közi- gazgatástudomány"	669
D./ Die, im Ungarischen Verwaltungswis- senschaftlichen Institut zwischen 1932-1942 gehaltenen Vorträge, Anke- ten, Debatten, Berichte u.s.w. auf der Grundlage der in dem "Besuchstagebuch" vorhandenen Enttragungen	693
E./ Drei Jahrzehnte der sozialistischen Staatsverwaltungswissenschaft - 1946 - 1976 - in der veröffentlichten Publika- tionen der Mitarbeiter unseres Lehr- stuhls /:Bibliographie:/	701
F./ Die Mitarbeiter des staatsverwaltungs- rechtlichen Lehrstuhls zwischen 1945 - 1977	747
G./ Die Publikationen des staatsverwal- tungsrechtlichen Lehrstuhls	749
ZUSAMMENFASSUNG	753
Inhaltverzeichnis	755

I-III. 150.-74.